

هنگامهی خشم و جنون

این اثر برجمهای است از:

Tarjei Vesaas

Le Germe

Flammarion, paris, 1992.

عنوان اصلی در زبان نروژی:

Kimen.

هنگامهی خشم و جنون

نوشته: تاریه وسوس

ترجمه: قاسم صُنعوى

سر ستاسة وسوس، تارید، ۱۸۹۷-۱۹۷۰م Tariei Vesaas عنوان و پدیدآور منگامه ی خشم و جنون / نوشته تاریه رسوس؛ ترجمه قاسه مسخصات نشر تهران: گلآدین، ۱۳۸۵. مشخصات ظاهری ۲۴۰ شابک وسوس؛ ترجمه قاسم صُنعوى. 964 - 7703 - 34 - 1 يادداشت یادداشت عنوان اصلى: Kimen موضوع شناسه افزوده داستانهای نروژی ــ قرن ۱۹مـ صنعوی، قاسم، ۱۳۱۶ ، مترجم. ردهبندی کُنگره ۱۳۸۵ ۹ هـ ۹ س / ۳۴ / ۹۵۱ ردەبندى ديويى 7777\P7X شماره کتابخانه ملی ۳۵۶۱۰ ـ ۸۵م

نشر گل آذین

■ هنگامهی خشم و جنون ■

نویسنده: تاریه وسوس مترجم: قاسم صنعوی چاپ اوّل: ۱۳۸۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

طرح روی جلد: عبدالرضا طبیبیان حروفنگاری و صفحه آرایی: کارگاه نشر گل آذین لیتوگرافی و چاپ و صحافی:

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات شایک ۱ ـ ۲۴ ـ ۷۷۰۳ ـ ۹۶۴ ـ 34 - 7703 - 488

E-mail: GOL_AZIN @ YAHOO.COM

WWW.iketab.com

فهرست

V	در بارهی نویسنده
11	غرقاب
171	 بذر در خاک

دربارهی نویسنده

تاریه وسوس ۱، رماننویس نروژی، در بیستم اوت ۱۸۹۷ در وینیه ۲ زاده شد و در پانزدهم مارس ۱۹۷۰ در اسلو درگذشت. دهقانزاده بود و پس از مدتها تردید، زمین را رها کرد تا نویسنده شود ـ از طرفی از همان آغاز دههٔ ۱۹۳۰ مزرعه ای خرید. نخستین کتابهایش ـ که اولین آنها در ۱۹۲۳ به چاپ رسید ـ رمانهایی عامه پسند و احساساتی بو دند. اسبان سیاه (۱۹۲۸) نخستین و یگانه کتابی بود که بهراستی می توانست «رآلیست» باشد. رمانهای بعدیاش ـ که هنگام سسخن گفتن از آنها از کافکا و لاگرگویست پیاد می شود ـ «اکسپرسیونیست» هستند، ماجراهایشان در محیط روستایی می گذرد و مایهٔ حیاتی اثر از آن محیط نشأت می گیرد. این آثار به گونهای نمادین و در عین حال واقعی، ماجراهای غمبار بزرگ خوبی و بدی را بیان می کنند. دو رمان اختصاص واقعی، ماجراهای غمبار بزرگ خوبی و بدی را بیان می کنند. دو رمان اختصاص یافته به پر بوفاست ۲، رمانهای موسوم به بازی بزرگ (۱۹۳۴) و زنها در یافته به پر بوفاست ۲، رمانهای موسوم به بازی بزرگ (۱۹۳۴) و زنها در می می روند. سپس نوبت به تفکر و تأمل در باب خشونت و ترسی که در رمانهای می روند. سپس نوبت به تفکر و تأمل در باب خشونت و ترسی که در رمانهای

1 Tarjei Vesaas

Vinje ، شهری در شمال غربی ایالت جنوبی تلهمارک.

Lagerkvist . ۳ نویسندهٔ سوئدی (۱۹۷۴-۱۸۹۱) برندهٔ نوبل ادبی ۱۹۵۱.

⁴ Per Bufast

۵. یک ناقد ادبی فرانسوی عنوان این کتاب را «زنها رو به خانه فریاد میزنند» ذکر کرده
 است.

دوران جنگ روی می نمایند، می رسید: هنگامه ی خشم و جنون (غرقاب ۱۹۴۰)، خانه در شب (۱۹۴۵)، رختشویخانه (۱۹۴۶). از رمانهای بزرگ سالهای بعد از جنگ، آثاری چون: پرندگان (۱۰۵۷) و قصر یخ (۱۹۶۳) قابل ذکرند. رمانهایی چون آتش سوزی (۱۹۶۱) و قایق، شب (۱۹۶۸) بیشتر رؤیا و تفکرهای ذهنی اند ـ البته اگر هنگام یاد از نویسنده ای که سیر تحولی اش از و اقعیت آغاز شده است و با گذر از طریق نماد و استعاره به رؤیا رسیده است مجاز باشیم چنین تمایزی برای خود قایل شویم.

وسوس، داستانهای کوتاه، شعر و نمایشنامههای رادیویی هم از خود باقی گذاشته است و بر نسل دههٔ ۱۹۶۰ تأثیر شدید نهاده.

رمان هنگامهی خشم و جنون، کتابی سرشار از امید در ورای شرایط غمبار و دردناک، در سال ۱۹۴۰ و چند ماه بعد از اشغال نروژ از طرف آلمان، انتشار یافت و با وجود گذشت بیش از نیم قرن، هنوز هم از حدت و تأثیر حیرتآوری برخوردار است. این رمان «سمبولیک» و استعاری، که به گفتهای منبع الهام مستقیم آن جنگاست، ماجرایی ساده دارد: آندرهاس وست، بیمار روانی که آرزومند رستن از بند گذشته است و به دنبال آرامش میگردد، به جزیرهٔ کوچک و سرسبز و آرامی قدم میگذارد و در عالم بی خبری دختری را به قتل می رساند. ساکنان جزیره که دستخوش خشم شدهاند، قاتل را به چنگ می آورند و در هیجان ساکنان جزیره که دستخوش خشم شدهاند، قاتل را به چنگ می آورند و در هیجان عمل، روشن بینی و عقل سلیم باز میگردد. «بذر برای آن که بتواند زندگی تازهای عمل، روشن بینی و عقل سلیم باز میگردد. «بذر برای آن که بتواند زندگی تازهای بهبار آورد باید در دل خاک جای گیرد.» مسلم است که این موضوعی سمبولیک است و برای این کتاب تعبیرهای متعدد می توان یافت. ولی نتیجهٔ اخلاقی با همان تأکیدی که در سایر آفار وسوس محسوس است، آشکار نمی شود. این امر همان تأکیدی که در سایر آفار وسوس محسوس است، آشکار نمی شود. این امر به شیوهٔ نگارش بی نهایت دقیق، به تألیف استادانهٔ همان قدر موفق، بستگی دارد.

۱ ترجمهٔ فارسی از همین مترجم: کتابستان، مشهد، ۱۳۶۸.

معنای عمیق در همان خط وسوس است: انسان بهنحوی پوچ و بیهوده به درون دنیا دنیای کور افکنده نشده است، بلکه می تواند _ و می باید _ برای حضورش در این دنیا معنایی بیابد و در فرجام، قدرت روشنایی، ظلماتی را که در ما و در خارج از وجود ما گسترده شده از میان برخواهد داشت. هر فیاجعهای، منتضمن تهذیبی است، زدودن سوداها و هوسها از روح، امری ضروری است. عقل ابدی است و زندگی هر زمان بزرگ تر می شود.

اما هنگامهی خشم و جنون، در جهش خود، آشکارا، از چنگ نویسنده بهدر میرود تا وجود خاص خود را داشته باشد و این خود یکی از نشانههای شاهکارها است.

در قصر یخ، نخستین اثری که از وسوس به فارسی انتشار یافته، دربارهٔ نویسنده به تفصیل سخن گفته شده است و هر گونه توضیح اضافی، احتمالاً جز تکرار همان گفته ها نخواهد بود.

ا غرقاب

دو ماده خوک به سنگینی در جایگاههایشان دراز کشیده بودند. براثر گل خشکیده، خاکستری رنگ شده بودند. این جایگاهها که حصاری محکم از هم جدایشان می کرد مشرف به قسمتی از انبار بودند. این محوطه که در هوای آزاد قرار داشت از طریق لنگه در زنگزدهای به خوکدانی راه می یافت.

جایگاه خوکها غرق در آفتاب بود و ماده خوکها روی زمین شخم خورده، آهسته غرغر می کردند. انسان می توانست گمان کند که تنهایی عمیق و آرامی وجود دارد. ولی ماده خوکها ابداً تنها نبودند، غرغرشان فریبنده بود.

آنها مادر بودند.

هر کدام نیم دوجین بچه داشتند. بچهخوکها به صورت خطوط براق در امتداد بدن ماده خوکهایی که به یک پهلو افتاده بودند صف بسته بودند، ناله میکردند، غرغر میکردند، شیر میخوردند. بچه خوکها، سر پستانها را بین خود تقسیم کرده بودند، بهنوعی که هر کدام یکی مخصوص خود داشتند، ولی گاهی یکی از آنها دیگری را هل میداد و در نتیجه نزاع در میگرفت. مادرها اعتنایی نمیکردند و دیری نمیگذشت که صدای نالهها قطع می شد تا جای خود را به سر و صدای مبهم حاکی از

۱۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

رضایت و نفسهایی که از راه بینی کشیده می شد بدهد، و دراین حال یک دوجین بچه خوک از فرط لذت به جنبش در می آمدند. ولی فریاد خشم کوتاهی برمی خاست، زیرا شیر با سرعت کافی نمی آمد. سپس پیکرهای کوچک به پهلو خوابیدند و چشمها را بستند. گاهی چشمان آبی کمرنگشان، نگاه معصومانهای می افکند.

در این سو و آن سوی حصار، وضع به این نحو بود. آرامشی عمیق بود که نزاعهای مختصری آن را به هم میزد. بوی ترشای تندی از آن جا برمی خاست، ولی بویایی ساکنانش قادر به حس آن نبود.

ولی این آرامش خوابالود، چیزی چون یک تهدید رادر خود پنهان می داشت. منظرهای که خود را عرضه می کرد کاملاً قابل اعتماد نمی نمود. در پوزه ی ماده خوکها، دندانهای نیش بسیار بلند می درخشید، دندانهایی که در زیر پیشانی کوتاه، مدور و بیگانه با هر احساس از فکها بیرون می زد. در عوض، بچه خوکها خوشایند و صورتی رنگ بودند، پیکرهای کوچک و چرب و براقشان از شادی کودکانهای حکایت می کرد.

سپس تکانی پیکر یکایک آنها را در نوردید: از آن سوی حصار ضخیم، از آن سوی جایگاههای ماده خوکها، فریادی برخاسته بود. فریادی نا مشخص که به خودی خود خاموش شد. بدون دلیل آشکار خفه شد.

یکی از ماده خوک ها کمی سربلند کرد، به نحوی که اجزای صورت، دندان های هولناکش را پوشاند. ماده خوک، در کمین بود و آشکارا انتظار میکشید که بار دیگر از آن سوی حصار صدای فریاد برخیزد. ولی این اتفاق نیفتاد و ماده خوک، بار دیگر وضع سابق خود را اختیار کرد.

این فریاد در بچهخوکها فقط مختصر لرزشی پدید آورده بود. شیری

که در گلو و بعد در شکمشان جاری می شد خیلی لذت بخش بود بچه خوک ها تمام حواسشان را روی آن متمرکز می کردند. لاغر و خشکید بودند و با ابریشم های ظریف نقرهای رنگشان، در آفتاب زیبابودند ـ و هر کدام سر پستانی خاص خود داشتند. نظم امور، دقیقاً همان گونه بود که می بایست باشد. فریاد نگران کننده در آن ها اثری به جا نگذاشت.

ماده خوک آن را حس کرده بود. اما دوباره خوابیده و دوباره دندانهایش را آشکار کرده بود. شنیده بود که شوهرش، صدایش را بالا می برد. به نظر نمی رسید که ماده خوک نسبت به نرِ خود افکار بسیار مهرآمیزی داشته باشد.

خوک نر روی آن سوی حصار، در محوطهای با دیوارههای محکم، به سر می برد. در آن جا تنها بود. با تمام پیکر کشیده، باریک و درشتش، روی زمین دراز کشیده بود. در محیطی که خودش آن را نفرتانگیز کرده بود، محبوس بود. آن جا را چنان دچار آسیب کرده بود که حتی یک برگ علف در آن نـمیرویید. در آنجا چیزی جز فضولات، خاکی سترون و سنگهایی آلوده، یافت نمی شد. به خصوص حیوان با پیکر لاغر، ابریشم زمخت و سر بدترکیب خود، چندان دلپذیر نمی نمود. پیر بود و فرزندان بسیاری داشت، ولی آنها را هر گز نمی دید، فقط سر و صدایشان را از جایگاههای اطراف ـ آن هم برای مدت کوتاهی که بچه خوکها آنجا به سر می بردند ـ می شنید. بچه خوکها را همین که چند هفته از عمرشان می گذشت از آنجا می بردند. خوک نر در محوطهی مخصوص خود می ماند و بیش از پیش زشت می شد.

خوک نر روی دو پای جلو تکیه کرد و سر جایش نشست. زندگی ملال آوری بود و هوا هم به شدت گرم بود. گوشهای نوک تیز در امتداد صورت درازش آویزان بود. دهانش را که چون ملاقهای بود، به خمیازه ی بلند بی صدایی گشود. از بیرون صدای ناله ی بجه خوک ها به گوش

میرسید. هر بار ده، دوازده یا چهارده بچهخوک متولد می شد. خوک نر درست نمی دانست. ولی شاید با تمام اینها خوب هم می دانست. هرگز بچهخوک ها را نمی دید. ولی مطمئناً تعداد آنها خیلی بود. خمیازه کشید و فراموش کرد دهانش را ببندد.

فضای آمیخته به نگرانی و تنش که با آرامش بیرون تضاد شدید داشت بر خوکدانی به شدت گرم حکمفرما بود. جوان ترین ماده خوک ها در شرف به دنیا آوردن بچه هایش بود.

دختری آنجا نشسته بود تا مراقب باشد که همه چیز به خیر و خوشی بگذرد. ولی نگاهش ثابت و حاکی از پرتی حواسش بود.

مگسهای فراوانی وزوز میکردند. تمام پنجرههای ساختمان باز بود. آفتاب تند، بوهایی راکه از آنجا برمیخاست تندتر میکرد. مگسها با بیحالی وزوز میکردندگویی آماده بودند در سایهای چرت بزنند.

دختر، جوان بود، روی چهارپایهای خود را جمع کرده بود، به جلو خم شده بود، دستهای نرمش به گلویش فشار می آورد. به آن چه قرار بود روی دهد عادت کرده بود و همه چیز به خوبی پیش می رفت، بنا بر این آن چه او را در فشار می گذاشت و اندوه گین می کرد چیزی دیگر بود. با خود فکر می کرد «خوشبخت نیستم. زندگی باید جز این باشد. ولی چه گونه؟» در این باره چیز زیادی نمی دانست.

خوکدانی، بخشی از یک انبار بزرگ سرخرنگ بود. این انبار به مزرعهای تعلق داشت که در جزیرهای کوچک، سر سبز و غنی در خلیجی بهدور از توفان و کولاک دریا قرار گرفته بود. مزرعههای بیشمار، محصور در میان بیشهزاران و تپههایی با شیب ملایم، در همه جای جزیره پراکنده بود. زمینی که در آن کشت و زرع می شد خاکی بی حاصل نبود. پاییز

نزدیک می شد. کار برداشت خرمن بهپایان رسیده بود. دومین محصول در حال رسیدن بود.

جزیره برای اندک زمانی، طعم استراحت را می چشید. به این ترتیب، چند روز نیمه بی کاری در پیش داشت، و وقتی کارهای مزرعه و شرایط جوی اجازه می داد، گاهی چنین اتفاقی می افتاد. دوران استراحتِ بین دو تلاشِ شدید بود و بسیاری از آن استفاده می کردند که کارهای دیگری بکنند و عده ی کمی هم میل داشتند که زندگی کنند. آن ها معتقد بودند که کاملاً استحقاق این کار را دارند.

زمینهای شخم خورده، دوباره سبز می شدند و غلات، رنگ طلایی به خود می گرفتند. دیری نمی گذشت که باز همه ناگزیر می شدند پیراهنشان را از عرق تن خیس کنند. شاید هم همان روز بعد. برخی در دریا سرگرم ماهیگیری بودند. اینها زودتر از همان شب یا شب بعد به خانه هایشان بازنمی گشتند. بسیشتر مردم جزیره از راه زمین زندگی می کردند: زمین، خود را خوب و سخاو تمند نشان می داد.

آن روز همه جا آرام به نظر می رسید. تقریباً مثل روزهای یکشنبه بود. مزرعه ای هم که دارای انبار سرخ پر رنگ بود، همین وضع را داشت. در آن جا جنبنده ای دیده نمی شد، مگر همان دختر جوانی که در خوکدانی بود.

ماده خوکهایی که دراز کشیده بودند چرت می زدند. به یک پهلو افتاده بودند تیا هیر یک از دوازده بیه خوک، پستان خاص خود را بیابد. بیه خوک ها از فرط رضایت خاطر آه می کشیدند. آن جا، خوک نر از یاد می برد که بعد از آخرین خمیازه، دهانش را ببندد. جوان ترین ماده خوک ها در شرف وضع حمل بود. فقط همین.

۲

در آن همنگام صدای چکشوار موتوری در دریا پیچید و قایقی به جزیره نزدیک شد. قایق در کنار یکی از پلهای کوچک پهلوگرفت و مردی از آن پیاده شد.

مرد، كرايهاش را پرداخت.

کارکنان قایق پرسیدند که آیا وقتی آماده شد باید برای بردنش بیایند؟ بدون شک، مرد پول خوبی داده بود.

مرد با حيرت پرسيد:

_ آماده شوم چهطور؟ من كه قصد ندارم برگردم.

كاركنان قايق فوراً جواب دادند:

ـ نه، مطمئناً.

ولی بلافاصله متوجه شدند که مرد بار و بنهای ندارد. مرد فهمید و گفت:

-بگیرید، این قبض، رسید وسایلم است که در بارانداز کشتی های بخار مانده است، می توانید آن ها را بگیرید و امشب برایم بیاورید. اسمم آندره آس وست است. در قبض نوشته شده.

كاركنان قايق جواب دادند:

ـ بسيار خوب.

و صدای چکشوار موتور دوباره طنین انداخت.

آنها به مرد نگاه می کردند، ولی او دیگر آنها را نمی دید. غرق تماشای جزیره بود.

روی پل کوچک تنها بود. منتظرش نبودند و کسی به استقبالش نیامد.

ظاهراً برای نخستین بار قدم به جزیره میگذاشت، ولی به نظر می رسید که میل شدیدی داشته که به آن جا بیاید: با شعف به اطراف نظر می افکند، نسبت به هرچه کشف می کرد، به رویش و رشدی که همه جا دست اندر کار بود و فضا فضای دریایی درا از بوهای ادویه وار اشباع می کرد، حرص نشان می داد.

صدایی نرم و تسلی بخش در او زمزمه کرد:

ـ آنذره آس...

مرد سراپا گوش بود. گویی برای شنیدن همین بود که رنج انتظار را متحمل شده بود. پردهای جلوی چشمهایش راگرفت. چیزی راکه جست و جو کرده بود، کشف می کرد. همان جا! به قدری علاقه مند، به قدری تأثیر پذیر بود که هرچه احساس می کرد، در اعماق وجودش راه می یافت. به نظر می رسید میل دارد به کسی بگوید: بابت این منظره متشکرم! هوای عطرا گین را فرو داد و سرشار از تب و تاب، نسبت به آن چه در اطراف خود می دید، گفت:

ـ چه جزيرهي سر سبزي!

کسی صدایش را نشنید. در آن حدود کسی نبود. صدای چکشوار موتور در دوردست رو به خاموشی بود.

مرد همچنان درکنار پایههای چوبی پل و بارانداز ایستاده بود. گویی برای شادیِ قدم نهادن در جزیره و در اختیار گرفتن تمام زیبایی نهفته در آن، خود را آماده میکرد، کاملاً خود را آماده میکرد که این موهبتها را دریافت دارد و ضبط کند.

چون فریادی از سر شادی:

تاكنون به اينجا نيامده بودم!

ولی با توجه به آنچه می بینم ـ چیزی راکه به دنبالش می گردم بالاخره این جا می یابم. چیزی راکه در برابرم گسترده است...

آن وقت به سوی مرکز جزیره به حرکت درآمد. علفها و هرچه راکه روییده بود لگدمال کرد. زیر پایش نرم بود، بااحتیاط پیش می رفت، گویی پاهایش برهنه، سوزان و آسیبپذیر بود. ولی مرد، پابرهنه نبود، لباس نرم و خوش دوختی به تن داشت.

احساس میکرد که در آن گوشه ی کره ی خاکی، مقدمش را گرامی می دارند. با صدایی نرم، که آن را بیش از آن که بشنود حس می کرد، ندایش می دادند:

- آندره آس! آندره آس!

پاسخ میداد:

ـ بله.

این ندا را بهخوبی در وجودش حس میکرد. بر آن زمین غنی گام برمی داشت و در همان حال نامش را به زبان می آوردند. او کسی که به شدت تمام چیزهایی را که در آن جزیره زندگی میکرد، رشد میکرد، نمو میکرد، در خود می یافت - احساس میکرد که آن جا در انتظارش هستند. عین عدالت بود که او در آن جا فرد برگزیده باشد کسی که می بایست آن هدیه های آسمانی را دریافت دارد.

در فاصله ی کمی، مزرعه ها و خانه هایی که درخت های بلندی در حیاط هایشان قد برمی افراشت و دور تا دورشان راکشتزار گرفته بود، دیده می شد. در آن سوی زمین های زیر کشت، بیشه های انبوه و فشرده یافت می شد. همه جا باغ و درختان میوه بود.

آندره آس، مردی غریبه، در جست و جوی بی قراری اش برای یافتن گوشه ای که قادر به درمانش باشد، به آنجا می رسید. مردی جوان و خوش بنیه و دارای ظاهری زیبا بود، ولی نوعی نگرانی که وجودش را می بلعید، او را تحلیل می برد، و خاطره ی شدید حادثه هایی که پشت سر گذاشته بود، عذابش می داد. خاطره ای که مرد می خواست خود را از آن

برهاند، ولی تلاشی بی ثمر بود. خطوط چهرهاش از آن نشان داشت، کاملاً مئل این بود که خطوط چهرهاش، سرگردانی اضطراب آلود او، جست و جوی او و دلتنگی او را با خود حمل می کنند.

مرد از ناامیدی به ناامیدی دیگری رسیده بود. در هر جاکه قدمهایش او را به آن کشانده بودند، به مانعهای رنجبار برخورده بود و ناگزیر باز هم راه گریز در پیش گرفته بود. از چشمانش خوانده می شد که در شرف تسلیم شدن است.

ولی به نظرش می رسید که این صدا او را به سوی مکانهایی ناشناخته که شاید انتظارش را برمی آوردند، فرا می خواند:

ـ آندرهآس... بيا!

و مرد، منقلب، پاسخ می داد:

_بله.

و بی درنگ به دنبال ندا می رفت، و تا به آن پاسخ نمی داد، نمی توانست تسکین یابد.

به دنبال چه میگشت؟

آرامش. راحتی. و چیزی سبز. این نیاز سرکوب نشدنی را در خود احساس میکرد که ببیندگیاه رشد میکند، گسترش می یابد، و طبق قانونهای خود کمال می پذیرد. نیاز داشت که وضعیت کلی هر موجود زنده ای را درک کند.

از مدتی پیش، این نیاز در او راه یافته بود. از زمانی که از حادثه ی انفجار کارخانه ی بزرگ جان به دربرده بود، در بخش اداری کارخانه بود. در آنجاکارگران بسیاری راکه با مواد خطرناک سر و کار داشتند، استخدام می کردند. و روزی همه چیز منفجر شده بود. فرار از این خاطره، امکان نداشت. بناهای فرو ریخته. بقایای خاکستر شده. مرگ. ویرانی. سراسر زمین، سوخته، ویران.

اعصاب بسیاری از جان به دربر دگان سالم مانده بود، ولی وضع او فرق می کرد. مرد، آسیب دیده بود، هر چند که هیچ گونه نشانه ی خارجی، این آسیب پذیری را آشکار نمی کرد. مدام ناگزیر بود چیزی را که هرگز نمی یافت، بجوید. به دنبال آرامش می گشت و آن را به رؤیای کمال پذیری خوش آهنگ پیوند می داد. میل شدید به زمین های خوب سرسبز، به این جست و جو پیوند می خورد. می بایست غنی ترین میوه ها و باروری متبرک راکشف کند.

سرگردان، از جایی به جایی می رفت. چیزی راکه می جست نیافته بود، نگرانی اش آرام نمی گرفت. در برابر چیزی که سر راهش آشکار می شد به یک اندازه بی دفاع و آسیب پذیر بود.

از جایی به جایی دیگر.

حال به آنجا رسیده بود. آن زمان که راه داخلهی جزیره را در پیش گرفته بود، گمان میکرد به مقصد رسیده است. این را با تمام وجودش حس میکرد: آری، دقیقاً همان جا بود! بالاخره اینجا شفا می یابم.

صدایی ناموافق به نجوا برخاست:

ـپیش از این هم بارها چنین فکری کردهای. در هر محل جدید این طور فکر کردهای. هیچ چیز نیافته ای. فکر کردهای. هیچ چیز نیافته ای. بلی، بلی، اما خواهم یافت. و باید همین جا هم باشد، زیرا ندا را حس میکنم.

صدا میگفت:

ـهرگز نخواهي يافت. هيچ جا وجود ندارد...

ولی مرد نمیخواست این را بشنود. با خود میاندیشید: آرامم بگذار. درست نیست. این صدای «بدی» است. بلی، در جاهای دیگر، فکرهایی کردهایم. منکر این موضوع نمی توان شد. ولی اکنون اعتقاد دیگری داریم. عقیده داریم که بهشت وجود دارد.

به خیرمقدم آرامی که در این جا طنین می اندازد، گوش بسپاریم. آندره آس!

اين جا آرامش خود را خواهم يافت.

آرامش؟ بهقدری اعتصابت کش آمده که دیگر چیزی را تحمل نمی کنی. فرسوده ای. کوفته ای.

به همین جهت آرامش برایم اینهمه مطبوع است.

راهی راکه سربالایی مختصری داشت و از ساحل به سوی مزرعه ها و بیشه ها می رفت، در پیش گرفت. هرم هوایی اشباع شده از بوی ادویه، به نرمی از خاک بر می خاست.

به خم راهی رسید، دو مرد در سایه نشسته بودند و عطش خود را فرومی نشاندند. دو مرد، از این که در وسط هفته این چنین غافلگیر می شدند اندکی احساس ناراحتی کردند. به طور حتم، کارگرانی شریف بودند و از این که دست از کار شخم زدن برداشته اند، دستخوش عذاب وجدان بودند. گذشته از این، فقط کمی آبجو نوشیده بودند.

از دهان یکی از آن دو پرید:

ـ دليلي ندار د كه ناراحت شويم.

به خوبی می دیدند کسی که از راه می رسد، کاملاً غریبه است.

و دیگری افزود:

ـ بهعلاوه، مگر وسط جاده نشستهایم!

بدون بغض و عناد، به مرد غریبه نگاه میکردند، و بدون لفافه از او پرسیدندکه کجا میرود.

مرد، بیمناک و بی دفاع، جواب داد:

۔هيچ جا.

دو مرد با شادی به او نگاه کردند، در صورتشان که نشانی از هوای آزاد

۲۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

داشت، چشمانشان تنگ شده بود. گفتند:

دراین جا واقعاً به هیچ جا نمی رسید. در یک جزیره اید. باید به آن عادت کنید.

و به شوخی گفتند:

-اگر هم بخواهید به کلیسا بروید، در جزیرهای است که در آن دورها می بینید.

-امروز هم كه يكشنبه نيست.

و افزودند:

ـ وقتی بخواهیم کشیش را ببینیم، باید به جزیرهی مجاور برویم.

-بنشينيد...

ـ نه، متشكرم، بايد...

نمی خواست صورتهای آن دو را که براثر صرف آبجو آماس کرده بود، ببیند. دوباره به راه افتاد.

دو مرد از این بابت کمی پژمرده شدند. گفتند:

-اسم ما، هوگ او دال است. ولی از شما نپرسیدیم که اسمتان چیست.

صمیمانه با او خداحافظی کردند و جرعهای از آبجویی راکه تهیه کرده بودند نوشیدند. ـ یک بارکه آدم را معتاد نمیکند.

آندره آس به پیمودن سربالایی ادامه داد. انبار سرخ پررنگی بالای تپه قد برافراشته بود. به سوی آن بنا رفت. بر حسب تصادف. هدف مشخصی نداشت. فقط ندای این زیبایی را که کشف می کرد در خود می شنید.

٣

مزرعهای که انبار بزرگ سرخ به آن تعلق داشت، مزرعهی لی انامیده می شد. این مزرعه، نه تنها دارای بزرگترین انبارها بود، بلکه بزرگترین باغهای میوه ی جزیره را نیز داشت. در عوض، بناهای مسکونی اش که قطعاً ظاهر خوبي داشتند، قديمي وكوچك بودند. درآنجا دو خانه وجود داشت. کارل لی، صاحب مزرعه، آن انبار عظیم را ساخته بود، ولی دیگر یارای ادامهی کار را نیافته بود، ناگزیر شده بود به اقامتگاههای موجود بسازد و آنها را به همان صورت که بودند، بهرغم کوچکی شان، بپذیرد. از باغ میوهاش هم که بخش اصلی درآمد مزرعه از آن بود، بهرهبرداری می کرد. به یاری همسرش ماری لی و دو فرزندش، باغ را ثمربخش کرده بود. بقیهی ملک کشتزارها، دشتها و چراگاه را در اختیار دیگران گذاشته بود. به این ترتیب، در مزرعهی لی دو خانواده زندگی می کردند و هر کدام ساختمانی مجزا در اختیار داشتند. ینس ^۲ و برگیت^۳، در آنجا بهقدری سابقهی زراعت داشتند که دیگر جزو اهل خانه بهشمار میرفتند و دخترشان هلگا^۴، آن روز در خوکدانی مراقب خوک مادهی در حال زایمان بود. پنس و برگیت، فقط همین یک فرزند را داشتند و به همین جهت، هنگام برداشت محصول، ناگزیر بودند چند کارگر به خدمت بگیرند.

کارل لی، در مزرعه به دنیا آمده، پس از مرگ پدرش، آنجا را در اختیار

^{1 .} Li

^{2.} Yens

^{3.} Bergit

گرفته بود. کارل در آن هنگام جوان بود، ولی پیش از آن به تحصیلات مختلفی پرداخته بود. پدرش به زحمت توانسته بود هزینه ی تحصیل او را فراهم کند؛ با تحصیل پسرش مخالفت نکرده بود، ولی ناگزیر شده بود دایم کار کند تا چرخ زندگی را بچرخاند و کارل که به تحصیل علاقه داشت، توانسته بود چند سال در شهر درس بخواند.

این وضع دیری نپاییده بود. پدر کارل مرده بود و کارل با توافق مادر، مزرعهی لی را در اختیار میگرفت. زیرا بالاخره شدیدترین میلهای او، همان زندگی در جزیرهی سر سبز زادگاهش بود.

کارل که کتابها را رهاکرده بود تا به خانواده بازگردد، در آن واحد به سه طرح تحقق بخشید. با دختری اهل محل ازدواج کرد، قطعه زمین وسیعی را به احداث باغ میوه اختصاص داد و در مزرعهی لی، انباری بسیار بزرگتر از آن چه می توانست ضرورت داشته باشد بنا کرد. بزرگترین ساختمانهای جزیره را ساخت.

کاری که می ماند این بود که اقامتگاهی از همان نوع بسازد. در آن زمان، دست به کار شدن را خیلی آسان می یافت، نیرویی که در خود می یافت او را سرشار از تهور می کرد. مادرش به او گفته بود که از پسِ این همه کار ساختمانی برنخواهد آمد و حماقت می کند. اما در عین حال، همتی را هم که پسرش صرف احداث باغ میوه ی بزرگ کرده بود، ستوده بود. اهل جزیره مدعی بودند که وقتی آدمهای کتاب خوانده بخواهند از مزرعهای بهره برداری کنند، چنین وضعی پیش می آید.

به این ترتیب، انبار ساخته شد، آن را به رنگ سرخ تیره در آوردند و انبار بر تپهی سبز، چون زینتی قد راست کرد. ولی به قدری گران تمام شده بود که برنامه های ساختمانی دیگر را دچار وقفه کرد، و بعد هم بچه ها به

دنیا آمدند. یک پسر به نام رولف و یک دختر به نام اینگا برای انجام کارهای روزانه می بایست به اندازه ی کافی زحمت بکشند و در این شرایط، کار تازه ای نمی توانست اضافه شود. به این ترتیب، انبار با تمام عظمت خود از نیرو و حرارت فراوانی که مرد را در دوران جوانی سرمست کرده بود، حکایت داشت. انبار لی! با عظمت مثل انبار لی! چنین اصطلاحهایی در میان ساکنان جزیره حالت ضرب المثل پیدا کرده بود. ولی این امر مانع از آن نمی شد که برای لی احترام قایل شوند. او از توجه همه برخوردار بود.

لی و همسرش، ماری، در زندگی زناشویی به نحو قابل قبولی موفق بودند. حقیقت این است که بهدلیل کار، به علت تراکم وظیفه هایی که هرکدام به عهده داشتند، وجود این موفقیت لازم بود.

مادرکارل، پیش از آن که باغ میوه به کمال رشد خود برسد، در گذشته بسود، ولی توانسته بود نخستین محصولهای نویدبخش را ببیند، و پیشگریی کند:

ـ باغ ميوه، انبار را جبران خواهد كرد.

وقتی باغ میوه به دوران بلوغ خود رسید و تمام میوه ها را بهبار آورد، کارشان بهقدری زیاد شد که مناسب دیدند بهره برداری از آن و از مزرعه را تفکیک کنند. کارهای کشاورزی را به اجاره کاری واگذار کردند و باغ میوه را برای خود نگه داشتند. علاقه شان به باغ، قلبی بود زیرا آن را خودشان ایجاد کرده بودند. اما وضع مزرعه، به دلیل این آن را چون ارثی دریافت داشته بودند، فرق می کرد.

میوههای لی در بازار شناخته شده بود و بر میزان تقاضاها در این باب افزوده می شد. ینس و برگیت هم که از میزرعه بهرهبرداری می کردند،

۲۸ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

ماهرانه گلیم خود را از آب بیرون میکشیدند. در مزرعهی لی، خاک خوبی و جود داشت. کار سرسختانه و امنیت مادی، از ویژگیهای زندگی در آن ملک به شمار می رفت.

رولف، فرزند بزرگتر ماری و کارل بود و زمانی که هفده ساله شده بود ناگهان پرسیده بود آیا می تواند برای تحصیل برود؟ و محکم هم در برابر پدرش ایستاده بود.

ـ تحصيل كنى؟ كه چه بشوى؟

رولف باتمسخری شدید پاسخ دادهبود:

ـ به آنها نشان مي دهم! مي خواهم همان كار تو را بكنم.

با حالتی ستیزه جویانه بهپدرش نگاه کردهبود.

پدر با شنیدن این حرف تکان خورده بود. کتابهای ردیف شده در روی قفسههای بی پایان را به خاطر آورده بود. قطعاً در مزرعه ی لی هم کتاب داشتند. مشتی کتابهای استثنایی که کارل وقتی مجال داشت به آنها مراجعه می کرد، و به پدر و مادرش هم یاد داده بود که از کتابها خوششان بیاید و آنها هم کتابها را بارضا و رغبت می خواندند. و حال، رولف بود که برچیزی می شورید، پدرش را بر می انگیخت.

پدر پرسیده بود:

ـبه آنها نشان بدهی؟ به چه کسانی نشان بدهی؟ رولف پس از اندکی تردید فقط گفته بود:

ـاوه...

ـ آیا این جا راحت نیستی؟ مطمئناً این جا به اندازه ی اتاق دانشجویی برایت راحتی و جود دارد. می دانم چه می گویم. و این را هم درک کرده ام که از کار خسته نمی شوی.

رولف با چنان شوق و شوری به درختهای میوه پرداخته بود که مشاهدهاش لذت می بخشید. ـ رولف، فکر میکنم که تو هم همان قدر می توانی از زندگی در باغ میوه مان فایده ببری. در این جا خیلی چیزها هست که در هیچ جای دیگری پیدا نمیکنی.

رولف به ادای همین پاسخ اکتفاکردهبود:

ـ من هم برای کار، به باغ میوه برمی گردم.

ـ مىخواهى مثل من وقتت را تلف كنى؟

رولف با سماجت جواب دادهبود:

ـ بله، دقيقاً ميخواهم همان كار تو را بكنم.

و در قبال سكوت پدرش اضافه كرده بود:

ـو درس خوبی هم به آنها بدهم! به مردم این جاکه ما را دلقک تصور میکنند.

پدر حیرت کرده بود. به این ترتیب، رولف بابت داستان کهنهی تحصیل ناتمام پدرش رنج میبرد و میخواست راه او را دنبال کند تا همسایه ها را به مبارزه بطلبد.

يدرگفته بود:

رولف، مى توانى با خيال راحت زندگى كنى، هيچ كس تحقيرمان نمى كند.

رولف چیزی نگفته بود. پدر ادامه داده بود:

- نیازی به اعاده ی حیثیت نداریم - از تو متشکرم، ولی خودم هرکاری که لازم بوده کرده ام.

متوجه نیستی که این برای من چه معنایی دارد. ما را مسخره کردهاند! پدر به تندی جواب داده بود:

ـ ولی ماکه آنقدرها حساس نیستیم. تو اگر هستی، سعی کن خودت را اصلاح کنی.

رولف بانگرانی بهپدرش نگاه کردهبود:

۳۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

ـ يعنى جواب منفى است؟

پــدرش خـاموش مانده بـود. مــيدانست كــه رولف حسـاس و عصبانی مزاج است. ولی هرگز فکر نکرده بود که ابن ماجراهای کهنه ـ تحصیلات و انبار ـ بتواند بر او اثر بگذارد. بهعلاوه نمی دانست که در روح بستهی جوان، بهراستی چه چیز پنهان شده است. پیش از آن، هرگز موفق نشده بود که بهطور کامل سر ضمیر رولف را بخواند. پدر و پسر، بهندرت با هم بودند. هرکدام به مشغلههای متعدد خود می پرداختند و از کسانی هم نبودند که تن به تسلیم بسپارند. پدر به همین اکتفاکرده بود که با رولف چون دوستی رفتار کند و رابطه ی خوبی بین آن دو برقرار بود. هـر دو بـا شور و حرارت در باغ بزرگ کار کرده بودند. باغ میوهشان، آنها را سرشار از غرور و حقشناسی می کرد. رولف و اینگا از زمانی که توانسته بودند مفید واقع شوند، دست به کار شده بودند. اینگا بهترین دوست رولف بود، یگانه رفیق او هم بود. رولف، کمتر به دنبال مصاحبت سایر بچههای جزیره بود. آیا سرمنشاء تنهایی او همان انبار بی در و پیکر بود؟ تا آن زمان به فکر پدر راه نیافته بود که رولف بتواند نسبت به گوشه و کنایههای همسایه ها این قدر حساسیت نشان دهد ـ به خصوص که مزرعهی لی توانسته بود سند افتخار خود را دریافت دارد.

خودکارل لی ابداً احساس شکست و ناکامی نمیکرد. باغ میوه، احترام همگان را نسبت به او جلب میکرد.

ولى اكنون رولف در برابرش قد بر مى افراشت. نسبت به همه چيز به طغيان در مى آمد. مى خواست برود. براى كارل، فكر از دست دادن ياري باارزشى كه پسرش به او مى رساند دشوار بود.

رولف بار دیگر پرسیده بود:

ـ جواب منفى است؟

-نمى توانم سر در بياورم.

ـگفتم که برمی گردم.

يدرگفته بود:

ـ خيلي مي ترسم كه ابداً اين طور نباشد. وقتى كه رفتي...

روزی باغ میوه را در اختیار میگیرم. ولی اول باید این کار را بکنم.

پدر با حواسپرتی گفته بود:

ـ هیچ فایدهای ندارد.

رولف بهسرعت جوابداده بود:

- به نظر خودت تحصیلاتی که کرده ای برایت هیچ فایده ای نداشته؟ - نه.

ولی نه، ممکن نبود روزی گذشته باشد و کارل، لحظههای سرشار از جدیت خود را با شادی به یاد نیاورده باشد. در غیرمنتظره ترین شرایط، آن لحظه ها برایش تکیه گاه بزرگی به شمار می رفتند.

تحت تأثیر هیجان ناشی از احساس حقشناسی، یک بار دیگر گفته بود:

- نه، به نظرم مفید نمی رسد.

رولف منتظر پاسخ ماندهبود.

باید فکر کنیم. بهزودی جوابت را میدهم. آیا با مادرت صحبت کردهای؟

ـ هنوز نه.

در این صورت، اول با او صحبت می کنم.

همین کار را هم کرده بود، و گفته بود که چه چیز رولف را عذاب می دهد.

مادر به همین اکتفاکرده بود که بگوید:

ـ خودت خوب مي داني كه رولف چه اخلاقي دارد.

ـ چهطور؟ خيلي كم مي دانم...

۳۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

ـ خوب مي دانيم كه حساس است.

-به همین جهت است که هرگز باکسی حشر و نشر ندارد؟ با هیچ کس، غیر اینگا؟ درست نمی دانم، ولی امکان دارد به همین دلیل باشد. کارل، مرده شور انبار احمقانه ات را ببرد!

. تو هم از آن بیزاری؟

ـ بعضى وقتها، شايد خيلي...

كارل گفته بود:

ـ نمي خواستم آن را پا در هوا رهاكنم.

ـ حتى اگر قرار مى شد به بچه هايت لطمه بزند؟

- ابدأ این طور نیست، فقط رولف است که گرفتار فکر و خیال شده.

مادر با شتاب گفتهبود:

بله، عجیب می شوند. حالاکه تقریباً بزرگ شده اند هیچ کدام دیگر با من درد دل نمیکنند. همین که دیگر صحبت کاریا چیزهای معمولی نباشد، دریچههای دلشان را می بندند.

ـ بله، همينطور است.

مادر با نگرانی گفته بود:

- فكرش را هم نمى كردم. فكرش را هم نمى كردم كه اين طور بشود.

ـ و حالا هم كه رولف ميخواهد برود. بايد بگذاريم برود.

مادر، بیمناک، گفته بود:

ـلااقل، خداكندكه برگردد.

در باغ میوه کار میکردند. رولف که قدم میزد، منتظر شنیدن پاسخ مانده بود. کارل و ماری دیده بودند که اینگا هم قدم میزند. پدر و مادر احساس کرده بودند که اینگا از تمام نقشه های برادرش باخبر است و به او حسد می بردند.

ـ رولف، حالاکه بهنظر میرسد خیلی به این موضوع علاقه داری،

سعی کنیم ترتیبی بدهیم. رولف فقط گفته بود:

ـ متشكرم.

به این ترتیب، رولف، جزیره را ترک کرده بود. بعد از انجام این کار، اینگاگریه کرده بود. رولف جز در ایام تعطیل به خانه باز نمیگشت و کارل ناگزیر شده بود به جای او کارگری استخدام کند. در دل تابستان، هنگامی که میوه ها می رسیدند، رولف در مزرعه بود. دوست داشت کار کند و موقعی که درختهای میوه به هیچگونه مراقبت نیاز نداشتند، با رضا و رغبت در کشتزارها به ینس کمک می کرد. میل شدید پدر و مادر این بود که او هر چه زود تر باز گردد و در مزرعه ماندگار شود.

کارل و ماری این را نیز می دانستند که رولف در آن اواخر با یکی از دختران جزیره حشر و نشر پیدا کرده است. اسم دختر، السه ابود. پدر و مادر رولف امیدوار بودند که این امر، رشته پیوندی دیگر با دیار باشد.

در آن هنگام، رولف بیست سال داشت.

اینگا هفده ساله بود. هنوز نمی دانستند که اینگا چه خواهد کرد. ولی بهزودی مجبور می شدند که درباره اش تصمیم بگیرند. کاملاً به نظر می رسید که اینگا باغ میوه را دوست دارد.

اینگا عاشق این بود که سر به کوه و دره بگذارد و انواع گیاهان را جمع کند. مردم جزیره او را تقریباً همه جا می دیدند ـ و از این بابت شاد می شدند. دو سه دوست داشت که از خودش بزرگ تر بودند. حال که رولف رفته بود، اینگا دیگر همان شادی گذشته را نداشت.

صبح زود، کارل لی از ینس پرسیده بودکه آیا میل دارد همراه او با قایق موتوری به شهر کوچکی که در آن سوی خلیج کوچک قرار داشت برود یا

1. Else

۳۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

نه. برای شام برمیگشتند. خودش در آن جاکاری فوری داشت. پنس جوابداده بود:

ـ نه، جوانترین ماده خوکها در شرف وضع حمل است. بهتر است در خانه بمانم. ممکن است اتفاقی بیفتد.

كارل گفته بود:

ـخيلي خوب. تنها ميروم.

نگهداری خوک، حضور مداوم ینس را ایجاب میکرد و در یک سرِ انبار لی، مدام غرغر خوکها و سر و صدا طنین می انداخت. در این مورد کسی نمی توانست چیزی بگوید، برای مزرعه امری کاملاً طبیعی است.

کارل به تنهایی رفت. هیچیک از افراد خانوادهاش نخواسته بودند همراه او بروند. این سفرها به قدری رایج بودند که دیگر هیچچیز قابل توجهی نداشتند. ماری لی گفت که می توانند کمی دیرتر شام بخورند و کارل تا آن موقع می تواند برگردد. ماری در مقام کدبانویی دقیق و باتجربه سخن می گفت.

٤

با آن که روز تعطیل نبود، مردم وقت آزاد داشتند. گاهی در فاصله ی برداشت دو محصول، چنین وضعی پیش می آمد. پیرمردها با پیکرهای فرسوده شان می توانستند در گوشه ای بنشینند و چرث بزنند. و جوانهایی که مایل بودند، مجال کافی داشتند که در بیشه ها یکدیگر را ملاقات کنند. در جایی که جاده از میان جنگل می گذشت، دو جوان از میان قلمستان ها بیرون آمدند. آن دو، السه و رولف بودند. هر دو غرق در افکار

خود بودند، اندکی افسرده به نظر می رسیدند. روی زمین نشستند. رولف کاملاً به پشت دراز کشید. السه در کنارش نشست. به او رو کرد. به یک آرنج تکیه داد. دستی به بازوی رولف کشید و گفت:

ـ رولف عزيز.

رولف وانمود كردكه نمي شنود.

دختر دوباره گفت:

ـرولف عزيز.

آن وقت خمود را عقب کشید، خاموش و اندکی پژمرده، نشست. بالاخره رولف می توانست تنها بماند...

رولف خیلی زود متوجه شد:

-السه، چه شده؟

السه گفت:

ـ خيلي خوشبختم.

رولف دوباره سکوت کرد. در آن لحظه، احساس او چیزی کاملاً غیر از این بود. زندگی آنقدرها هم آسان نبود. خوشبخت بودن، متضمن خیلی چیزها بود.

السه پرسید:

ـ تو هم هست*ي*؟

ـ چى هستم؟

ـ خوب، خوشبخت.

- چرا این سؤال را میکنی؟

السه جواب داد:

دیگر سؤال نمیکنم. اما من خیلی خوشبختم. در این صورت فکر میکنم که تو هم خوشبختی، میفهمی؟

رولف سعى كرد لبخند بزند.

- این را با اعتماد زیاد می گویی!

السه با حالتي نگران نگاهش كرد:

ـ باتمام اعتمادي كه بتوانم مي گويم.

این جواب، رولف را دچار تردید کرد. بلند شد، به عنوان بهانه گفت:

ـ کسی می آید، فکر میکنم صدای با می شنوم.

ـ نه، کسی نیست. جهقدر عصبی هستی!

ـ آخر وسط جادهايم.

السه پس از كمى مكث گفت:

- تازه، کسی هم بیاید! تا وقتی دلمان بخواهد می توانیم همینجا بنشینیم، مگر نه؟

رولف ترديد نشانداد:

ـ چرا...

شکی که السه را میخورد باعث شرمندگیاش می شد... به چهره ی رولف دقیق شد تا در آن نشانه هایی بخواند. پرسید:

ـ بالاخره واقعاً مسلم نيست؟ جدى نيست؟

رولف دختر را به سوی خودکشید و مستقیماً به چشمهایش نگاه کرد:

-السه، جدى است؟

در مجموع، دختر را دعوت می کرد که خودش ببیند. چیزی که السه پنداشت کشف می کند باعث شکفتگی اش شد.

حیرتزده پرسید:

ـ پس مسأله چيست؟

ـ خيلي ساده است، معلوم نيست چهقدر طول ميكشد.

ـ چرا، معلوم است! به یاد بیاور که چه گفتی، که چه میگفتی...

رولف، حرفش را قطع كرد:

ـ خيلي خوب، آن موقع خيلي چيزهاگفته مي شود! هر حرفي از دهان

آدم بیرون میپرد.

دختر، حيرت زده، نگاهش كرد.

ـ حالا دیگر متوجه منظورت نمی شوم. بهتر بگویم، چرا، خیلی خوب متوجه می شوم. رولف، بگو ببینم، متأسفی؟

-ابداً. ولی خیلی خطرناک است که انسان قول چیزی را برای همیشه مدهد.

ـ چه چيز وجدانت را اين قدر ناراحت ميكند؟

ـ وجدانم را ناراحت میکند؟

-کاملاً. مگر در شهر چه اتفاقی برایت افتاده؟

رولف بلافاصله شروع به خنده کرد، مثل این بود که باری از دوشش برداشته باشند. زمین زیر پایش را محکم می یافت. با اطمینان گفت:

ـ هيچ. باوركن.

رولف عزیز، از ته دل میل دارم باور کنم. وقتی در خانه هستی چهقدر خوب است.

کلمههایی که السه ادا کرد بهقدری واقعی، بهقدری مستقیم بود که در رولف اثر خوبی بهجاگذاشت. «وقتی در خانه هستی چهقدر خوب است.» ولی رولف فقط در ایام تعطیل در خانه بود.

رولف او را بوسید و یاد آوری کرد که بهزودی باید دنبالهی تحصیلش را بگیرد.

السه گفت:

ـ نرو.

ـ نروم؟ بايد بروم، لازم است.

ـ آه، نه! وقتى كه اصلاً راضى ات نمى كند ادامه نده. خيلى خوب

متوجهم.

ـ بى آن كه چيزى بدانى حرف مىزنى.

ـگفته بودی که دلت میخواهد به اینجا برگردی. در خانهات بمانی و از باغ میوه بهرهبرداری کنی.

رولف، قاطعانه، خشک و محکم گفت:

- هنوز نه. لطفاً ساكت شو. بايد تحصيلم را تمام كنم، بعد برگردم. السه از او روگر داند.

_السه، كجا؟

باید بروم و در تهیه ی غذا کمک کنم. گذشته از این، می خواهم که برگردم.

ـ یک دقیقه صبر کن، کمی همراهت می آیم. برداشت بد نکن. السه، پریشان خاطر، گفت:

- نمی دانم به چه چیز دل خوش کنم، اخلاقت به قدری به سرعت تغییر می کند که انسان نمی داند با تو چه کند.

رولف او را در برگرفت و خواهش کرد ساکت بماند.

ولى اين بار نوازشهايش نتوانست السه را آرام كند.

ـ آدم را کاملاً متحیر میکنی. خواهرت هم همین را میگوید. آدم نمی داند با تو چه کند.

رولف با عصبانیت گفت:

ـ چیزی که اینگا میگوید هیچ اهمیتی ندارد. نیازی نداری پای خواهرم را به میان بکشی.

و دخترک را رهاکرد.

السه ادامه داد:

ـ فکر میکنم که او توانسته تو را بشناسد. با تو راحت نمی شود زندگی کرد.

ـ گفتم که لازم نبود...

السه حرفش را قطع كرد:

ابن باركسى مى آيد.

شنهای جاده به صدا در آمد، و آن دو که سرگرم بحث بودند از جا پریدند. سرگرم از بین بردن چیزی بودند و احساس گناهکاری میکردند.

درست از مقابل جایی که نشسته بودند، غریبهای در جاده آشکار شد. جزیره، خیلی جمعیت نداشت، به همین جهت، آن دو بلافاصله متوجه شدند که رهگذر، اهل محل نیست. مردی بلندبالا بود که لباس شیک و خوش دوخت تابستانی به تن داشت. به سرعت نزدیک شد و چیزی که بلافاصله توجه آن دو را به خود جلب کرد چهرهی مرد بود. چهرهای زیبا بود. ولی نشانه های اضطراب و انتظار برآن خوانده می شد. همچنین به شیوه ای خاص به اطراف نگاه می کرد ـ حرص و انتظار.

بهمقابل آن دو رسیده بود.

بدون شک می دانستند که نباید به این شکل به او خیره شوند، ولی نتوانستند خویشتن داری کنند. قدم های مرد کندتر شده بود، به آن ها نگاه کرد، آماده ی حرف زدن بود؛ ولی ساکت ماند.

آن دو به خاطر نداشتند که چشمانی مانند چشمان مرد ناشناس دیده باشند. نگاهش با تمام بیمناکی از آنهایی نبود که در برابر نگاههای دیگر تاب نیاورد. به عکس، درکمین بود چیزی بگیرد. چیزی که تاکنون هرگز کسی ندیده بود بگیرد.

برخورد با این نگاه که از کش آمدنی در حد پاره شدن نشان داشت چه احساس شگرفی بود!

مرد غریبه، از دو جوان بیست سالهای که سر راه خود می یافت آشکارا مسنتر بود. در آن دو احساس عمیقی برانگیخت، ولی آن دو نتوانستند به دلیل این امر پی ببرند. تمام این ها در فاصله ی دو سه ثانیه صورت گرفت. مرد برای صحبت یا کم ترین پرسشی هم توقف نکرد. نگاهش به طور مورب گذشت تا در افق ثابت بماند. دیری نگذشت که دو جوان فقط پشت

۴۰ 🗀 هنگامهی خشم و جنون

او را می دیدند. راهش را گرفته بود و می رفت.

دو جوان بی آن که چیزی درک کنند، همان جا که بودند ماندند. ولی آشکارا بر چهرهی مرد چیزی چون تضرعی، خوانده بودند: به من کمک کنید.

كمك از چه لحاظ؟

آگاهی یافتن بر آن، محال بود. آن دو توانسته بودند تمنای خاموش او را غافلگیر کنند. فقط همین.

السه پرسید که او چه کسی می تواند باشد.

رولف به همين اكتفاكردكه سرتكان دهد.

قطعاً از جای دوری می آید. ظاهرش حکم میکند که نباید اهل این جا باشد.

ـ آه! آن قدرها مسلم نیست. گوش کن رولف، مرا تقریباً دچار ترس کرد.

ـ ترس، چرا؟

ـ خيلي عجيب بود.

السه به كودك سرگردان كوچكى مىمانست.

ـ بيا برويم.

هـمان راه مـرد را در پـیش گرفتند . در مرد چیزی بود کـه آنها را به سوی خود میکشید. و دو جوان قادر نبودند در برابرش مقاومت کنند.

خیلی طبیعی رد او را گرفتند و پیش رفتند، سؤالی هم از یکدیگر نکردند. مرد، مدتی پیش در پیچ وخم راه از نظر محو شده بود. در بیشه ی کوچکی، دو مرد نسبتاً مسن نشسته بود. اسم آنها، هوگ و دال بود. همیشه در آن جزیره زندگی کرده بودند، همیشه آنجاکار کرده بودند. در سایه، در نزدیکی جاده نشسته بودند. آبجو تهیه کرده و کمی زیاده روی کرده بودند، و این اتفاقی بود که تقریباً هرگز نمی افتاد. روز پیش، خیلی کار کرده بودند. روز بعد هم همان طور کار می کردند. فقط این روز، کمی به خود آزادی می دادند. نگاه حاکی از خوشی به اطراف می افکندند. به معنای سپاس به درگاه خدایی بود که در وسط هفته این استراحت را به آنها ارزانی داشته بود. نوشابه ی نابکار، احساس رخوت غریبی را که بی کاری ناگهانی در بدن فرسوده ی کارگری ایجاد می کند، از بین برده بود. آن دو سبک و آزاد می نمودند. مطمئناً موجودی بشری بودند که برای سپیده دم زمان طرح ریزی شده بود.

به اطراف نظر می افکندند، جزیره شان را نگاه می کردند. آمیخته ای از شادی و ابهام روحی، وجودشان را پر می کرد.

هوگ بطریاش را بالا برد.

ـ به سلامتي جزيرهمان!

دال جواب داد:

ـ به سلامتی! بله، جزیرهی خوبی است.

ولی هر دو متوجه شدند که نوشابه شان را تمام کرده اند. بطری های خالی را بالا برده بودند. دیگر آبجویی در بساط نبود. اندکی معذب، به رفتار کودکانه شان خندیدند.

دال مثل این که بخواهد برای کار خودش دلیلی بیاورد، گفت:

ـ خوب، بله....

هوگ به نتیجهگیری پرداخت:

ـ بله، تمامش را نوشیدهایم.

اندوهگین، سر بهزیر انداختند. ولی فکر جزیرهشان، این چشمهی شفاف، احساسهای تلخشان را محو کرد. جزیرهشان، جزیرهی خوبی بود. در برابر نگاهشان گسترده بود. کارگران کشاورزی و ماهیگیران خرده با تمام افراد خانوادهشان، به این زمین و آبهای اطرافش پیوند خورده بودند.

دال گفت:

- جزیره ی خوبی است و فکر این که بطری خالی باشد، چیزی را عوض نمی کند.

ـ مطمئناً.

در این صورت، به افتخارش بگوییم بهسلامتی!

ـ بله، مى توانيم.

دستهای درشت کارگریشان، بی حرکت، آویدخته بود. جزیره سرسبز در میان چنان دستهایی آرام گرفته بود. دستهایی که هرگز نباید خسته می شدند، دستهایی که جز چند ساعت مختصر روز یکشنبه، هرگز استراحت نمی کردند. سهم هوگ و دال این بود. وقتی که مختصر مستی شان برطرف می شد، دوباره ابزار کهنه شان را به دست می گرفتند و دست های گره دارشان زیباتر از دست های فرشته ها می شد.

سر برگرداندند، زیرا از جاده صدای پا می آمد و چیزی که دیدند نوعی حالت نارضایی به چهره شان بخشید. بدون شک منتظر بودند که چهرهای چشم نواز ـ برای کسانی که سرگرم تعریف از جزیره شان بودند ـ ببینند. مثلاً چهره ی دختری جوان را، ولی زن بلندبالای سیاه پوشی آشکار

می شد. کاری نس ایک در یک روز توفانی شوهرش را دریا از او ربوده بود و بعد از آن، توفان دیگری دو پسرش را که برای خود مردی شده بودند، بههمراه برده بود. اکنون، زنی تنهابود.

از آن پس، بی هدف، پرسه میزد، مدام پرسه میزد. سیاهپوش. مردم خوش نداشتند با او مواجه شوند. وقتی او را از دور میدیدند، دلشان می خواست راهشان را عوض کنند.

هوگ و دال که آرام نشسته بودند، به آمدنش رضا دادند: با چشمانی که آبجو پردهای جلویشان کشیده بود، اندکی احمقانه به او خیره شدند.

کاری نس، راهش را نگرفت که برود. همین کار بود که او را به فردی مزاحم بدل می کرد. ایستاد تا با آنها حرف بزند. گفت:

ـ خوب، این جا نشسته اید و مشروب می خورید.

دو مرد سینه صاف کردند و همراه با نگاهی بیگانه با هرگونه مهربانی، به جای آن که پاسخ دهند، زیر لب غرغری کردند. بالاخره هوگ گفت: - نه.

آن دو میخواره نبودند، و آنقدرها هم ننوشیده بودندکه براثر احساس شرم سرخ شوند.

کاری نس ادامه داد:

ـ فقط سؤال كردم.

دو مرد جواب ندادند. خواسته شان این بود که زن فوراً راهش را بگیرد و برای آزار شخص دیگری برود. گمان می رفت که زن پس از ماجراهایی که برایش روی داده، دیگر عقل درستی نداشته باشد.

ولمي كارى نس خيال رفتن نداشت.

ـ فقط سؤال مىكنم.

۴۴ 🗆 هنگامه ی خشم و جنون

دال با حجب و حيا تأييد كرد:

_ آه، ىله.

کاری نس، آن دو را برانداز کرد، گویی می خواست اضافه کند که انتظار هیچ کمکی از آنها ندارد. بعد گفت:

ـ ولي كسي جوابم رانمي دهد.

مستقیماً به چشمهایشان خیره شده بود. ولی چه میخواست؟ هوگ باشتاب گفت:

-امروز كمي به خودمان آزادي داديم.

آن دو، قبل از هر چیز به فکر توجیه رفتارشان بودند، میخواستند توضیح بدهندکه چرا با آبجویشان آنجا نشستهاند.

هوگ خیلی زود متوجه شد که حرف احمقانهای زده است، زیرا زن نگاه سردی به او انداخت و دوباره راه افتاد. قدمهای بلند بر می داشت، زحمت می کشید، گویی ناگزیر است مسافتی طولانی را طی کند. ولی در واقع کارش این بود که جزیره را دور بزند. مدام در همه جا دیده می شد مدام یک مدار را طی می کرد.

تصورش را بکنید: پاهایی دراز، فرو رفته در غلافی سیاه که زمین را درمی نوردند ولی هرگز به جایی نمی رسند. شبحی که هر لحظه ظاهر می شود و هراس برمی انگیزد. کاشکی می شد که از آن جزیره برود و دیگر بذر آشوب در دلها نیفشاند.

وقتی کاری نس در خم جاده از نظر محو شد، هوگ و دال آهی از سر تسکین خاطر کشیدند. نگاهی به اطراف افکندند که ببینند آیا آبجویی برایشان مانده است یا نه. بی فایده بود. بطری های خالی در گشوده که در اطراف پراکنده بودند، از وسط علف ها سر در آورده بودند. بدتر از همه، کاری نس...

دال گفت:

- چه جوابی باید به او بدهیم؟ هوگ قاطعانه جواب داد:
- خداوندگارمان باید این کار را بکند، نه ما.

بار دیگر سنگریزه های راه به صدا در آمدند و آن دو نگاه نیکخواهانه ای افکندند، زیرا اطمینان داشتند کسی که می آید کاری نس نیست. مرد ناشناسی می آمد. اهل جزیره نبود، و آن دو از این بابت خوشوقت شدند. در برابر بیگانه می توانستند برخود مسلط باشند. این موضوع، کم ترین اهمیتی نداشت. و چیزی هم مانع از این نمی شد که از او بپرسند کجا می رود.

مرد جواب داد:

میچ جا.

این حرف، دال و هوگ را متحیر کرد. مرد خسته بود، براثر درد تحلیل رفته بود و آن دو از جواب او خوششان نیامد. برای از بین بردن این حالت ناراحتی، کوشیدند که سکوت را پرکنند و اعلام داشتند که هوگ و دال نامیده می شوند ولی نمی دانند که نام او جیست.

مرد نمی خواست بماند. مثل کسی که خیلی عجله داشته باشد، سرراهش درنگی کرده بود.

هوگ و دال که جشمهایشان به پشت مرد دوخته شده بود، با حیرت گفتند:

- عجب آدمی است!
- قبلاً او را دیده بودی؟
  - نه.
- به هر حال آدم باهيبتي بود.
- بله، همانطوركه قبلاً خودمان بوديم!
- زنده باد آدمهای باهیبت! به سلامتی جزیرهمان!

- دیگر آبجویی در بساط نداریم...

دوباره ساکت ماندند. با دستهای کارگری پهنشان اطراف راگشتند.

٦

آن روز خیلی ها در جزیره بودند که کار نمی کردند. اما دیده نمی شدند، در کنار چاده ها آفتابی نمی شدند. آن روز هم مثل روزهای دیگر زنها به کارهای خودشان می رسیدند. زیرا کارها باید خوب می چرخیدند. باید برای تمام افراد غذا تهیه می شد. باید لباس می شستند. لباس تن بچه ها می کردند. بچه های خیلی کوچک را که مرتباً می افتادند و مرتباً به در و دیسوار می خوردند، باید بلند می کردند. فریادها را فرومی نشاندند و اشک ها را خشک می کردند. از این کار به کار دیگری می پرداختند و دست اشک ها را خشک می کردند و سرشار از موهبت های رازها می ماندند. آن روز هم مثل روزهای دیگر.

در باغها و حیاطهای مزرعهها، در انبارها و ساختمانهای مختلف آنها، مردان بسیاری سرگرم انجام کارهایی بودند که ناگزیر شده بودند انجام آنها را به بعد از برداشت محصول موکول کنند. آنجا در مزرعهها، در نقاط بسیاری، سرگرم کار بودند. از فرصت استفاده می کردند تا گودالی قدیمی را پر کنند یا گودال تازهای حفر کنند. یا قطعهای از جنگل را به زمین قابل کشت تبدیل کنند.

این افراد گرفتار کار، دیده نمی شدند. احساس غالب، احساس استراحتی اندکی آمیخته به بی حسی بود، زیرا کارهای سخت مزرعه ها برای مدتی به خود وانهاده شده بودند. ولی هوگ و دال به کسانی فکر می کردند که در راه ها دیده نمی شدند، و همین موضوع بود که آن ها را از

این که در گوشهای نشستهاند شرمنده میکرد. آن دو کاملاً استحقاق این مختصر اوقات فراغت را داشتند. ولی کارگر شریف، چنین واکنشی از خود نشان می دهد.

در شیب تپهای، در پایین دست مزرعه ی لی، در قطعه زمینی که در حال تبدیل به زمین قابل کشت بود، چند درخت پستنک خاکستری رنگ اقکنده شده بود. دو مرد، پدر و پسر، در آن کار می کردند. زمین خودشان بود و به دست خودشان آباد می شد. آن دو نمی توانستند کم ترین استراحتی به خود بدهند، زیرا ناگزیر بودند پیش از رسیدن فصل پاییز و آغاز یخبندان، تپه ی پردرخت را پاک کنند و عمیقاً شخم بزنند. درختچه ها را می کندند، ته مانده ی تنه ی درختها را به یاری کجبیل ها و اهرمها درمی آوردند. ریشههایی در سطح آشکار می شدند که فرش سبز علف را سوراخ می کردند. مثل طناب به هم پیچیده بودند، ولی بالاخره از هم جدا می شدند.

پس از آن، دو مرد، کلوخهها، خاک برگ و قشرهای عمیق را بسر میگرداندند و سنگهای بزرگ را به کمک اهرم بیرون میکشیدند. شیار عمیقی که روی تپه رسم می شد، مرز بین رستنیهای خودرو و خاک سست را که در آن کار انجام گرفته بود، مشخص می کرد. در حال حاضر، زمین بی حاصلی بود. فقیر و پاک بود. ولی استعداد لازم را داشت که در نهایت، از آن نان به دست آید.

و همین امر، دو مرد را که به ضرب کار، خود را هلاک می کردند برمی انگیخت. آن دو، پیشاپیش، خوشه های رسیده ـ درمان قدیمی و بسیار شناخته شده ی دلسردی ها ـ را در نظر می آوردند. در کار دایر کردن زمین های بایر، تجربه داشتند، با کارایی ناشی از مهارت می کوشیدند، ولی این امر مانع از آن نمی شد که خود را کوفته و سنگین حس کنند، و در گرماگرم مبارزه، بابد لبهای خشکیده شان را می مکیدند.

و در چنین لحظه هایی بود که تجسم تصویر گندم سفید، مفید به نظر میرسید.

پدر که هیکلی درشت و نیرومند داشت، هنوز در سن کمال به سر می برد. پسر هم سالم و تندرست بود. آن دو تمام نیرویشان را به کار می بردند. زمینی که شخم می زدند عمیقاً، پوشیده از سنگهایی بود که ظاهر درخشانشان نشان می داد هرگز روشنایی روز را ندیدهاند. تنه ها و شاخ و برگهای درختان، که روی هم توده شده بودند، خشک می شدند. چهره ی دو مرد، کشیده وباریک بود.

پدر با شنیدن صدای شکسته شدن شاخهای در پشت سرش، برگشت. مرد غریبه بود.

او ناگزیر بود به آنجا بیاید. به آنجا هم مثل هر جای دیگری. زیرا مدام ندای خفه را در خود می شنید: آندرهاس، بیا... این جا است. فقط باید یک قدم برمی داشت و چیزی را که روحش نیازمند آن بود می یافت. صدای ناشی از دایر کردن آن زمین بایر، او را به سوی خود کشیده بود، از جاده دور شده بود. کاری که شاهد انجام آن بود در جهت آینده بود، متضمن ایمان به آینده بود. به همین جهت احساس کرد نیاز دارد با این افراد درآمیزد و به آنها سلام کند.

دو مرد، بسیار خسته تر از آن که بتوانند از خود بپرسند که مرد غریبه از آنها چه می خواهد، جواب دادند:

- سلام.

رشته هایی از مویشان به پیشانی شان چسبیده بود و صورتشان خاکی و عرق آلود بود. این امر می توانست آنان را نفرت انگیز نشان دهد، ولی کسی به فکر نمی افتاد در باره شان چنین داوری کند.

غریبهپیش آمد.در آن لحظه، او و پسر، یکدیگر را به جاآوردند. هر دو یکه خوردند، نزدیک بود فریاد سردهند، ولی همه چیز در همین حد ماند.

خاطرهای که در آن دو سر برمی آوردبسیار دردناک بود: پس از انفجار کارخانه، آن دو خود را دراز به دراز افتاده در کنار یکدیگر یافته بودند.

پسر، به قصد آن که پولی عاید خانوادهاش کند، برای دو یا سه سال رفته بود و در آن کارخانه کاری گرفته بود. روزی که آن حادثه روی داده بود، پسر در محل کارش بود. او و مردی که اکنون در برابرش آشکار می شد، در میان ویرانه ها، بین مردگان و زخمیان، به خود آمده بودند. پیش از آن بهزحمت با هم مواجه شده بودند و در آن ماجرا دیده بودند که با هم به درون آشوب پرتاب شده اند؛ به چشمهای هم خیره شده بودند و منظرهای که احاطه شان کرده بود در ذهنشان نقش می بست. آن دو از آن محل برده شده بودند و باز از هم جدا شده بودند. چیزی درباره ی هم نمی دانستند. اکنون هم مثل گذشته چیزی از هم نمی دانستند. فقط همان مختصر دیدار در توفان آتش را داشتند. پسر به خانه بازگشته بود.

و حال، این زمان، یکدیگر را در آن نقطه باز می یافتند. و یکه می خواستند به خاطر بیاورند. یکدیگر را برانداز کردند و در مورد گذشته خاموش ماندند. توان یاد آوری اش را نداشتند.

همین تبادل مختصر خاموش، به آن دو فهماند که راههایشان چهقدر از هم جدا شده است. جوانی که رنج دایر کردن زمین بایر، سبب کوفتگی اندامش شده بود، در برابر خود موجودی می دید که از درون تحلیل رفته بود. آندره آس وست در برابر خود مردی می دید که موقتاً کثیف و آلوده بود و براثر تلاش و کوشش از پا در آمده بود، ولی پیروز بود. نگاه آرامش گواهی بر این امر بود.

نیروی محرکی در خود احساس کرد: به این مرد رو کن، از او یاری بخواه... نه، نه، این را نمی خواهم. نمی توانم...

صدایی درونی، بی صبرانه از او پرسید: دقیقاً چه می خواهی؟

۵۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

برای آن که انصراف خاطری بیابد از مرد مسن پرسید:

- اسم آن مزرعهی روی تپه چیست؟
  - لي.
  - بسيار خوب. خداحافظ.

ديگر آنجا نبود. بهسرعت بهجاده بازگشته بود.

دو مرد، کارشان را از سر گرفتند. خسته بودند، خست کلام داشتند. یدر پرسید:

- او را می شناختی؟
  - -- نه.
  - به نظرم رسید...
- من هم، اول بهنظر من هم رسيد، اما...

دیگر در این باره حرفی نزدند. براثر تقلا و کوشش، در رگهایشان سنگینی سرب نشسته بود و این امر، هرگونه گفت و گو را پس می زد. رد و بدل کردن کلمات، فقط به چیزی که به آن نیاز مبرم داشتند محدود می شد. بار دیگر صدای شکسته شدن شاخه های خشک برخاست. کاری نس بود. هرگز نمی توانست دور از دیگران بماند. خواه و ناخواه، باید او را تحمل می کردند. اکنون، دراز و باریک، سیاه پوش، باردیگر آشکار می شد. کسی به درستی نمی دانست به چه می ماند.

در عوض، مي دانستند كه چه خواهد گفت.

مقدمه وار، گفت:

- خوب، در تلاش داير كردن زمين هستيد.

دو مرد وانمود کردند که گرفتارتر از آن هستند که بشنوند. فکرشان به او پشت میکرد. از نگرانییی که زن با خود می آورد، نمی خواستند چیزی بدانند. کاری نس گفت:

- دارم سؤال مىكنم.

پدر که دیگر قادر به خویشتن داری نبود، قاطعانه گفت:

- وقت اضافي نداريم كه تلف كنيم!

زن ابدأ در بند لحنى كه پدر اختيار كرده بود، نبود. گفت:

- جواب که می توانید بدهید؟

دو مرد، سكوتشان را حفظ كردند.

زن، اصرار کرد:

- آخر شما چه جور آدمهایی هستید؟

برای پرهیز از این وضع، هیچ راهی وجود نداشت. گویی مأموریت زن این بود که دیگران را نگران کند، به یادشان بیاورد که چه خمیرهی شکنندهای دارند.

دو مرد ساکت ماندند.

کاری نس دور شد. دو مرد، از نو روی کنده درختها، ریشهها و سنگها خم شدند. سنگینتر از پیش.

7

در خوکدانی، دختر جوان همچنان در محل دیدبانی اش قوز کرده بود. کاملاً بی حرکت بود. حواسش پرت بود. نگهبان خیلی مراقبی نبود. در واقع این کار ضرورت نداشت. ماده خوک بدون زحمت وضع حمل می کرد، هیچ چیز نظم امور را به هم نمی زد. بار دیگر معجزه ای ابدی در خوکدانی تنگ و بدبو صورت می گرفت. معجزه ی آفرینش. هزار چیز کوچک باید سر جای خود قرار می گرفت تا همه چیز بتواند تحقق پیدا کند. غیر قابل درک بود! هلگا اگر به طور جدی به این موضوع فکر کرده

بود، دچار سرگیجه می شد. ولی او به هیچ چیز به طور جدی فکرنمی کرد.

از مگسهایی که در زیسر سقف پرواز می کردند وز وز خفهای برمی خاست. بعضی از آنها وز وز می کردند، بعضی هم در گوشهای قرار گرفته بودند، گویی خوابیده بودند. بسیاری خاکستری رنگ و بی حرکت بودند. به کارتنکها آویخته بودند.

از خارج، از جایگاههای واقع در هوای آزاد، صدای جیغهای خوکهای شیرخوار به گوش میرسید. خوک نرکه نشسته بود، دهانش را در برهوتی از ملال میگشود.

ولی در داخل، معجزه صورت میگرفت.

دیری نگذشت که صحنه کاملاً رنگ عوض کرد.

یسس، صاحب محل، همراه مردی که در آنجا او را اخته گر می خواندند، وارد خوکدانی شد. این مرد، کسی بود که جزیره به جزیره می رفت و بچه خوکها را اخته می کرد. بلوز سفیدی به بر کرده بود، ولی اثری از دام پزشک تحصیل کرده در او دیده نمی شد. با این همه، ینس، در تمام مواردی که قرار بود بچه خوکها اخته شوند، به این مرد مراجعه می کرد. منظره ی دلپذیری نبود. ولی وقتی انسان خوک پرورش می دهد مگر راه گریزی دارد؟

باری، دو مرد، روی جایگاههایی که بچه خوکها در آنها دست و پا می زدند، خم شده بودند.

مرد بلوز سفید در میان بچه خوک ها میگشت تا اولی را انتخاب کند. به دنبال نرها میگشت. این فقط اول کار بود، یک بررسی کلی. بچه خوک های نر و ماده، به صورت تودهای، خوابیده بودند یا با چشمهای آبی کمرنگ، به مرد نگاه می کردند.

خوکهای ماده، نگران، بلند شدند. مثل این بود که مرد را می شناسند. خوکها کاملاً قد راست کردند، سنگین بودند و براثر گِل، خاکستری شده بودند. تهدید آمیز و با ابهت و خاموش بودند. هرکدام در جایگاه خودشان. به نظر می رسید که همه چیز باید آرام بگیرد. آخور پر از خوراکی شد، و خوکهای ماده که گرسنه بودند اشتهای فراوانی در خود می یافتند. به سوی آخور رفتند، و بچه خوکها را به حال خود گذاشتند تا آزادانه خود را روی زمین بکشند. مثل هر روز بود. آن روز، غذا بهتر از هر روز بود. ماده خوکها در آن غوطه ور شدند.

خوک نر در آنجا هیچ سهمی نداشت. هنوز وقت معمولی غذایش نشده بود، ولی به خوبی متوجه بود که ماده خوکها مشغول بلع غذا هستند. به صدای بلند و محکم گفت که در این باره چه فکر می کند. اطرافیان از جا پریدند و خوکها لحظهای بی حرکت ماندند. ولی نه برای مدت درازی. دوباره، با دله گی، کارشان را از سر گرفتند. باز هم برای خوک نر چیزی نبود. خوک نر، پوزهاش را زیر سنگی که روی زمین بود گذاشت و آن را به شدت پرتاب کرد. سنگ، روی سرش افتاد، به پیشانی مدورش خورد. این پیشامد، کج خلقی اش را شدیدتر کرد.

آن روز در بند او نبودند، بلکه به فکر بچهخوکهای خاکستری بودند. بچهخوکها از مادر جا افتاده بودند. نرها را یکی یکی جدا کردند. وقتی آنها را از میان توده بر می داشتند، صدای فریادشان بلند می شد. صدایی نازک چون صدای اره بود.

مه، سنگین و تیره، در حال گسترش بود.

بچهخوکها، خواهرها و برادرها، نگران بودند. مادرها دیگر آنجا نبودند. بچهها ناله و شکوه می کردند.

در داخل، دختر جوانی که مراقب جوانترین ماده خوکها بود، سراپا گوش شده بود. فریادها، او را از جا پراندند. ماده خوک، سرگرم کار خودش بود، ولی باز هم صدای فریادهارا شنید،نگران شد،به کرات لرزید. نتیجهی فریادهای کوتاه و شکوه آمیز این بود که خوکهای ماده دست از خوردن برداشتند. گوش تیز کردند. هر کدام در جایگاه خود بودند و جایگاه ها بسته بودند. ماده خوکها، اشتهایشان را از دست داده بودند، اعصابشان کش آمده بود و گوش می کردند. جلوی فکشان را پردهای گرفت. چین پیشانی شان عمیق شد. چشمهایشان بیشتر گود افتاد. از لای تختههایی که دو جایگاه را از هم جدا می کردند یکدیگر را می دیدند.

صدای نالهای برخاست...سپس نالهای دیگر...

غریوی که از جایی دورتر می آمد با آنها در آمیخت. غریو خوک نر بودکه با اعصاب کش آمده، گوش خوابانده بود.

در داخل ساختمان، هلگا، نوزادهای خوک ماده را می شمرد. رکورد شکسته شده بود. پس از وضع حمل، آرامش برقرار شده بود، ولی در بیرون، تنش به اوج خود رسیده بود.

بازهم صدای نازک و ارهمانند دیگری.

ماده خوکها شنیدند. ذهنشان تیرگی گرفته بود. قد راست کردند.

ضربهای. ولی این بار دیگر چون ضربهی سنگ که به سر خوک نر وارد شده بود از خارج نمی آمد، بلکه از درون رسیده بود.

ضربهای ـ و در اعماق، همه چیز در غرقاب به حال نوسان درآمد. در اعماق ذهن محدودشان. جرقهای، و بعد انفجار صورت گرفت. فریادی کوتاه که آتش به باروت زد. جریان به طور هم زمان در دو ماده خوک آغاز شد، امکان ندارد که بتوان گفت کدام یک آغازگر بودند. جرقه، به سرعت برق، زده شد. هریک از آن دو، دیگری را دشمن خودیافت، بی آن که مجال داشته باشد که به دنبال علت بگردد. هر دو، صدای فریادها را شنیده بودند. از پشت حصار، یکدیگر را دیده بودند. بخشش امکان نداشت.

وقتی دست به حمله زدند، تختههایی که آن دو را از هم جدا نگه می داشت، بیش از دیواری کاغذی، تاب نیاورد؛ زیر ضربههای برق آسای

پوزه و دندانها، خرد شد. تکههای چوب به هر سو پرید و ماده خوکها به هم هجوم بردند.

خیلی ساده، همه چیز به این شکل آغاز شد.

آن که در برابر من است باید نابود شود... چیزی را که نمی بایست، دیده است.

آن وقت مشاهده شد که آن دو چیزی جز پیه و چربی نیستند. در ذهن تیرگی گرفته شان که دستخوش خشمی دیوانه وار بود، نقشه های حمله شکل میگرفت. وقتی ضربه های هولناکشان را به یکدیگر وارد می آوردند، دندان هایشان می درخشید. ضربه ای محکم با پوزه، و حریف باید، دریده از هم، بر خاک می ماند. در گذشته، در اصل و منشاء نوع، در جنگل بکر، قانون چنین حکم می کرد.

ولی حریف هم اجازه نمی داد که به این سادگی از هم دریده شود. ضربه را می شناخت و آن را دفع می کرد. دندان هایشان با صدای شدید به هم می خورد، پوست شکاف برمی داشت تا جایی که به گوشت می رسید. فقط جراحت هایی سطحی بود که تأثیر شان فقط شدت بخشیدن به خشم و نیروی هر دو حریف بود. توحش بر تمام وجود آن دو سایه گسترده بود. دیگر از آرامش خوابالود اثری نبود، نقاب افتاده بود ـ فقط نیرو و حرارت خطرناک آشکار می شد.

شاید هنوز هم صدای فریادهای کوتاه برمی خاست. ولی سر و صدای شدیدی که دو ماده خوک راه انداخته بودند، این فریادها را در خود غرق می کرد.

دو ماده خوک، فریاد سر می دادند. گاه صدای برخورد تخته ها شنیده می شد. هر بار که به پیکر تسخیر شده شان ضربه ای وارد می آمد، صدای خرناسی برمی خاست.

خوک نر، در انزوای خود در تلاطم بود. صدای آنها را میشناخت.

ابتذا اندکی از جنون آنها به او هم سرایت کرد، به سوی حصار خیز برداشت و به نوبه ی خود فریاد کشید. چوب خشک، اندکی آسیب دید و شیاری از نور روشن و پاک را در زیر قشر کثافت آشکار کرد. ولی محوطه ی او را به خصوص محکم ساخته بودند، تخته ها خوب مقاومت کردند. و حصار بلندتر از آن بود که خوک نر بتواند از بالای آن بگذرد. در وجود او، جانور وحشی بیدار شده بود و پیکر باریکش موج میزد. ولی نتوانست از حصار بگذرد.

فقط فریادهای اول این اثر را بر او گذاشت. به تدریج که سر و صداها شدت می گرفت، ترس براو غلبه می کرد. گرفتار بیمی مبهم شد، قدم در گل و لای گذاشت. به فریادهایی که به نظرش حامل خطری قریب الوقوع بودند، نفس نفس زنان گوش می سپرد. این وضع، فلجش می کرد. به قصد این که صدایی برآورد، دهانش را کاملاً باز کرد، ولی هیچ صدایی از آن بیرون نیامد. در سر مدورش، افکار، تودهای مبهم پدید می آورد. برای او همه چیز تمام شده بود، او در خارج صحنه بود.

ولی برای ماده خوکها ابداً پایان نیافته بود. آن دو با خشمی چنان شدید که غیر قابل سرکوب می نمود، به هم هجوم می بردند. حریف باید نابود می شد. مدت درازی بود که علت را از یاد برده بودند. براثر حمله هایی که به هم می کردند، خون فواره می زد و صدای فریادهایشان در فضا می پیچید.

دو مردکه سرگرم اخته کردن بچه خوکها بودند به سرعت دست از کار کشیده بودند. بی دفاع در اطراف جایگاه ها در تکاپو بودند و فریادزنان میگفتند که قطعاً کار به جاهای باریک میکشد! ولی هیچ کاری از آنها ساخته نبود. امکان نداشت به دو ماده خوک نزدیک شوند و بخواهند آن

دو را از هم جداکنند. هلگا هم به آنجا رسیده بود. و برگیت، همسر ینس، هم آمده بود. ماده خوک ها او را می شناختند و معمولاً از او خوب استقبال می کردند، ولی اکنون، دیگر او را نمی شناختند. کسانی که آنجابودند به هر سو می دویدند. خطاب به هم می گفتند:

ـ باید رفت و تفنگ آورد!

ـ بله، اگر یکی را از پادر می آوردیم...

همسر مردكشاورز گفت:

ـ نه، نه. خیلی با ارزشند، برایمان خیلی بچه به دنیا می آورند.

ـ ولى الان است كه يكديگر را بكشند!

ـنه، نه...

به صورت تودهای سرجایشان قوز کرده بودند. چیزی در آنهابود که ناگزیرشان می کرد این حالت را اختیار کنند. خطر. سر و صدا. عدم ادراک. صاف دراز کشیدن و خود را به مردن زدن.

صدای شکستنی شنیده شد. جایگاه در برابر ضربهی شدیدتری تاب نیاورد. خوکهای ماده به داخل حیاط مزرعه هجوم بردند و مستقیماً به سوی کسانی که آنجا بودند رفتند و در همان حال هم نبرد مرگبارشان را با واردآوردن ضربههای شدید به هم، دنبال می کردند. به طور غریزی، به هرچه کم ترین حرکتی داشت، هجوم می بردند.

مردکشاورز، همسرش و اختهگر، با قدمهای بلند از آستانهی در خانه گذشتند و در جای امنی پناه گرفتند. دختر جوان، آهسته، بهخوکدانی برگشت و مراقبتش را از سرگرفت.

ولی شیطان به جسم ماده خوکها رفته بود. در خانهی ینس و برگیت، در آن خیانهی خیوب و راحت، پناه گرفتگان تیازه میجال ییافته بودند حواسشان را جمع کنند که در بهشدت باز شد. آنهابه فکر نیفتاده بودند

در را قفل کنند، در نتیجه، در به سوی داخل باز شد. ماده خوک ها به درون آمده بودند، با پوزههای خونالودشان قراول رفته بودند، بی حرکت مانده بودند تا بهتر هدفگیری کنند.

در داخل خانه، وحشت گسترده شد.. کسانی که از بیرون آمده بودند تا در آن جا پناه بگیرند، باید با این منظرهی کابوسوار مواجه می شدند. در همان لحظه. جانور. دیوها.

چه شده بود؟ چه روی می داد؟

حماقت! آنها فقط دو ماده خوک بودند که برگیت روزی چند باربرایشان غذا میبرد! ولی نه، همه چیز مسخ شده بود. اکنون چیزی دیگر دیده می شد جانور ناشناس آنجا بود، تیره، آلوده، حریص، و با پوزهی تهدید آمیزش نشانه گرفته بود.

ظرف یک ثانیه: «شیطان در خانهی ما است.» «آماده شو که به دنبالت آمدهاند...» از آنچه در سرشان دور می زد هیچ آگاهی نداشتند. ولی پوزههای خونالود و وحشی رو به آنها گرفته شده بود.

ینس، در یک آن، هوش و حواسش را بازیافت. نیمکت کوچکی را که در کنارش بود برداشت و با سر و صدا به طرف خوکها پرتاب کرد.

صدایش را هم باز یافت:

-بيرون!

خوکها انتظار این حمله را نداشتند. فریادی سر دادند، رو برگرداندند و به حیاط برگشتند.

خانه آزاد شده بود، شبح محو شده بود. فقط دو ماده خوک آشنا، بر جای مانده بودند، ولی دو خوک که خشم در آنها خانه کرده بود درصدد نابود کردن یکدیگر بودند، نبایستی زندگی خودشان را به خطر می انداختند. حیوانهای باارزشی بودند و مهم بود تا کار از کار نگذشته، بر آنها چیره شوند. ینس، برگیت و اخته گر، هر کدام چماقی برداشتند و

خود را بهداخل حیاط انداختند. برگیت یک ظرف پر از خوراک مخصوص خوکها هم برداشت تا بکوشد که آنها را به سوی خود جلب کند.

در حیاط، نبرد ادامه داشت. نبردی کورکورانه. هیچکدام دست از سماجت بر نمی داشتند. به هم هجوم می بردند، تعادلشان را از دست می دادند، اندکی دورتر، کارشان را از سر می گرفتند. هلگا که پست دیدبانی اش را رها کرده بود، از پنجره ای بیرون را نگاه می کرد.

برگیت فریادزد:

ـ مواظب باشيد! چاه!

ـ آه! بله، چاه! باید از آنجا دورشان کرد.

خیلی دیر شده بود. از خیلی وقت ها پیش، در پای دیوار اصطبل، چاه بزرگی بود که رویش چوب انداخته بودند. چاهی بی مصرف و خالی بود، ولی پرش نکرده بودند. چون در مزرعه فقط آدم های بزرگ به سر می بردند، چاهی بی خطر به شمار می رفت. حلقه ی سنگی دور چاه، متلاشی شده بود، به نحوی که دهانه ی آن که اطرافش را چند شاخه ی نازک گرفته بود، از زمین ارتفاعی نداشت. خوک های ماده مستقیماً داخل آن افتادند. اولی با فریاد شدیدی در آن سقوط کرد و دیگری با چنان فاصله ی کمی خوک اولی را دنبال می کرد که نتوانست به موقع توقف کند. هر دو به سرعت برق از عرصه ی زمین محو شدند.

وقتی خوک دوم کاملاً در اعماق مغاک خشک به خوک اول خورد، فقط صدای بم و خفهای شنیده شد.

فریاد زدن به سر خوک ها برای این که بایستند، بی ثمر مانده بود.

به دهنه ی چاه نزدیک شدند. دو حیوان، با ستون فقرات شکسته، در ته چاه خوابیده بودند. فقط چند جهش تشنج آمیز کرده بودند و جان سپرده بودند. متلاشی شده بودند. دور، در اعماق زمین. کاملاً در پایین، لکههای خاکستری رنگ دیده می شد. در دنیای زیرزمینی، جایی که تمام

این ها باید پایان می پذیرفت.

ناگهان برگشتند. هیچکدام ندیده بودند که هلگا با یک خیز از پنجره دور شده است، ولی اکنون از خوکدانی بسیار گرم، فریاد هولناکی بهگوش می رسید:

_کمک!

- آنجا ديگر چه خبر است؟

دوان دوان به آنجا رفتند. فریاد جانور عجیبی از روزنه ها بیرون زد. یعنی تمام نشده بود؟

دختر جوان دوباره فریاد زده بود:

ـ بياييد، بياييد! اين جا، دارد آنها را مي خورد!

كاملاً آنها را ميخورد.

ـ بچههایش را می خورد.

- بله، باید فکرش را می کردم... با این سر وصدا. این را نمی توانند تحمل کنند.

وارد شدند. به سوی دخترک که دست و پایش را گم کرده بود، رفتند. از دو سمت متمایز می توانستند به خوکدانی بروند. هنگام عبور دیدند آدم غریبه ای که چشم هایش از حدقه بیرون زده، در کنار در دوم ایستاده است. ولی چون در آتش اقدام و فعالیت می سوختند، به او توجهی نکردند. هلگاحتی نگاهی هم به او نینداخت. همه فقط به ماده خوک جوان چشم دوخته بودند. ماده خوک خود را روی نوزادهایش انداخته بود. صدای دو رگهی عسجیبی از گلویش بیرون می آمد. بیههایش را می خورد، می بلعید. تشنجهای شدید و بی قاعده، پیکرش را تکان می داد.

لحظهای، خیره، بی حرکت ماندند.

همان کار از سرگرفته شد.

غرقاب.

زن مزرعه دار، پیش از آن که خودش بتواند نزدیک شود به دحترش فریاد زد:

ـ آخر آنها را از او بگير!

هلگا چند بچه خوک را کنار گذاشته بود، ولی بهنظر میرسید که سر جا خشکش زده است. ماده خوک که براثر سر و صدای بیرون از وحشت دیوانه شده بود، با سرعت عجیبی بچههایش را میبلعید.

ینس زودتر از دیگران رسید و موفق شد چند بچه خوک را نجات دهد. دستهایش میلرزید. مانند غواصی در اعماق دریا و دور از زمین سبز و خرم بود. غوطهوری در میان دوزخیان بود.

مرد غریبهی دم در چه شده بود؟ دیگر نبود. گریخته بود.

Y

آرى، آندرهآس وست گريخته بود.

در وجودش، در جایی که مرکز کنترل فکرهایش به شمار می رفت، فنری در رفته بود. برقی از روشنایی بد، سپس دیگر هیچ. ظلمت. اگر به ظاهر قضاوت می شد، او همان آدم سابق بود، ولی در اعماق وجودش، کاری جبرانناپذیر صورت گرفته بود.

و به این ترتیب، از مزرعهی لی گریخته بود.

قلمستانها را شکافته بود. باید دور می شد. خودش را به جایی دیگر می کشد، خودش را به جایی دیگر می کشاند ـ فقط همین. در بیشه ها رخنه می کرد، در اعماق جنگل انبوه که این زمین دورافتاده ی روینده را در خود داشت، فرو می رفت.

چه باید میکرد؟

فکر میکرد که گوش به زنگ بماند. در این طبیعت غوطه ور شود و در کمین بماند. شاید چیزی در برابرم حاضر شود؟ نه، این درست نیست... نمی دانست. و سواس های مهارنشدنی تازهای که عذابش می داد بر جراحت های قبلی افزوده می شد.

کم ترین شاخهای را نمی شکست، سبک و خاموش می دوید.

وقتی در جزیره پیش رفته بود، ندا به نحوی بسیار شادمانه در او طنین افکنده بود. کسانی را دیده بود، ولی در صدد برنیامده بود که با آنها تماس برقرار کند. بلافاصله نه. ابتدا باید راه می رفت، تنها راه می رفت و به ندای این زمین بارور، به تمام این آرامش، گوش می سپرد.

آندره آس!

در وجودش چیزی به این ندا پاسخ می داد:

ـ می خواهم این جا درمان شوم. بهزودی زود آرامش را باز خواهم یافت و به خصوص از یاد خواهم برد.

فكر مىكرد: بالاخره، شايد تقدير نسبت به تو باگذشت باشد ـ به تمام كسانى كه ديدى در اطرافت زغال شدهاند فكركن.

سرو صدای ناشی از کار، او را به سوی قطعه زمینی که در حال دایر کردنش بودند کشانده بود و آن وقت باکسی که او را قبلاً دیده بود مواجه شده بود. باید دوباره دور می شد، و هر چه زودتر! ولی با این تصویر محونشدنی: او را نگاه کنید، مثل این که به آینده ایمان دارد!

در دل به خودگفت: چهقدر به شور آمدهای! کم کم همه جا نشانههایی میبینی، مراقب باش!

حس کن، دستهایت میلرزد!

ولى علتش اين است كه اين جا چيزى مرا به سوى خود مى خواند.

از بیشه خارج شد و به چمنزاری به رنگ سبز تیره قدم گذاشت. علف، بلند بود و دوباره سبز می شد.

روی تپه، مزرعهای بود که مرد آن را لی خوانده بود. انبار عظیم سرخ تیره، بر آن سایه میافکند. درختهایی، تاجهای پر برگ خود را برفراز بامها میگستردند. همه چیز زیبا بود، به نظر میرسید که از ملک، خیلی خوب نگهداری میشود. از جاده بالا میرفت. راه، در روی تپه، خم بزرگی رسم میکرد، به نحوی که رعایت حال اسبهایی که میوههای زمینی را به مزرعه میبردند، میشد. از آن بالا هیچ صدایی به گوشش نمیرسید.

لرزه.

بهخاطر مي آوري؟...

بازهم حاضر بودند. خاطراتش. ولی در آن لحظه نیروی آن را داشت که آنها را پس بزند. صدایی دیگر، صدایی که او را به سوی خود میخواند، و با مهربانی و ملایمت بسیار به او میگفت: آندره آس، به سوی من بیا، مراقبت خواهم بود...

لرزان، مىپذيرفت.

به خانههای لی نزدیک می شد. به جایی نسبتاً مرتفع رسیده بود، به خانههای کی نزدیک می شد. به جایی نسبتاً مرتفع رسیده بود، به به نگاهش جزیره و کرانههایش را در برمی گرفت. قلب جریحه دارش از فرط شادی منبسط می شد.

به صدای بلند گفت:

ـ ىلە.

سپس به بالا رفتن ادامه داد.

از جا جست. صدای فریادهای جانخراشی از مزرعه به گوش میرسید. چه خبر بود؟ صداها با آن که دیوارهای ساختمانها خفهشان میکرد، باز هم نافذ بودند. لرزش سردی وجودش را درنوردید. ولی به

۶۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

خود آمد: فریادهای حیوانات است. خیلی ساده، صدای خوکها است. قبلاً هم برایم پیش آمده که در چنین جاهایی، صدای غرغرها و فریادهایی بشنوم. اهمیت ندارد.

دوباره بهسوی خانهها راه افتاد. ولی اندکی نگرانتر از پیش بود، زیرا به به بدریج که پیش می رفت صدای فریادها شدت می گرفت. نالهها و فریادها. شدید.

خود را آرام کرد: حیوانهای خانگی اند و سر و صدا راه انداخته اند. به سبب تجربه ی کمی که از مزرعه ها و حیوانها دارم، چیزی درک نمی کنم. از این گذشته، سر و صدا هم که قطع شد.

ناگهان همه جا را سکوت فراگرفت. مستقیماً به انبار رسید. دیوار سرخ و باغ میوه ای که در پایین دست گسترده بود، دلش را شاد کرد. این جا آدم های خوبی زندگی میکنند، هرچند که خودم هرگز زراعت نکرده ام، بازهم متوجه این موضوع می شوم.

حیاط مزرعه و خانههای مجاور یکدیگر را دید. جاده در اطراف کیا سیکه خانه ای انسخنا پسیدا میکرد. آن وقت، از انسار صدای اضطراب آلودی برخاست:

۔کمک!

صدای دلخراش زنانهای را شنید که فریاد میزد:

ـ بياييد! بياييد! آنها را ميخورد!

از جایی دورتر، و همچون انعکاس صوت، پاسخ داده شد:

ـ آنها را مي خورد!

مرد غریبه نفهمید که این حرف چه معنایی دارد و از خود سؤال هم نکرد.

فقط فریاد زده می شد: کمک! و جسم فوراً به چنین ندایی پاسخ می داد جسم در سن کمال به دلیل همبستگی مطلوب با دیگران،

كاركشته شده است.

فریاد از انباری که او در نزدیکی اش بود می آمد، و در کنار او دری بود. در باز بود. با یک جست وارد شد. بوی زننده ای به سویش هجوم برد. مگسهای خاکستری در اطراف صورتش در پرواز بودند.

صدای فریاد از جایگاهی می آمد که در آن دختر جوانی در تقلا بود، می کوشید چیزی را از میان کاه بردارد.

مرد غریبه پیش رفت. دختر جوان بهقدری گرفتار بودکه متوجه حضور مرد نشد. اما مرد، خیلی زود نگاه از دختر جوان برگرفت. براثر منظرهای که در جایگاه دید، چشمهایش از حدقه بیرون زد.

ماده خوک، غرغرکنان، بچههایش را میخورد. بهسرعت تمام. کورکورانه.

چیزی نمانده بود که مرد هم فریاد بزند، ولی مرد سنگ شده بود، نمی توانست کم ترین صدایی سردهد. ماجرا برایش غیر قابل تحمل بود. بیایید! مادران، فرزندانشان را می بلعند.

ببینید این چه زندگییی است! مادر، فرزندانش را میخورد. بچهای را پس از بجهی دیگر.

این جا غرقابی دهان باز میکند. معنای آن چیست؟

در این مردکه اعصابش به شدت کش آمده بود، هراس دیوانه وار ناشی از چیزی که می دید، گسیختگی قطعی را به بار می آورد. درست در همان لحظه، منظرهای که دیده بود، لرزش نهایی بود که به سقوطش شتاب می بخشید. مغز نیمه آشفته اش دیگر تاب نیاورد.

در جایی، فنری در رفته بود. شعلهای، و آنگاه کار از کار گذشته بود. لرزشی که وجودش را در نوردید...عقلش می سوخت.

ولى ظاهر جسمانياش بي تغيير مانده بود.

بهرغم همه چیز، اندکی درنگ کرد. چندنفر بهسرعت برق رسیدند،

۶۶ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

دو مرد در جایگاه به کاوش پرداختند. مرد غریبه از دری که وارد شده بود بیرون زد و شروع به دوبدن کرد.

دیگر نمیلرزید.

می دوید. راه را رو به پایین تپه پیمود، سپس جاده را ترک کرد تا به انبوه سبزهزارها قدم بگذارد. شاخ و برگها بهنرمی به صورتش تازیانه میزدند. این امر، لبخندهای زیبایی به لبهایش آورد.

برگشت و گفت:

۔این یعنی چه؟

پشت سرش کسی نبود.

دوباره، سبک و خاموش، شروع به دوبدن کرد.

٩

بین السه و رولف گودالی پدید آمده بود. ابتدا در همان مسیری که مرد غریبه در پیش گرفته بود پیش می رفتند. فقط به علت این که دیدار او بر آنها تأثیر شدید نهاده بود. سپس از سرعت قدمها کاستند. السه اعلام داشت که کاملاً لازم است به خانه برگردد تا در تهیه ی غذا به دیگران کمک کند.

رولف خیلی به اختصار جواب داد:

ـ خيلي خوب.

مرد غریبه دور شده بود و آشفتگییی هم که ایجاد کرده بود با او زایل شده بود. آن دو با مسایلشان در زیر درختهایی که بر فراز راه سـر خـم کرده بودند، ماندند. در اطراف، چیزی بسیار رسیده و پخته، بوی تندی پخش می کرد. السه گفت:

ـگاهی اعتقاد پیدا میکنم که تو ترجیح میدهی از شرّم خلاص شوی. ـاحمقانه است!

السه ادامه داد:

ـ توضیح دیگری ندارد، خیلی از جزیبات حاکی از همین هستند.

این جزیبات را به دقت جمع آوری می کنی!

- چهطور می توانم کار دیگری بکنم؟ به هر حال این ها چیزهای بی اهمیتی نیستند.

از این نوع هیجانپذیری ها باید پرهیز کرد. کاملاً. چون در چنین وضعی، انسان بیش از آنچه در توان دیگران باشد، توقع پیدا میکند.

متوجه بود که بهنحو شرارت آمیزی منظورش را بیان کرده است. ولی لازم بود که این کلمه ها رابه کار برد.

السه فهمید و خودش را جمع کرد. ولی رولف خواسته بود که این حرف زده شود. او در این گونه شرایط خیلی سردر گم بود.

السه مصممانه گفت:

حالاً بهتر است که دیگر با تو بحث نکنم. در این صورت، حرفهای ابلهانهی دیگری نمیزنی. رولف، بابت امروز متشکرم.

ـ با وجود این تشکر میکنی؟

السه گفته بود: حرفهای ابلهانه. همین حرف سبب می شد که رولف از جا در برود. این «با وجود این»، از همان ناشی می شد.

ـ بله، با وجود اين.

این را با مهربانی گفت و کاملاً قد راست کرد.

رولف هم بهنوبهی خودگفت:

ـ بابت امروز متشكرم.

السه برای این که به خانه برود، راهش را از او جدا کرد. میخواست یکی از میانبرهایی را که در سراسر جزیره از میان مزرعهها و بیشهها میگذشتند، در پیش بگیرد. رولف هم در راه دیگری که به مزرعهی لی منتهی می شد قدمگذاشت.

سر برگرداند. قطعاً السه سر جایش ایستاده بود که بییند آیا رولف به دنبالش می رود یا نه.

رولف بی صبرانه به قارچی که در کنار جاده روییده بود لگدی زد. آن را ذره ذره کرد. سپس با قدمهای بلند راه افتاد و از میدان دید السه خارج شد.

بی آن که ببیند یا بشنود، راه میرفت. در اطرافش شاخ و برگها و علفهای جنگل در برابر نسیم دریایی که اندکی بعد متوقف شد، آهسته می لرزیدند. هوا دوباره سنگین می شد. ولی خورشید هنوز به نقطهی اوج خود نرسیده بود. نفس به سختی بالا می آمد. رولف، دمی از این هوای سنگین را فرو داد و خود را خسته تر و سر در گم تریافت.

با خودش فكر مىكرد: اين دخترها! بهتر آن بودكه آنها اصلاً خلق نمى شدند!

يا حداقل مي توانستند به نحوي كه شايسته است رفتار كنند!

ناگهان با خودش فکر کرد: آن مرد عجیب، چهطور نگاه میکرد! چه چیز انسان را ناگزیر میکرد که مثل جادوشده ها به دنبال او برود؟

قلمستانها در برابرش خم شدند. دختری که چند گیاه سبز بلند در دست داشت ناگهان وارد جاده شد. او هم باریک اندام و جوان بود.

رولف با تمام قدرت چشمان به او نگاه کرد. به آن موجود عزیز نگاه کرد. خواهرش. اینگا. دختر هفده ساله.

پشت اینگا به او بود. به دنبال گیاه میگشت. مدام به دنبال نوعهای

تازه ای بود. به نظر می رسید که موفق به یافتن آنها هم می شود. رولف بلافاصله صدا زد:

۔اینگا!

دختر بی آنکه سربرگرداند جواب داد. بدون شک متوجه حضور برادرش شده بود.

ـ چه شده؟

ـ هیچ.

به سوی خواهرش رفت.

ـ قصد داری با این علف هرز چه کنی؟

دختر صميمانه گفت:

ـ علف هرز هم خودتي ... چرا فضولي ميكني؟

اینگا همیشه رفیق خوبی بود، چه در بازی و چه موقعی که در باغ کار میکردند.

رولف کاملاً در کنارش ایستاده بود. نظارهاش میکرد. اینگا ظاهر شادی نداشت. رولف ازاین که او را خیلی شاد نمی دید یکه خورد.

-اینگا، مشکلی وجود دارد؟

ـ چه مشکلي ميخواهي وجود داشته باشد؟

با حالتی تقریباً خشم آلود بهبرادرش نگاه کرد. آیا برادرش می خواست اذیتش کند؟

رولف آهي کشيد:

ـ چه گرمایی! در این هوای خفقان آور به زحمت می شود نفس کشید.

ـ مبالغه ميكني. ولي آن طوركه ميبينم هنوزكجخلقي.

ـ بله، درست است.

بیشتر وقتها اینطوری. رولف، هرچه زودتر باید این عیبت را برطرف کنی.

رولف با تقلید از صدای خواهرش گفت:

- پسر بزرگی مثل من! آیا این هم از همان حرفهااست؟ اینگا خندید.

ـ بله، از همان چيزهايي كه پدر و مادر تكرار ميكنند.

رولف، خواهرش را برانداز می کرد. دختری بلند بالا و زیبا بود. رولف دوستش داشت. همیشه با هم بودند.

رولف پرسید:

ـ دنبال چه میگردی؟

اینگاکه در آن هنگام دور می شد گفت:

مادر كمى دورتر است. با هم بيرون آمده ايم. امروز به خودش اجازه داده كه گردش كند، چون وقتش را دارد. من فقط براى چيدن اين علفها راهم را به اين طرف كج كرده ام.

و این بار بهراستی از برادرش دور شد.

1.

اینگا مستقیماً به سوی مادرش رفت.

ماری، ماری لی، در انتظار او روی سنگی نشسته بود. اینگا پشت او را که برایش کاملاً آشنا بود دید. ماری، براثر سالها خدمت خوب و صادقانه، اندکی خمیده بود، ولی ابداً درهم نشکسته بود. قطعاً خسته بود، ولی هنوز می توانست تا مدتها به کارهای روزمرهاش برسد. پشت مادر خانواده.

از شکافی که در شاخ و برگها پدید آمده بود، دریا دیده می شد و

ماری لی، بی حرکت، رو به این فضای باز نشسته بود. صدای پای کسی را که نزدیک می شد شنید و بی آن که سر برگرداند گفت:

ـ خيلي طول كشيد.

ـ آه! بله.

- خوب است که آدم بتواند بنشیند، خیلی از این مجالها دست نمی دهد. منتظرم از این شکاف جریان هوایی برسد، ولی کم ترین بادی نیست، حتی مختصر نسیمی از دریا نمی رسد.

ـ نه.

جوابهای طفره آمیز اینگا سبب شد که مادر سربرگرداند.

اینگا پرسید:

ـ چه شده؟

هیچ. بهنظرم زبانت را گربه خورده.

اینگا خندید.

- نه، مثل سابق سر جایش است. امروز احساس میکنم که خیلی خوابالودم، فقط همین.

ـ حق داری، این گرمای سنگین روز به روز غیرقابل تحمل تر می شود، به خصوص وقتی که باید روی دیگ خم شد. برای تدارک غذا باید به خانه برگردیم.

ـ وقتی پدر نباشد، برای تهیهی غذا خیلی وقت داریم. پیش از این که بیرون بیاییم، خیلی از کارها را کردهایم.

مادرگفت:

-الان است که رولف گرسنه شود.

عبارتی سنتی و یادگار سالهای رشد بسرک بود.

ـ رولف می تواند مثل دیگران، و هر طور شده، گلیمش را از آب بکشد. مادر با عجله سعی کرد موضوع صحبت را تغییر دهد: ـ عجیب نیست؟ فقط به علت این که وسط هفته است، انسان از این که مشمغول کار نباشد احساس ناراحتی میکند. فکر میکند از کاری غافل مانده است و وقتش را تلف میکند. آدم وقتی خیلی کارکند به جایی میرسد که از این عکس العمل ها نشان بدهد، و این هم عاقلانه نیست. اینگا جوابی نداد.

- تو هنوز به این مرحله نرسیده ای. ولی کم کم میرسی. آدم اگر بنشیند احساس ناراحتی وجدان میکند. فکر میکنم تمام منزرعه دارها همین وضع را داشته باشند.

اینگاگفت:

ـ بله، واقعاً احمقانه است.

مادر بر اثر این لحن تلخ تکان خورد. صورت پهنی با خطوط آشکار داشت. ولی وقتی شروع به صحبت کرد نشانه های آشکار خستگی بر چهرهاش نقش بست. با شتاب پرسید:

۔اینگا، چه شده؟

ـگفتم که چیزی نیست.

در قبال این سماجت، مادر آهی کشید. نخستین بار نبود که این طور آه میکشبد، شنیدن آهش، این را به انسان می فهماند.

اینگا، از خودم میپرسم در تو چه میگذرد. درست متوجه نیستم چه چیز فکرت را مشغول کرده. بیشتر وقتها عبوسی، و کسی هم علتش را نمیداند.

به هم نگاه کردند. جزء به جزء صورت هر دو مثل هم بود، ولی یکی منعکسکننده ی انتظاری شدید بود و دیگری نشانه های خستگی و مقداری اندوه از خود ظاهر میکرد، دختر متوجه این موضوع شد و تحت تأثیر نگرانی، با شتاب پرسید:

این طرز تفکر در سن و سالی که دارم عاقلانه نیست؟

..مگر چه فکر میکنی؟

ـ خوب، فكر مىكنم كه خيلى كارها خواهم كرد! وضع من اينطور است. مطمئناً ديگران هم چنين وضعى دارند. خيلى كارها بايد كرد، بسيارى چيزها بايد به دست آورد. مطمئناً تو هم مثل من بودهاى. ولى امروز غمگين و خستهاى.

این کلمه ها برای مادر حکم سیلی را داشت، به نحوی که سرش را خم کرد.

ـ متوجه منظورت نمي شوم، ما وقتي جوان بوديم اين طور نبوديم.

ـ مطمئناً تو هم فكر ميكردي كه در تمام كارها موفق مي شوي!

مادر با شتاب تصریح کرد:

ـ تمام كارها! صاحب شما شدم، تو و رولف.

اینگا،معذب،خودراکوچکاحساسکرد.دیگرچیزینداشتکهبگوید. مادر ادامه داد:

- به این ترتیب، من سهم خودم از خوشبختی را داشته ام. ولی شما از من جدا می شوید. همین نومید کننده است.

اینگا، همانطور بی دفاع، خاموش ماند. مادر به بیان شکوه پرداخت:

ـشما به تدریج چیزهایی راکه در دل دارید کم تر با من در میان میگذارید.

از دهان اینگا پرید:

ـ بله، درست است. مادر مرا ببخش، ولى واقعاً امكان ندارد.

_چرا؟

ـ آه! هميشه همين طور است، خودت خوب مي داني.

ـ بله، بله.

مادر این را با لحنی حاکی از تسلیم و رضاگفت. هر دو نشسته بودند و هر کدام مسایل خاص خود را داشتند. از شکاف بین شاخ و برگها، دریای

۷۴ 🗆 هنگامه ی خشم و جنون

گسترده را تماشا می کردند.

آن وقت مادر گفت:

به قدری از تو و رولف خاطره دارم که به نظرم می رسد تعداد آنها به اندازه ی برگهای این درختها است.

و کلمههایی که از دلش برمیخاست به قدری غنی از تجربههای عینی بود که صدایش با انعطافهای موسیقی وار به لرزش در آمد.

اینگا دوباره ساکت شد. سر در گم بود. خوب می دانست که مادرش راست می گفت. ولی لنگی کار چه می شد؟ زیرا روشن بود که یک جای کار می لنگد و مادر دچار نوعی سرخوردگی است.

سخنان به زبان آورده شده، تصویرهایی ناگهانی و دقیق از وجود مشترک آنها، در ضمیر اینگا ایجاد کرد. سالهای کودکی و نوجوانی، که به نحوی تجزیه ناپذیر به کار مداوم در باغ میوه بزرگ و دارای دیوار سرخ واقع در قسمت عقب صحنه، پیوند خورده بودند یا با زمستان گرفتار سکون، وقتی که در داخل خانه سنگر میگرفتند، در پیوند بودند. مادر که به همه چیز می پرداخت و با مقداری فاصله، پدر، کارل لی، که با باغ میوه و خارج خانه یکی شده بود. وقتی به او فکر می کردند، همیشه او را با وقار و با قامت استوار می دیدند. تصویری غیر قابل تغییر بود.

خیلی روشن به خاطر می آورد که روزی مادرشان گفته بود:

ـ شما باید به پدرتان نگاه کنید.

اینگا و رولف سؤال کرده بودند:

ـ به او نگاه کنیم؟ چرا؟ او با درختهای میوه ی بی شمار، خیلی کارها دارد که بکند.

مادر جوابداده بود:

ـ نمی بینید چه قدر کار می کند؟

ـکار میکند؟

بله، زمانی که شما هم باید بهطور جدی شروع به کار کردن کنید نزدیک می شود. قطعاً از شما این انتظار را دارد.

فکری از خاطر آن دوگذشته بود: به این دلیل است که این قدر جدی است؟
آن روز مادرشان را بدون شادی ترک کرده بودند. ولی اندکی بعد،
به کارهای مربوط به باغ میوه هجوم برده بودند. آن هم نه مثل آدمهای
به دردنخور. اما دیری نگذشته بود که رولف تصمیم خود را گرفته و راه
عزیمت در پیش گرفته بود. فقط چند هفتهی ناچیز او را می دیدند. رولف
در آن اوا خر، خیلی زود خشم و غیر قابل شناسایی شده بود.

مادر برخاست:

ـ خوب، من ميروم بهغذا برسم. تو اگر خواستي بعداً بيا.

ـ نه، صبر كن، مي آيم، فقط مي خواستم بگويم عجلهاي در كار نيست.

ـ به نظرم انسان وقتى منتظر دقيقهى آخر بماند احساس خوبى نداشته

باشد. حتى اگر احمقانه باشد.

و دوباره گفت:

ـ چه گرمای سنگینی!

كسى از دور، از جاده، گفت:

-سلام!

زنی با دست اشاره کرد.

اینگا فوراًاو را شناخت. رو به او فریاد زد:

ـ عجب، گودرون است. تازه چه خبر؟ بيا اينجا!

مادر که آرام در انتظار کسی که نزدیک می شد مانده بود، گفت:

-برای اولین بار شوهرش همراهش نیست.

_____

۷۶ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

ادب ایجاب میکرد که پیش از بازگشت به خانه، چند کلمهای با گودرون صحبت کند. ولی این زن جوان، طالب دیدار اینگا بود. پیرها دور نگهداشته می شدند.

زنی که گودرون خوانده می شد باشادی رسید و سلام کرد. اخیراً با یکی از معلمهای جزیره ازدواج کرده بود، دوست اینگا بود، هرچند که چند سال بیشتر از او داشت.

- اینگا، برای دیدنت به لی رفتم، اما فقط برگینت و ینس را دیدم. ماری لی گفت:

ـ آماده می شدم که برگردم. برای مدت کوتاهی از اجاق دور شده ایم، ولی گودرون، امروز شوهرتان کجا است؟ معمولاً شما دو نفر را بدون دیگری نمی شود دید.

گودرون بەشدت خنديد.

دیگر مدتی از ازدواجمان میگذرد. در این صورت همه چیز به سرعت عوض می شود.

- بیایید به خانه برویم. یا کمی بعد، وقتی خوب حرفهایتان را زدید بیایید. با ما غذا بخورید.

دو جوان کاملاً فهمیده بودند: وقتی خوب حرفهایتان را زدید...زن بزرگ تر به حساب نمی آمد. نمی شد کاری کرد.

گودرون گفت:

متشكرم، ولى شوهرم هم منتظر غذايش است. قصدم فقط ديدار بود. -بله، بله.

حرف اصلی زده شده بود. ماری لی می توانست برود. از چهره ی گودرون معلوم می شد که خبر مهمی دارد که باید بدهد. اما نه به منِ مادر. ما پیرها محرم اسرار مورد علاقه ی آنها نیستیم.

لگدش را حوالهی تکه چوبی که در جاده افتاده بود کرد.

اینگا هم متوجه شده بود که گودرون در آتش آن که دریچهی دلش را باز کند، می سوزد.

ـ خوب، گودرون؟

گودرون ساکت بود.

ـ خيلي خوب متوجهم كه خبري هست.

صدای گودرون با چهچههی غریبی از رضایت خاطر همراه بود:

_ همه چيز، يا تقريباً همه چيز، ناگهان برايم اتفاق افتاد.

ـ چه میگویی، توضیح بده!

در حقیقت فقط یک چیز است، ولی همه چیز هم هست. بهزودی صاحب فرزند می شوم، می فهمی...

ـ آه! عجب...

مدتی استکه خبر دارم، ولی درباره اش باهیچ کس صحبت نکر ده ام، مگر با ایوار ۱. اما امروز دیدم که دیگر قدرت ندارم بیشتر از این ساکت بمانم! اینگا تحت تأثیر این خبر قرار گرفت. و گو درون بی وقفه حرف می زد.

آشکار بود که دختر جوان براثر احساسهای فراوان به هیجان آمده است. به نظرش می رسید که دوست بزرگ ترش در برابرش بزرگ می شود، ظاهر با هیبتی پیدا می کند.

بریده بریده گفت:

ـنه، من هرگز...

سپس پرسید:

ـکی به دنیا می آید؟

در حدود اولین روزهای بهار. همه چیز کاملاً تازه است.

-كاملاً تازه؟ آه! بله، مطمئناً. كمي نترسيدي؟

ـ ترس! عجب حرفی میزنی! ابداً چیزی وجود ندارد که بتواند مرا بترساند.

چیزی که اینگا می دید درخششی بود که از گودرون ناشی می شد. به چیزی که در او در حال باروری بود می اندیشید.

ـ ايوار چه عكس العملي نشان داد؟ چه گفت؟

.قول یک پاداش کوچک به من داد. به!...حالا دیگر ایوار چه اهمیتی دارد.

اینگا با حیرت گفت:

ـ چه ميگويي؟

گودرون خیلی تند رفته بود.

دنه، حرفهای احمقانهای میزنم، ولی باید این را درککنی که بقیهی چیزها از سرم خارج شده.

_بله...

_ فقط یک چیز هست که برایم اهمیت دارد.

اینگا خود را به دست جنبهی کودکانهاش سپرد، گفت:

- به من قبل از هر کس دیگری گفتی.

- بله...نمی توانی فکرش را بکنی که چهقدر میل داشتم خبرش را به کسی بدهم. چیزی احمقانه تر از این نیست که انسان ناگزیر باشد تا حداکثر زمان ممکن، راز داری کند و در جوار کسانی که بی خبرند باشد. خودم دلم می خواست جار بزنم و همه را با خبر کنم.

اینگا به همین اکتفاکردکه بگوید:

ـ چەقدر خارقالعاده است! همين كه انسان باخبر شود، مثل اين است كه...

گودرون بهسرعت جوابداد:

- بله، برای من این طور است.

و به این ترتیب، تمایزی را که با او داشت مشخص کرد.

اینگاکاملاً متوجه شد. احساسی از محرومیت، چون سایهای سبک، از چهرهاش گذشت. به تفاوت بسیار شدیدی که ناگهان بین آن دو پدید آمده بود اندیشید.

ـ مسلماً براى تو خارقالعاده است، ولي...

گودرون که راه افتاده بود، مصممانه گفت:

ـخوب، بايد بروم.

دختر جوان، تنها، محروم، غرق در افكار خود، گفت:

ـنه، نرو.

گودرون غنی، اصلاً متوجه چیزی نشد. کاملاً غنی بود.

- فقط می خواستم به سرعت برق این خبر را به تو بدهم و فوراً به خانه برگردم.

ـ بله، متوجهم.

ـ چون...مى دانى...چيزى كه احساس مىكنم يگانه است.

این حرف چون فریادی شاد، طنین می افکند.

اینگا تصدیق کرد:

متوجهم.

و خیلی سریع ادامه داد:

ـ ولى گوش كن گودرون، يعنى اصلاً نترسيدى؟

ـ خوب، نه! حالا ديگر بايد بروم. چيزي راكه به تو گفتم حتماً پيش

۸۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

خورت نگهدار. هنوز غیر از خودمان، کسی چیزی نمی داند.

ـ بله، بله، و زود پیش ما بیا.

گو درون فرياد زد:

ـ تو بيا!

مشغول دویدن بود. بعد ایستاد و فریاد زنان گفت:

ـ چرا، با تمام این ها چرا. شاید کمی.

- ترسیدهای؟

ـ بله، بله، مطمئناً. ولى اصلاً اهميت ندارد.

سپس پشت به او کرد و باز به دویدن پرداخت.

اینگا سر جایش ماند. با خودش فکر کرد: درحدود اولین روزهای بهار. بی حرکت سر جایش ایستاد و به مردها فکر کرد. من هم می خواهم روزی فرزندی داشته باشم.

از این بابت خیلی مطمئن نبود.

با قبول مبارزه، اندیشید: جرا، هیچ کس مانعم نخواهد شد!

17

دختر جوان نمی دانست چه مدت به همان وضع در آن جاایستاده است. موجی، وجودش را اشغال کرده بود. آن وقت شروع به راه رفتن کرد. گیاهان بلند را همانطور در آغوش داشت. موجی از منظرههای آینده، وجودش را اشغال کرده بود.

جاده از کنار دیواره ی ضخیمی از سبزه میگذشت. اینگا ضمن آن که راه میرفت، نگاهش را بر آن لغزاند. ناگهان ایستاد، تکانی خورد و فریاد زد:

ـگودرون!

فریادی ناشی از بی فکری. گودرون اکنون دور شده بود. نمی توانست به کمک او بیاید. فریادش از استمداد خبر می داد.

جوابي نيامد. نمي توانست كم ترين كمكي بخواهد.

گویی صدایی درونی به او فرمان میداد:

- بدو!

ولی وقتی خواست بدود پاهایش از او فرمان نبردند. پاهایش فلج شده بودند. امکان نداشت بتواند تکان بخورد. نگاهش به نقطهای در میان شاخ و برگهایی که بهموازات جاده کشیده شده بودند، خیره مانده بود.

در آنجا چشمی می دید. هیچ، مگر یک چشم که او را فلج می کرد. آشکارا وقوف داشت که این چشمی مردانه است. چشمی متوجه او. متوجه چشمهای او. کم ترین تکانی نبود. دقیقاً فقط یک چشم که به او خیره شده بود و مژه هایش به هم می خور دند.

اینگا، در دل، به کمکی فرضی التماس میکرد. خطر را احساس میکرد. چنان به شدت در آرزوی کمک بود که پنداشت خواستهاش برآورده شده است. به اندازه ی کافی نیرو در خود جمع کرد که دستش را بالا ببرد و رو به شاخ وبرگها بگیرد و بگوید:

ـ كى آنجااست؟

كمترين حركتي صورت نگرفت.

اینگا تکرار کرد:

ـ كى آن جا است؟

از اعماق دلتنگی و ترسش سؤال میکرد.

حركتي صورت نگرفت. پاسخي داده نشد.

اینگا فریاد زد:

ـ بياييد جلو! بايد ببينم كي آن جااست!

تأثیر فوری بود. برگها به هم خوردند. دستهای مردانهای قلمهها را کنار زدند. از میان آنها مردی بیرون آمد و وارد جاده شد. مردی زیبا و خوشسیما. ناشناس. هرگونه ترسی از وجود اینگا رخت بربست. تسکین خاطر بی حدی احساس کرد. چه فکرهایی کرده بود؟ خودش نمی دانست. خیالهای ناگهانی و احمقانه. آه عمیقی کشید. آن وقت به فکرش رسید که ظاهر مرد ناشناس حاکی از آن است که قبلاً او را ندیده. مرد غریبه وارد جاده شد و پشتش به اینگا بود، می خواست از او دور شود. مثل این بود که اصلاً او را ندیده است. به صدای خیلی بلند گفت:

ـ نه، هرگز چنین چیزی ندیده بودم...

اینگا بی اختیار گفت:

ـ چەطور؟

آن وقت، مرد بلافاصله او را دید. برگشت و به او خیره شد. با چشمهایی که برقی عجیب داشت، گویی جریانی عجیب از آن می گذشت. فکر این که برق می تواند نشانه ی جنون باشد و در پس این دیدگان ممکن است عقل سوخته باشد، به سراغ اینگا نیامد. به علاوه، این چشمها در چهرهای بسیار زیبا می در خشیدند.

مرد غریبه نشان داد که ناگهان اینگا را دیده است و مؤدبانه پرسید:

ـ بخشید، چیزی به من گفتید؟

اینگا، معذب، بریده بریده، گفت:

ـ نه، من...نه، چيزى نگفتم. فقط...

مرد، لبخند مليحي زد:

ـ آه، بله، گفتم که تا به حال جزیرهای این طور سبز و خرم ندیده بودم. درست است. نمی توانم به خاطربیاورم که محلی این طور روینده دیده باشم.

اینگا، سبک و خوشبخت بود. از چنگ ترس رها شده بود. باگیاهان بلندی که در دست داشت، آنجاایستاده بود. تا جایی که توانست حالت

خوشایندی به خود داد و پرسید:

ـ قبلاً هرگز به اینجا نیامده بودید؟

با خودش فكر مىكرد: مى بيند كه من زيبايم. بلافاصله متوجه اير مطلب شده است. چرا خودش را لاى قلمه ها مخفى مىكرد؟ ولى خوب اين حق را داشته...من بودم كه با رفتار احمقانه ام او را ترساندم.

گیاهان بلند را آونگوار جلوی پاهایش تکان میداد. مرد متوجه گیاهاد شد.

- نه، هرگز به این جا نیامده بودم. ولی حالا متوجه اشتباهم می شوم چون کلکسیون گیاه دارم و هرگز در جایی با چنین تمرکز انواع مختلف گیاهان مواجه نشدهام.

اینگا با شادی و هیجان گفت:

ـ آه! شماكلكسيون گياه داربد؟

با خودش فکر میکرد: چه علاقههای مشترکی داریم...

نگاههای سرگردان مرد بلافاصله متوجه گیاهان شده بود. مغزش بلافاصله نقشهی ساده و بی رحمانهای طرح کرده بود. به سرعت برق گفت _ بله، گیاه شناس هستم و چند نوع که برایم تازگی داشته دیده ام و قصد دارم آنها را از نزدیک تر بررسی کنم. لابد شما هم همین منبع شادی مر دارید؟

ـ همان منبع شادى؟

نیازی نداشت که چنین سؤالی بکند، زیرا در می یافت که مرد چا می خواهد بگوید ولی برایش دلنشین بود که این را بپرسد. برق عجیب چشمان مرد، برقی که اینگا از طبیعت آن بی خبر بود، جادویش کرده بود در آن چیزی جز زیبایی نمی دید ـ با خود می اندیشید که مرد به قدری زیب است که هر چه با او تماس داشته باشد نمی تواند زیبا نباشد.

مرد با اشارهی انگشت، گیاهانی را که زانوان دختر جوان را لمس

۸۴ 🗀 هنگامهی خشم و جنون

می کردند نشان داد و گفت:

می بینم که شما هم همان عشق مرا، عشق گیاهان نادر را، دارید و فکر می کنم بابت زندگی در چنین جایی احساس خوشبختی می کنید.

اینگا جواب داد:

ـ بله، خوشبختم.

و در ته دل تأکید ورزید که خوشبخت هستم. و همیشه از اینجا خوشم مده.

مرد ادامه داد:

- زیرا می بینم که به راستی در این جا می توان انواع نادری یافت. باید وقت بیشتری داشت و در هر گرشه و کنار به دنبال آنها گشت. من تازه وارد این جا شده ام.

ـ آه! تازه وارد شده اید! دراین صورت از آنچه این جا داریم نباید چیز زیادی دیده باشید.

ـ واتعاً؟ نمى دانم...

ـ نه: مطمئناً ندیدهاید. باید زودتر می آمدید. حالا خیلی از تابستان می آمدید.

برد فقط گفت:

-بدتراز همه این که باید نوراً برگردم، نمی توانم بمانم.

اینگا بیاختیار گفت:

_ آه!

مرد به تکان دادن سر اکتفاکرد.

قایقم در بندرگاه منتظر است و متأسفانه امروز وقت ندارم. کار دیگری داشتم که انجام داده ام.

اینگا با خودش فکرکردکه مرد نباید برود.

مرد سری فرودآورد وگفت:

- با اجازه باید مرخص شوم. سعی میکنم در فرصت دیگری برگردم فقط معلوم نیست که این فرصت پیش خواهد آمد یا نه.

آماده می شد از اینگا دور شود. کمی معطل کرد، ولی اینگا متوجه این موضوع نشد. حال که اینگا او را تازه دیده بود، مرد نباید فوراًمی رفت. به لحن تضرع آمیزی گفت:

ـ قايقتان نمي تواند كمي منتظر بماند؟

ـ آه، نه، چه فایده؟ ضمناً تنها موضوع قایق نیست. خودم هـم عـجله دارم.

فکری بهخاطر اینگا رسید:

ـ ولی دلم میخواست در همین دو قدمی اینجا چند گیاه نشانان بدهم. اگر همراه من که می دانم آنها کجا می رویند بیایید، خیلی رقتنان گرفته نمی شود.

ـ متشکرم، حتماً آنها را قبلاً دیدهام و گذشته از این...باید از شما خداحافظی کنم.

اینگا بهسرعت جواب داد:

می دانم که آنها را ندید داید. برای یا فتنشان باید با محل آشنایی کامل داشت. آنها، آنجا در آن پایین، در پای یک شیب تند هستند.

_متشكرم، اما...

اینگا با حرارت گفت:

-باید آنها را ببینید. آدمهایی مثل شما باید آنها را نظاره کنند. در جزیره، غیر از من کسی به آنها توجه ندارد، به همین جهت لازم است که اینکار را بکنید. تاکنون کسی را ندیدهام که به این چیزها علاقه داشته باشد.

با خودش گفت که این موضوع واقعیت دارد؛ و این نکته هم وجود دارد که بهاین ترتیب می توانم او را مدت بیشتری ببینم. یعنی متوجه نیست که من زیبا هستم؟ و این امر هیچ تأثیری در او ندارد؟ باید چه کنم که متوجه این مطلب بشود و بماند؟

مرد به حرفهای او گوشمی داد. در مغز تبالودش کار دقیقی انجام میگرفت. فرصت را مغتنم شمرده بود. با شناخت کامل موضوع. سریع و خوب.

چهرهای درخشان که اینگا راکور و خوشبخت کرد به خودگرفت و گفت:

ـ خيلي خوب، ديگر نمي توانم مقاومت كنم.

اینگا به ملایمت و با صدایی سرشار از حقشناسی گفت:

ـ خيلي خوب است.

اینگا با خود فکر کرد: یک ربع. چه کم. جواب داد:

ـ بله! كاملاً در همين نزديكي است. ولي درعين حال از نظر پنهان

مرد با حرکت سر تأیید کرد. گفت:

درست است. چنین گیاهانی در چنین جاهایی سبز می شوند. راه همین است؟

ـ نه، این یکی است. بیایید.

راه افتادند. اینگا با خود فکر میکرد: در کنار این مرد راه میروم. و قلبش به تپش درآمد.

آندره آس وست؟

نه، این صدا دیگر طنین نمی افکند. چیزهای مبهم و غیر قابل تشخیص در سرش گسترده بود و گهگاه چیزی چون برقی درخشان ظاهر می شد و

کاری راکه بایستی میکرد و چیزی راکه بایستی میگفت آشکار میکرد. لازم نبود حتی لحظهای شک کند. در میان تمام اینها، جریانی تیره بود که در میان پرتگاهها و غرقابها گسترده می شد. با نیرویی رامنشدنی. دختر جوان محکوم بود.

اینگا، سرشار از شادی اتفاقی که میبایست بیفتد، ولی همزمان با تبدیل آن به عشقش به جزیرهای که بسیاری گیاهان نادر عرضه میکرد، آشکارا گفت:

ـ تمام مدت عمرم در این جزیره زندگی کردهام. در آن زاده شدهام و در آن نشو و نمو کردهام.

مرد گفت:

ـ در اینصورت به گمانم باید خوشبخت باشید. به نظرم مردم این جا نمی توانند خوشبخت نباشند.

مرد، کلمه ی خوشبخت رابه زبان آورده بود، آیا برای دومین بار نبود که این کلمه را به کار میبرد؟ چرا، مطمئناً، اینگا خوشبخت بود. به سالهایی که سپری شده بود اندیشید و فکر کرد و همیشه خوشبخت بوده است. این را درک می کرد.

از جاده سرازیر شدند. اینگا ناگهان گفت:

- اما وقتی شما را در قلمستان دیدم خیلی ترسیدم! به نظرم رسید که مطلقا بی حرکت هستید. فکر کردم فقط یک چشم می بینم و بس.

مرد زيبا به دختر زيبا لبخند زد.

- بدون شک بایستی بی حرکت می ماندم. همین که شما را دیدم بی حرکت ماندم.

اینگا با خود فکر کرد: خوشبختم.

و مثل این که چیزی نشنیده باشد گفت:

ـ این جا باید راه دیگری انتخاب کنیم. باید از جاده بیرون بـرویم و از

۸۸ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

میان بیشهی کوچک بگذریم. گیاهها در پای کوه کوچکی هستند. جاده را ترک کردند. شاخ و برگ، پشت سرشان بسته شد.

15

جاده شاید برای لحظه ای خلوت ماند. سپس همان بوته هاکنار رفتند و کاری نس در آن آشکار شد. سیاه پوش، غرق در فکر. در آنِ واحد، حاضر و غایب بود. وقتی چون مجسمه ای ایستاد، همه چیز عجیب، سنگین و گویی سنگ شده بود.

پس از اندکی فکر، به جنگلی که از آن بیرون آمده بود رو کرد و گفت: ـ حتی گنجشکی به خاک نمی افتد، مگر این که خدا اراده کرده باشد.

سپس، گویی گوش به زنگ، ایستاد که شاید گفتهاش را تکذیب کنند یا به او بگویند: بلی، بلی. کاری نس، همین طور است...

پاسخ نیامد. سکوت مرگبار را با صدای خودش، با عبارتهای ناتمام پرکرد:

ـ حتى يک گنجشک...

«یعنی ممکن است این طور باشد؟»

و موقرانه نتیجهگیری کرد:

«کسی که ایمانی، ولو به اندازهی یک ارزن داشته باشد!»

هوگ و دال در نقطهای از بیشهی کوچک راه میرفتند. بر نخستین احساس شرم ناشی از مستی شان غلبه کرده بودند و با غرور راه میرفتند و هر کدام یک بطری خالی آبجو در دست داشتند.

هوگ با لحني شاد فرياد زد:

-بهنظر من ترک کردن این مکان مقدس کار سختی است.

- بله، به سلامتی جزیرهمان، بابت تمام چیزهای بزرگ و کوچکش! هوگ بی مقدمه گفت:

ـ راستي، زن ايوار بهزودي صاحب فرزند مي شود.

ـ يعني گودرون...؟

ـ بله، اينطور ميگويند.

براثر صدایی که از پشت سر، از میان بوتهها، برخاست یکه خوردند. صدایی روشن و محکم گفت:

-خداكمكم كندكه اعتقاد پيداكنم!

هوگ و دال ایستادند و به هم نگاه کردند.

۔کی بود؟

ـ فكرميكنم كارى نس بود. هيچ وقت از شرش خلاص نمي شويم.

نگاهشان در جست و جوی زنی که صدای روشنش باعث نگرانی شان می شد، به حرکت در آمد. ولی پردهای از سبزه، او را از نظر پنهان می داشت.

اندكى مردد آنجا ماندهبودند.

ـ با او باید چه کار کرد؟

ـباكارى نس؟

ـ بله، دیگر مدت درازی نمی توان تحملش کرد.

کوشیدند حواسشان را جمع کنند تا راه حلی بیابند. این صدا از میان بخارهای آبجو گذشته بود.

ـنه، نمى توان تحملش كرد، اما ...

شاید مسأله در آن روز حل نمی شد، بایستی از کنارش می گذشتند.

رولف با حالتی تبالود رسید. تکمههای پیراهنش را باز کرده بود، ولی

۹۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

بازهم خفه می شد اینگا به سراغ مادرش رفته بود. رولف هم به این در و آن در زدهبود.

دیگر نمی توانم تحمل کنم که به السه دروغ بگویم. متوجه هست که دروغ می گویم.

ناگهان ایستاد. در خم قلمستانی، مستقیماً به هوگ و دال برخورده بود. چیزی نماندهبود که سرش به صورت جذاب هوگ میخواره بخورد. هوگ و دال فریادزدند:

ـ هي، پسر جان، غرق هزار فكر و خيالي؟

میخواستند چیز دیگری بگویند، ولی سکوت کردند. خود رولف هم ساکت ماند.

ـ نگاه کنید، او هم اینجا است!

کاری نس را آنجا دیدند. چون شاخ و برگها جلویشان راگرفته بود، زن آنها را ندید. کاری نس ایستاده بود، به نقطه ای خیره شده بود، گویی در آن جا چیزی دیده بود، و بار دیگر صدایش بلند شد، صدایی که نفس تمام کسانی را که آن را شنیدند بند آورد:

ـ ولى اضطراب من خيلي عميق است...

آنجا ایستاده بودند. کاری نمی کردند جز این که گوش دهند و منتظر بقیهاش بمانند. انتظاری غیر قابل درک، پایانناپذیر. و چهاتفاقی قرار بود بیفتد؟

این چه بود؟ همین که طنین صدای کاری نس خاموش شد، نوعی حجاب تیرهی بزرگ از آسمان فرود آمد. چون گل سیاه عظیمی، گسترده و شکننده بود. به تپه خورد و محو شد. یک فریاد بود. تمام کسانی که در آن حدود بودند، منقلب، بهاطراف نگاه کردند و گوش خواباندند. مراقب و گوش بهزنگ، قد راست کردند. برحای خشک شده بودند، انتظار

نشانههای دیگری داشتند. ولی جز آن فریاد، دیگر هیچ نبود.

فریادی دلخراش که کش آمد و فرود آمد و در میان آنها چون غشایی تار، پاره شد. چون غروب آفتابی، برای یک لحظه، در دل روز.

از میان شاخ و برگها، صدای کاری نس سرگردان و تنها، ولی آگاه، برخاست:

ـاينگا بودكه از ما دور شد.

از طرفی، بانگ حیرتی مضاعف، دو صدای مردانه، در سکوت مرگبار طنین افکنند: هوگ و دال بودند که تحت تأثیر قرار گرفته بودند:

_قتل!

این کلمه، از میان بیشه جستن کرد، به تمام آنها رسید. اینجا و آنجا، در جادهها و در حیاطهای مزرعههای مجاور، کسانی یافت میشدند. کلمه، رها شده بود، چنان زنده و قابل لمس بود که گویی موجودی از خاک سر بر آورد. نفس ِ قتل. به شکل یک مرد. قد برافراشته در آنجا، با لبخندی تشنج آلود.

مردم هرجاکه بودند، او را می دیدند. همه، تمام کسانی که کلمهی ادا شده را شنیده بودند. نه، او را نمی دیدند، ولی حسش می کردند و اجازه می دادند که به خود شکل بگیرد.

آنان، چشمها از حدقه بیرون زده، لحظهای بی حرکت ماندند. هموگ بود یا دال، یا رولف؟ به هر حال کسی فریاد زد:

ـبرويد ببينيد!

ندا به گوشها رسید. فریاد کاملاً در نزدیکی آنها طنین افکنده بود و همه به هم تنه میزدند تا به یاری زنی که فریاد دلتنگیاش را سرداده بود بشتابند. با بی نظمی فراوان، شاخ و برگها را به هم زدند. افراد، از دو، از سه، جانب مختلف ظاهر می شدند. به زن مرده رسیدند. خیلی دیرتر از

آن بود که بتوانند به او کمکی بکنند. و به مردی غریبه رسیدند که با ظاهری هاج و واج، و گویی کورکورانه، به میان جمع آمد، از افراد گذشت و از نظر محو شد. همه احساس کردند که او قاتل است، و شتابش چون شعلهی آتش به آنها سرایت کرد.

ـ خودش است! بگيريدش! دستگيرش كنيد!

دو مرد، دختر جوان را برداشتند. هوگ و دال بودند. مستی کاملاً از سرشان پریده بود.

دیگران می دویدند. رولف پیشاپیش همه. کاری نس ناپدید شده بود، حداقل، آنها او را نمی دیدند.

اینگا...

خشمی شدید در آنان سر میکشید. نمی دانستند که امکان دارد ناگهان چنین شود. ولی حال، آن طور شده بود. خود را از مزرعه ها بیرون می انداختند، جمع می شدند، گلهای راه می انداختند. موجودی نامریی که فریاد قتل به او جان بخشیده بود، به دنبالشان می آمد. همراه آن ها می دوید.

- آدمکش را بگیرید!

ـ به همه خبر بدهید!

هرگز نمی توانستند باور کنند که این پدیده، مانند آتشی که در کاه بیفتد، آن چنان از یکی به دیگری سرایت کند. ولی اتفاقی بود که روی می داد مردم از هر سو می رسیدند. تمام اهالی جزیره بودند و کاملاً آشنا همبودند.اکنون چون توده ای بی نام از شکار چیان، هجوم می بر دند. در جنگلی که مرد در آن پنهان شده بود، همه به هم تنه می زدند. به سوی چیزی باریک و تیره می دویدند. کاری نس. کاملاً در آن جا قد برافراشته بود. نمی شنیدند که چه می گوید.

14

آندره آس وست!

به نظرش می رسید که بار دیگر این صدا را می شنود. اما نه چون ندایی دوستانه از بالا دست، بلکه چون پارس نیمه خفته ای از پایین دست. تمام قسمت از هم گسسته ی وجودش در زیر ضربه های پتکوار تبالود قرار گرفته بود. بلافاصله پس از آن که به جنایتش دست زده بود، گرفتار هراس شده بود. برقی زده شده بود، تصویر نفر تبار کارش را در نهایت روشنی به او نشان داده بود ـ سپس ظلمت، وجودش را فراگرفته بود.

ولی میدوید، میدوید، میدوید. گلهای که قصد شکار او را داشت، درست پشت سرش بود. پشت سرش این ندای دیوانه وار طنین می افکند:

_ آندره آس!

چه کسی نام مرا می داند؟

ولى مسلماً نامى به زبان آورده نشده بود. مرد مىدويد.

در پشت سرش، شکارچیان، شتاب می ورزیدند. بی هدف. هنوز شکارشان را مشاهده نکرده بودند مگر زمانی که در محل جنایت به او برخورده بودند. ولی آن زمان، چون شبحی محو شده بود. گذشته از آن، او بهاندازه ی کافی قادر بود که در انبوه ترین قسمتها بماند. ولی به هر حال می بایست از آن جا بیرون بیاید. قادر نبود فرار کند. در جزیره ای کوچک بود.

این امر، شکارچیان را برمی انگیخت به یکدیگر بگویند که امکان ندارد از چنگشان بگریزد.

زنی فریاد زنان رسید:

-کمک، او را دیدم! مثل شیطان زشت بود. از این طرف، بگیریدش! ضمن آن که می دوید فریاد می کشید. مرد غریبه ی زیبا در برابر چشمان او مسخ شده بود. مردم بلافاصله به دنبال زن دویدند.

افراد دیگری دوان دوان آمدند و به شکارچیان پیوستند. افرادی آرام و سرشناس. اکنون گویی تغییر قیافه داده بودند. چهار مرد از طرف مقابل رسیدند و فریاد زدند.:

ـ مواظب قایقها باشید! در اطراف تمام قایقها نگهبانی بدهید! دو زن تأکید ورزیدند:

بله، بهزودی متوجه میشود که در جزیرهای است! نمی تواند فرار کند.

آن وقت یک نفر به یکی از جادههای عرضی هجوم برد ـ و یک نفر دیگر هم به دنبالش. آن دو، گلهی جمعیت را شکافتند. قاتل. و رولف که در تعقیب او بود. پای رولف روی ریشهی درختی لغزید و مردی که تعقیب می شد توانست بگریزد. در میان توده ی انبوه، راهی برای خود گشود و محو شد. دیگران به خود آمدند.

-خودش بود!

-كجا است؟

رولف دوباره برخاست. چهرهاش ابداً شناخته نمی شد. براثر اندوه و خشم، عوض شده بود. فریاد زد:

ـ چيزې نمېينيد؟

زنی که دستها را به شدت تکان می داد، گفت:

- او را دیدم! زشت بود، مثل...هرگز چیزی آن قدر نفرتانگیز ندیده بودم.

رولف مثل مشعلی بود. همه چیز را در اطرافش می سوزاند. دیگران به

او نگاه میکردند و پشت سرش در حرکت بودند. رولف فریاد زد: -به داخل جاده بروید! آنجا، آن جا! مگر چشم ندارید.

پیشاپیش دیگران میدوید.

در کنار آنها چیزی راکه آنها نمی دیدند ولی به روشنی حس می کردند، شکار می کرد. نفس قتل. گناه. بدبختی. دیوها... آنها نامی نداشتند که روی آن چیز بگذارند. فقط احساسی مبهم بود. این چیز، آنان را برمی انگیخت. تسلطی را که بر خود داشتند از آنان سلب می کرد.

در برابر خود چیزی نمی دیدند. او بار دیگر در دل خاک محو شده بود. آنها فکر میکردند: ولی بههر حال باید دوباره آشکار شود.

آیا همه خبردار شدهاند؟

10

برخی از آنان مراقب بودند که همه آگاه شوند. خبر چون رشته باروتی در جزیرهی پر جمعیت پیش رفت.

گودرون در آنجا با شوهرش ایوار، بود. شوهر که او نیز اهل جزیره بود، به معلمی اشتغال داشت. هر دو روی یک صندلی نشسته بودند.

> - مى دانى چه كردهام؟ همه چيز را براى اينگا تعريف كردهام. ايوار گفت:

-کار خوبی کردهای. فکر میکنم با دیگران هم در این باره حرف زده باشی.

-ابداً. راز، راز است. ولى ترتيبي مىدهم همين كه ممكن شد، ديگران

هم باخبر شوند. تو از آین قبیل چیزها سر در نمی اوری.

-اگر تو این طور بگویی....

ـ جەشدە...؟

ایوار چنان به سرعت از روی صندلی بلند شدکه گودرون به زمین افتاد. ایوار پرسید:

_چەشدە؟

یکی از همسایه ها بود. منقبض بود، زیرا همراه گروه جنایی بود. فریاد زد:

ـزود بياييد! اينگاكشته شده.

سپس اضافه کرد:

ـ قاتل را بگيريد.

و به این ترتیب، آتش در خانه افکند، بذر خشمی را که می توانست همه چیز را به آتش بکشد و همه چیز را با خود ببرد، در خانه افشاند.

یک لحظه سکون. سپس حریق در گرفت. آتش بلعنده شعله کشید و گسترش یافت، فقط همین؛ در آن لحظه، دادن هیچ توضیحی امکان نداشت. از خانه شان خارج شدند.

گودرون، ضمن دویدن می نالید:

ـ فقط دو ساعت پیش بود که...نه، آیا...ممکن است؟

همسایه تصریح کرد:

- کمیسر بخش هم به سفر رفته. کسی نیست که بتواند کار تعقیب را اداره کند.

ایوارکه شکلی از سبعیت وجودش را در اختیار میگرفت گفت:

ـ بله، اما قاتل از چنگمان در نخواهد رفت.

در میان علفهای سبز فرو میرفتند، به بیشههای شوم – که دور تا دورشان را دریایی گسترده گرفته بود ـ قدم میگذاشتند. در دوردستها،

جزیرههای دیگری آشکار بودند. اما در انهاکسی چیزی نمی دانست.

در مزرعه ی لی به شدت مشغول فعالیت بودند تا ماده خوکهای مرده را از چاه بیرون بیاورند. بچه خوکهای کوچک که مادران خود را از دست داده بودند در جایگاه هایشان جیغ می کشیدند و غرغر می کردند. نوزادها تحت مراقبت نگهبانی جدی و سختگیر که عبارت از برگیت بود، قرار داشتند؛ باید مراقب آن هامی ماندند تا بلعیده نشوند. خوک نر در جایگاهش دور می زد و غرغر می کرد. دوباره به خود مسلط شده بود. خشمگین و شرور بود. تخته ها را می خراشید. کسی در بندش نبود، نمی توانست بیرون برود.

ینس و اخته گر در کنار چاه سرگرم کار بودند. هلگا و مردی که او را از مزرعهی مجاور آورده بودند، به آن دو کمک میکردند. یکی از آنهاپایین رفت و طنابهای محکمی به جسدها بست. سپس کشیدند و ماده خوک سنگین خاکستری ـ سفید یه بالا رسید، روی حلقهی چاه به نوسان درآمد، و چون تودهای میان علفها افتاد. گردنش شکسته بود و در پس پیشانی کوتاهش، خلاء، برودت و تاریکی برای همیشه حکمفرما شده بود.

ینس عبوس بود. به فقدانی که متحمل شده بود فکر میکرد. فیضای مافوق طبیعی که اندکی پیش سایه گسترده بود، محو شده بود، فقط ماجرای از دست رفتن دو حیوان مولد می ماند. زیانی فاحش، که باید به آن عادت میکردند. زیان به جای سود، در قبال آن همه کار و خرج!

اندكی بعد، دومین جسد هم بالاكشیده شد. ولی كار در همان حد متوقف ماند. هنگامی كه آنها ایستاده بودند و واقعیت سرد زیان وارده را حس می كردند، صدای فریادهایی از پشت سرشان برخاست.

یکی از همسایگان دوان دوان رسید، با حالتی بیمناک به اطرافش نگاه کرد، سپس رو به خانهی کارل و ماری نظر افکند، هیچ یک از آن دو را

ندید و بهشدت فریاد زد:

ـ بیایید قاتل را بگیرید.

_قاتل؟

کلمه، پتکوار، بر سرشان فرود می آمد.

مردگفت:

ـ بله، اینگاکشته شده. باید این خبر را به آنها بدهید!

با سر به طرف خانهی اربابها اشاره می کرد.

هلگا فریادی کشید و خود را داخل خوکدانی که مادرش در آن بود، افکند. ینس کبود شده بود. اینگا؟

ـ و مرد همانطور مى دود! بياييد، بياييد!

آتش بود. شعله میکشید. آنها خیز برمی داشتند. آن وقت همسایه ایستاد:

ـ باید به آنها بگویید. در خانهاند؟

ـ فقط ماري. كارل امروز به شهر رفته. خودتان به او بگوييد!

_نه!

برگیت و هلگا رسیدند. منقلب.

ينس به برگيت گفت:

ـ تو باید بروی و به آنها بگوی*ی*.

بهقدری مسلم بود که برگیت باید خبر بدهد که او اعتراضی نکرد.

دیگران شروع به دویدن کرده بودند.

برگیت با مأموریتش ماند.

آتش به تمام خانه ها سرایت می کرد. در خانه هایی که بچه وجود داشت، تمام اهل خانه نمی توانستند راه بیفتند. برخی ناگزیر بودند بمانند.

البته از زنها. تمام مردها با دیگران میدویدند. به بچههایی که مقداری بزرگ شده بودند، دستور داده شده بود که از خانه بیرون نروند، ولی آنها این دستور را کاملاً نادیده گرفته بودند و در میان دیگران میلولیدند.

پیام به هرکس رسیده بود. پشت میزی خلوت، زوجی عبوس مشغول خوردن سوپ بودند. زن درکمین مرد بود تا دعوا راه بیندازد.

ـ سوپ امروز چهطور است؟

ـ اوه...

ـ حرف من این است، غذایی که می پزم هیچوقت به اندازه ی کافی برایت خوب نیست. هرگز نخواهم شنید که بگویی مناسب است.

مرد، ملول، قاشقش را می چرخاند. شروع به صحبت کرد:

دمناسب و مناسب...

حرفش را قطع کرد: پسرشان که از مزرعهی تازه زیر کشت برده شده برمیگشت، در درگاه ایستاده بود.

خاک آلود. چهرهاش درهم و غیرقابل شناخت بود. خشم وجودش را گرفته بود. آتشی را که همه جاگسترده می شد با خود می آورد. بی آن که توضیحی در باره ی علت بدهد، فریاد زد:

ـ بلند شويد!

ـ چه شده؟

ـ دختر جواني كشته شده! بياييد!

زن، قد راست کرد:

ـ خداوندا! چه کسی؟

ـ دختر لي. بايد قاتل را گرفت، هنوز آزادانه ميگردد!

آتش در خانه بود.

دیگر نمی بایست فکر کنند. فقط بایستی خود را به درون گله می افکندند.

۱۰۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

در بیرون، کمی دورتر، صدای پارس سگی بلند بود. پسر گفت: - آن طرف است، بگیریدش، همان طور دارد می دود...

از صدایش معلوم بود چهقدر تشنه ی خون کسی است که قصد شکارش را داشتند. این حالت به تمام کسانی که خبر را می شنیدند فوراً انتقال می یافت. شعله ای بود که از جهان زیر زمینی سر کشیده بود. گوش کنید! آشفتگی سوزانی بر همه تأثیر می نهاد: شکار در گرماگرم خود بود.

17

هوگ و دال، اینگا را به خانهاش حمل کردند. از این رو نمی توانستند در شکار شرکت کنند. مردی به جزیرهی مجاور فرستاده شد تابه دنبال دکتر برود. حتی اگر زندگی یی نبود که فراخوانده شود.

آن دو پیش می رفتند. برانکاردی راکه در نهایت سرعت سر هم بندی شده بود حمل می کردند. سر و صدای ناشی از شکار قاتل را که در دل جنگل نزدیک طنین می انداخت می شنیدند. احساس می کردند که به شدت میل دارند در آن شکار شرکت داشته باشند. دیگر مست نبودند. این حوادث، حالت غریبی به آن دو بخشیده بود.

وقتی فریادهای دور نافذتر شد، برانکارد را زمین گذاشتند و گفتند: - تمام شد، او راگرفتند.

ولى ناگزير شدند قبول كنند:

- آه، نه، ابدأاين طور نيست.

و برانکارد را برداشتند و بهسرعت دور شدند.

رو به مزرعهی لی.

از حالت راحتی و رضایت خاطر ناشی از صرف آبجو مقداری سنگینی در اندامشان مانده بود. بازوان نیرومندشان، برانکارد را حمل می کرد. دختر زیبا برایشان به اندازه ی یک پر وزن داشت.

از لحظه ی رسیدن به مقصد بیم داشتند. در بیشه ی کوچکی، برانکاره را زمین گذاشتند و دال در حیاط پیش رفت که ببیند آیا کسی در خان هست. در آن جا، در نزدیکی چاه، فقط دو ماده خوک دیده می شد عجیب بود.

برگیت را یافت. در خانه بود. خشک و منقبض نشسته بود. دال دید کا زن همه چیز را می داند.

-او را آوردهایم.

ـپس بیایید تو. ماری در خانهاش است. تنها.

ـخبر دارد؟

برگیت با حرکت سر پاسخ داد:

ـ بله. حالا مي داند. پيشش بودم.

ـخوب شد.

مىخواست بيرون برود، ولى بى اختيار پرسيد:

ـبه سر خوکها چه آمده؟

ـ آه! این خوکها...چه سیرکی...

این جواب را داد تا به گفت و گو پایان دهد. دال که احساس شره میکرد، در بیشه به هوگ پیوست.

آن وقت بارشان را از میان پستیها و بلندیها حمل کردند. مثل پر سبک بود.

ماری لی آن دو را دید که پیش می آیند و در حیاط به استقبال آنه رفت. از ظاهرش چیزی معلوم نبود. آن دو، برگیت را برای این که مادر را آماده کرده بود، دعا کردند.

أندكى بعد، مادر پرسيد:

ـ رولف كجا است؟

جواب دادند:

ـ مرد را دنبال میکند.

و بلافاصله دعوت شكار در آنها طنين افكند.

ـ ما هم به آنجا ميرويم.

-این را کجا بگذاریم؟

جا به آن دو نشان داده شد. اتاق بیزرق و برق دختر جوان، در همان طبقه، در خانهی قدیمی.

آنجا عجیب بود. آن دو بااحتیاط راه می رفتند. بی آن که علتش را بدانند. فکر می کردند اینگا خواسته که اتاقش این طور باشد.

گفتند:

- باید عجله کنیم تا بتوانیم ما هم شرکت داشته باشیم! و برانکارد زشت را هم با خودشان بردند.

کمین کرده، گوش خواباندند. در آنجا، شکار وحشیانه جریان داشت. شتاب کردند. برای این که بتوانند خود را از چیزی برهانند. از چیزی برهانند!

14

اکنون در خانه منتظر کارل لی بودند. وقتی به این سفرهای سریع به شهر میرفت، طبق عادت در ساعت معینی برمیگشت.

ماری لی به حیاط رفت و گوش خواباند. رولف برنگشته بود. ماری از

نقطهای از جنگل صدای فریاد و نداهایی می شنید. در مزرعهی لی، غیر از ماری و برگیت کسی نبود، چون هلگا هم رفته بود. برگیت پس از اعلام خبر به ماری، به خانهی کوچک خود پناه برده بود.

صدای موتوری برخاست! حتماً کارل بود. ماری لی به سوی بارانداز کوچک سرازیر شد. در طول راه، جریان شکار در بیشه و در پشت صخرهها را دنبال میکرد. این مرد چه خمیرهای داشت که هنوز هم می توانست از چنگ تعقیب کنندگانش بگریزد؟ با مهارت جانوران وحشی، خودرا مخفی می کرد.

مشکل بتوان گفت که ماری هنگام راه رفتن به چه فکر میکرد. در آن مرحله، چون فکر میکرد، چندان منقلب نبود. نخستین آرامش بعد از ضربه بود.

به نحوی مبهم با خود فکر می کرد که همه چیز از دست رفته است. همه چیز از دست رفته است.

با ناز و نوازش بزرگشان میکنید. با آنها رابطهی قلبی برقرار میکنید، و وقتی بزرگشان کردید، دیگر نیستند.

بینید، آنجا پیاده می شود. هنوز چیزی نمی داند. دیگر مدت درازی وقت ندارد که خود را بااعتماد و آرام احساس کند. او هم بهزودی تعادلش رااز دست می دهد.

اینگا مرده است.

فکرها، بریده بریده به سراغش می آمدند. سپس از حرکت باز می ماندند تا با مقداری همگونی گرد یایند. ببینید، مردی همراهش است. ببینید، مسی خندند. کارل می خندد. الاناست که خنده رابه گلویش برگردانم! خداوندا! آیا به قدری از هم دوریم که حالا این قبیل فکرها بتوانند به سراغم بیایند؟

از دست بدهم؟ چه کسی از این موضوع حرف میزند؟ با خودش فکر

كرد: هيچكس، ولى نبايد او را از دست بدهم.

آنجا، به پل کوچک لرزان نزدیک می شدند. مرد همسفر به راه خودش رفت. کارل به سوی خانه راه افتاد.

وقتی دید زنش منتظرش است، تنش لرزید. این کاری نبود که هر روز صورت بگیرد.

_چه شده؟

ماری به هر حال نیروی آن را نداشت که همه چیز را، آن طور که فکرش راکرده بود، تعریف کند. گفت:

-کارل، باید خودت را آماده کنی.

این حرف، به کارل ضربه زد. ماری به تمام حدسهای پر تب و تابی که در آن دم ذهن شوهرش را اشغال می کرد، اندیشید؛ به نحوه ای که کارل خود را آماده می کرد که پیام دردناکی را بپذیرد. کارل به اندازه ی کافی خود را آماده می کرد که از هم نگسلد.

ماری در دل گفت: چه احتیاطهایی میکنی!

ـ خوب، حرف بزن!

ماری حرف زد. کارل از همه چیز آگاه شد. ولی توانسته بود خودش را آماده کتد. فضای درونی کافی در خود ایجاد کند که پیام را در آن جای دهد. به این ترتیب بود که پیام را در اعماق وجودش یذیرفت.

آنجا ايستاده بودند.

آن وقت ناگهان جرگهی شکار به آنها نزدیک شد. فریادها و سر و صداها. اندکی بعد بخشی از گله به دو قدمی رسید.

ماری، گویی شرمگین از فریادهای وحشیانهای که این افراد آرام سر می دادند بریده بریده گفت:

مشغول شكار او هستند.

كارل سرگرداند. همه چيز خشن و غير قابل شناخت بود. چهقدر بيگانه

با روحیهی حاکم بر کانون خانوادگیاش بود. در فریادهایی که این افراد سر می دادند عطش وحشیانهی آنها به خون را حس می کرد.

ـ از این طرف گریخته...

-نه، از آن طرف!

-اين طرف؟

سپس فرمانی خشمآگین:

ـ خوب، لعنت بر شيطان! تعقيبش كنيد!

کارل لی تکان خورد. این صدای آمرانه از آنِ رولف، از آنِ پسر او، بود. رولف، از خود بی خود، می دوید، به شیطان متوسل می شد.

ـ رولف كجا است؟

ماری صدای رولف رابه جا نیاورده بود، ولی بیمناک پاسخ داد:

ـ همراه آنها است.

و افزود:

ـمثل این است که هار شده باشند.

سه مرد از میان بوته ها بیرون آمدند. افرادی سرشناس، ولی مسخ شده، زیرا در این شکار، جنایت هنوز در کنارشان بود و سبعیتی را که آنان در اعماق وجودشان داشتند به سطح میکشاند. سه مرد، به این پدر و مادر کمترین توجهی نکردند، فقط فریاد زدند:

ـ یک لحظه پیش این جا بود. مواظب این قایق باشید. او در بیشه است! کارل لی، تحت تأثیر این ندای شعله آلود، می خواست با آن ها شروع به دویدن کند.

ماری لی او را نگه داشت.

- کجا میروی؟ خودت را وارد این ماجرا نکن، باید با من به خانه برگردی.

حالت تهاجمي كارل از بين رفت. فقط گفت:

ـ بسيار خوب.

سرش را خم کرد.

باز هم لحظهای آنجا ماندند. باید به خانه میرفتند.

کارِ شکار در آنجا، در بیشه ها، دنبال می شد. شکارچیان مجدداً در آن مسیر در حرکت بودند. ولی رد او را درست دنبال نمی کردند، زیرا مرد کاملاً در این سمت بود. از بیشه ها گریخت، و با همان شتاب کاملاً از نزدیکی زن و شوهر گذشت. ولی در عین دویدن به خوبی متوجه شد که این دو در تعقیب او نیستند؛ ایستاد و نفس بریده و هن هن کنان به تضرع در آمد:

ـ كمكم كنيد!

در چهرهاش نگاهی متحرک و درخشان بود. و در پس آن، همه چیز به هم ریخته بود. چشمان به کسی که دارای حواس جمع باشد تعلق نداشت، بلکه از آنِ کسی بود که بدبختی نابودش کردهباشد.

كارل لى پرسيد:

-شماكيستيد؟

همسرش فرياد زد:

خدای من، خودش است!

مرد، پیکانوار ناپدید شد. قدمهایی بسیار بلند و باورنکردنی برمی داشت.

ماری لی گفت:

ـخودش بود.

ـ بله، خوب ديدمش. تو هم متوجه شدى كه عاقل نيست.

عاقل نبود. شاید موضوع پوچی بود. ولی کارل لی آن را چون اندک تسکینی یافت. جنایت را کسی که عقلش را از دست داده ببود، مرتکب شده بود. دیگر کاملاً آن قدر شنیع نبود.

باردیگر در میان انبوه سبزهها، تکاپو بهراه افتاده بود. رولف آشکار شد. خطاب به کسی که پشت سرش می دوید فریادزد:

-از این طرف!

كارل لى خطاب به او فرياد زد:

ـ رولف، يك لحظه بايست!

رولف، این دستور را نشنید. سگی بود که رد کسی را می بویید. از نظر محو شد. پدر مادر، متحیر، آنجا ماندند. خاموش. باید به خانه شان بازمی گشتند. به خانه ی اینگا هم. باید با حقیقت از روبه رو مواجه می شدند.

بالاخره ماري لي گفت:

ـ آيا اين هم خواست خدا بوده؟

شوهر در صدای او اتهامی احساس کرد. ماری نمیخواست چیز خاصی بگوید، ولی منظورش را چنین بیان میکرد. شوهر با لحنی خشن و با حواسی پرت، جواب داد:

براي اين سؤال، جوابي ندارم.

به سوی خانهشان راه افتادند.

11

آتشی راکه به تعقیب وحشیانه دامن میزد، رولف فراهم می آورد. او بودکه آتش را تیز میکرد. جرقه. همان نحوهی دویدنش، کافی بود. هیجان کور. خاموش. و چهرهی مسخ شده.

گاه پیشاپیش گروه بود، گاه در وسط گروه، و گاه در آخر.

همه به او نگاه می کردند و او هم به سبب منظرهای که عرضه می کرد و هم در مقام برادر دختر جوان مقتول در دیگران شور بر می انگیخت. به خصوص از آن رو که حالت تسخیر شدگان را داشت. و این امر، در اعماق وجود آنها، چیزی را به تکان در می آورد. چیزی را که پاسخگوی میل آنهابه روی آوردن به اقدامهای خطرناک و وحشیانه بود.

گرفتن قاتل و سپردن او به دست عدالت؟ این کافی نبود. چیزی که از اعماق وجودشان سرکشیده بود، با این کار نمی توانست ارضاء شود. نمی توانست سیراب یا آرام شود.

نه. فقط زندگی قاتل می توانست این گرسنگی را فروبنشاند. شکاری زنده در آنجا می دود. بگیریدش...

در مورد این که به چه دلیل عطش خون دارند، فکرشان هر زمان کمتر از گذشته از روشنی برخوردار بود. ولی تشنهی خون کسی بودند که شکارش می کردند. و اندک زمانی پس از آن می توانستند از این بابت ارضاء شوند. قاتل، مدت درازی نمی توانست از چنگشان بگریزد. همچنان می دویدند. به رولف نگاه می کردند. با دیدن فرد تسخیر شده، مى توانستند چيزى بيابند كه به خشم خودشان شدت ببخشد. فرياد مىزدند، جيغ مىكشيدند. خود رولف، خاموش مىدويد. همه چيز در لبهی غرقابی بود که در درون آنها دهان میگشود. به رولف نگاه می کردند. در او چه می گذشت؟ تصمیمی فسخ نشدنی گرفته بود. موتور، خالی، می چرخید. خواهرش را افتاده بر زمین دیده بود. در میان گیاهان بلند بي گل. همه چيز از حركت بازمانده بود. در همان لحظه، خود را بـا قاتل رو در رو یافته بود. در یک صدم ثانیه، چشمان هاج و واج قاتل را ديده بود. بلافاصله اعلام حريق صورت گرفته بود. اندوه به خشم بدل شده بود. صاعقهی مرگبار از آسمان فرو نمی افتاد، بلکه در سطح زمین پخش می شد تا همه چیز را سر راه خود بسوزاند، و این صاعقه، فکرها و حسهای عادی را تیره و تار کرده بود. و او، کسی که پیشایش دیگران در حال فرار بود، به نحوی غیر قابل درمان، از دست رفته بود!

در میان گله، کودکانی بودند که میدویدند. پسران جوانی که حتی ذرهای از نمایش را از دست نمیدادند. فریاد می زدند:

ـ هورا! هیچوقت به او نمی رسند!

ـ سعی شان بی فایده است! در برابر این ها مقاومت می کند.

_بدويد! بدويد!

بزرگسالان به فرزندانشان بر میخوردند. ناگهان پارهی جگرشان را میدیدند. آنجا در وحشیگری احاطه کننده، از اعماق سقوط خود، فرزندانشان را میدیدند. از جا میپریدند و میخواستند برگردند. ببینید، بچهام افسون شده...

سپس متوجه می شدند که پسر بچهها فریادزنان چه می گویند:

ـ آه! آه! هیچ وقت دستشانبه او نمیرسد!

مثل برق می دود، از چنگشان می گریزد. این ها خیلی نفس بریده اند! شادی بد، انتقام گیری در قبال تنبیه های ناحق. میل به این که نشان بدهند برای خودشان مردی شده اند. شادی در قبال منظره ی مردی تنها که می تواند از چنگ دسته ای از سگهای شکاری بگریزد.

بزرگها به توبیخهای معمولی، به تهدیدهای کهنه و قدیمی، متوسل می شدند: «میخواهی بس کنی یا نه؟»، «یعنی چه؟»، «نمیخواهی خفه شوی؟» و «رفتارت را عوض کن»...شکوه و شکایتهایی که هربار که کودک مطابق میل بزرگ ترها رفتار نمی کرد، به طور خودکار شروع می شد. ولی تحت تأثیر دیگران، تحت تأثیر تمام این تسخیر شدگان، تندباد دوباره آنها با خود می برد. گله، یکایکشان را می گرفت. می بلعید. دستخوش خشمی کشنده می کرد. رواف، مدام از گله بیرون می زد، به آن باز می گشت، دوباره از آن بیرون می زد...

۱۱۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

در ساحل، در نقطهای از ساحل، شبحی سیاه برای یک لحظه قد برافراشت، دستهای درازش را تکان می داد: کاری نس. هیچ کس به او توجه نکرد.

19

همه جا، حتی در نزدیکی ناچیزترین خانهها، درخت سیب بسیاری وجود داشت. مزرعهها، دارای باغهایی بزرگ با درختان میوه، ردیف شده بودند. شیبهای غرق در آفتاب...در بالادست بناها، رو به جنوب.

درختها، میوههای نیمهرسیده داشتند. درختهایی سنگین از میوه، در زیر باران و آفتاب. بهشت.

به خصوص باغ لی، که دیوار دراز انبار، حدنهایی آن در نظرگرفته می شد.
اکنون شکار در این مسیر صورت می گرفت. مرد، راهش را به سوی مزرعه ی لی کج کرده بود. قربانی در آن جا غنوده بود. ولی این تقارنی بیش نبود. از تمام مخفیگاه هایی که یافته بود، بیرون کشیده شده بود و حال در زمینی باز، می دوید. باید خود را در جایی مخفی می کرد. به سوی باغی که می دید دوید.

آنجا، خورشید، اشعهی خود را بهطور کامل بر دیوار سرخ تیره می تاباند، به این ترتیب، محل قربانی کردن در میان تمام میوه ها مشخص شده بود. سوزان، بی حرکت، سرخ تیره، با بخارهای دریای مواج در بالای آن.

در مغزهای تبالودشان این فکر وجود داشت: باید او را به دیوار کوبید و خرد کرد!

یکی به صدای بلند گفت:

ـ به حکم اجبار به این دیوار بر می خورد!...به دام افتاده.

با توجه به وضع نقاطی که قربانی شان را به آنها رانده بودند، این امر مسلم مینمود.

مرد، فقط یک راه داشت: مستقیماً وارد باغ شود. دو طرف بسته بود. جمعیت در مزرعهها سازمان یافته بود.

دیگران او را نمی دیدند، ولی همه در می یافتند که درون باغ است. به سوی آن هجوم بردند.

ولی درخت بسیار بود، و ردیفهای بسیاری از درختان میوه. در آن جا هم مخفیگاههای بسیار بود، ولی او، کسی که در آن جا بود، از دست رفته بهشمار می آمد. صدای فریادها بلندشد:

-الان به چنگمان می افتد! همین جاگیرش می آوریم...

افراد پخش شدند. رولف دوان دوان میرسید و گودرون پشت سرش می آمد. گودرون با هیجانی وحشیانه، در تمام مراسم شکار شرکت جسته بود. ولی حال، ناگهان خود را روی زمین می انداخت:

دیگر نمی توانم! دیگر نمی خواهم بدوم! رولف فریاد زد:

ـ چەطور، دىگر نمىتوانىد؟ بلند شويد!

گودرون به او نگاه کرد و رولف بلافاصله به صورتی که بود در نظرش آشکار شد: تسخیر شده. آن گاه از تمام چیزهایی که رولف در معرضشان بود فاصله گرفت.

مردک هولناک، شما راه خودتان را بروید. راه خودتان را دنبال کنید، من دیگر نمی توانم. دیگر نمی خواهم ادامه بدهم.

رولف به حرفهای او تا آخر گوش نداده بود. دیگر در بند او نبود. خود را به میان درختهای باغ افکند. بین درختها و ردیف بوتههای

۱۱۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

تمشک و انگور فرنگی. کسانی در آنجا فریاد میزدند. فریادهای شکار. مطمئناً چیزی دیده بودند.

فریادی شنیده شد.

-از این طرف رفته!

گودرون روی زمین دراز کشیده بود. تحلیل رفته بود. باید به خود می آمد. دوباره موجودی بشری شد. بی اختیار گفت:

۔اینگا!

وقتی این را میگفت، لرزید.

بوته های نزدیک او تکان خورد. از میان شاخه ها مردی زیبا، راهی برای خود گشود و در مقابل او به زمین افتاد. گودرون فریادی کشید. دید که او کیست. ظاهرش نشان می داد که به زودی طعمه ی شکارچیان می شود و چشم هایش، با برقی که گودرون قبلاً هرگز ندیده بود، می درخشید. مرد، چشم هایش را متوجه او کرد و با التماس گفت:

ـ کمکم کنید.

نفس نفسرزنان. نفس نفسرزنان.

قوايش تحليل رفته بود.

مخفیگاهی پیداکنید! دنبالم هستند.

گودرون فقط میخواست این شبح را پس بزند. در درجهی اول بابت زندگی خودش هراس داشت. فریاد زد:

ـ بروید، من هیچ کاری به شما نکردهام!

مرد تلوتلو خورد، سرى تكان داد و تكرار كرد:

ـ هیچ کاری؟

سر در نیاورد:

ـ بگویید بیینم. دراین جا محلی برای مخفی شدن وجود ندارد؟ گودرون غرق در افکار خودش بود: من بهزودی بچهای به دنیا می آورم! نمی خواهم بمیرم! مردگفت:

ـ مردن؟ من نميخواهم بميرم!

گودرون با حالتی بیمناک به او نگاه کرد، ولی آن وقت متوجه شد خودش نیست که تهدید می شود. دید که آن مرد، کسی که در مقابلش دراز کشیده، رنگ بخشش نخواهد دید، از دست رفته است. گفت:

ـ هیچکس نمی تواند به شما کمک کند.

گودرون نمی توانست جز واقعیت چیزی به او بگوید.

مرد ديوانه گفت:

ـ دنبالم هستند. تكه تكهام مىكنند. نمى خواهم. نمى خواهم.

گودرون میل داشت چیز دیگری بگوید، ولی باز همان کلمه ها به زبانش آمد. بلند شده بود و از پای درختی، با صدایی تقریباً بی جان تکرار کرد:

ـ هیچ کس نمی تواند به شما کمک کند.

درخشش ثابت چهره ی مرد را بین رشته های عرق و طره های به هم چسبیده نمی دید. مرد، پریشان حواس بود و نگرانی اتفاقی را که باید می افتاد به دل داشت. روی زمین دراز کشیده بود، قوایش را جمع می کرد تا بعد دوباره شروع به دویدن کند. گودرون دید که چه قدر خوب است انسان روی زمین دراز بکشد و به اندامش آرامش بدهد. خودش هم خسته، خیس عرق و سرگردان بود، ولی وضعش با مرد قابل مقایسه نبود مرد به زودی می مرد ـ گلهای که در تعقیبش بود کم ترین جای شکی باقی نمی گذاشت. هیچ کس نمی توانست به او کمک کند. گودرون نمی دانست جه طور توانسته این کلمه های سخت را خطاب به او به زبان بیاورد، ولی او این ها را به زبان آورده بود. این کلمه ها، شلاق وار، بر مرد فرود آمده بود.

۱۱۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

مرد، دیگر زیبا نبود.

گودرون خواست چیز دیگری بگوید تا چیزی را که گفته است جبران کند. ولی چه حاصلی داشت؟ می دید که مرد، دیگر عاقل نیست. در عین حال نسبت به او احساس ترحم می کرد. دیگر جنایتش آن قدرها نفرت انگیز نبود.

شكارچيان مى رسيدند. فريادى بلند شد:

ـ آهای!

فریادهای نافذ. درست پشت سرش، در قلمستانها.

مرد که در مقابل پاهای گودرون دراز کشیده بود با یک جست برخاست. قوایش را باز یافته بود؛ لازم بودکه بازیابد.

چیزی را هم که در سرش احساس می کرد شتابان با او در میان گذاشت:

ـ نمی خواهم بمیرم! نمی توانم بمیرم! این را به آنها بگویید!

و خیز برداشت. از میدان دید گودرون خارج شد. گودرون ایستاد و خونسردیاش را باز یافت. به کسانی که میرسیدند رو کرد. با خود اندیشید که باید پیام مرد را به آنها برساند.

بى اختيار فكركرد:

«و من که بهزودی صاحب فرزندی می شوم.»

نخستین کسی که دید، ایوار بود. آن دو در وسط معرکه از هم دورافتاده بودند. یکدیگر را دیده بودند و دوباره گم کرده بودند. ایوار، شتابان می آمد. ولی آیا به راستی خود ایوار بود؟ همین که آشکار شد، گودرون با آهنگی کشیده صدایش کرد:

- ايوار!

نه، او در میان درختان میوه ناپدید شده بود. و من که بهزودی از او صاحب فرزندی می شوم.

افكارى بى انسجام داشت. نيروى تفكر برايش نمانده بود.

تمام افراد گروه گردآمده به دور رولف، آشکار می شدند. منظرهای گریزان. گودرون می خواست به آنها بگوید که او، مردی که مرتکب جنایت شده، آدمی دیوانه است. قطعاً این حرف، آنان را نرم می کرد.

سؤالها و نداها، بر سرش باربدن گرفت:

_كجارفت؟

گو درون در بند آن که پیامش را برساند، گفت:

-او گفت... گفت که نمی خواهد بمیرد.

ولى آنها نشنيدندكه گودرون چه گفت. يكي از آنها فرياد زد:

- او را آنجا می بینم!

مرد، به سرعت برق، در جایی بین درختها، آشکار شده بود. کاملاً گرفتار بود. به سوی محل سوزان پای دیوار سرخ کشیده می شد.

همه به سوی مرد محکوم هجوم بردند. گودرون خطاب به آنها فریاد زد که مرد گفته که نمی خواهد بمیرد. برای گودرون این امکان هم وجود داشت که ساکت بماند. آنها در بند این که گودرون چه بگوید، نبودند.

گودرون تلوتلو میخورد. نشست. کلمههای تندی که خطاب به مرد بیرمق ادا کرده بود، او را رنج میداد.

در این میان، آخرین پردهی شکار در باغ میوهی پربار در جریان بود. مرد در محوطهای بیش از پیش بسته و تنگ، تعقیب می شد.

كسي خبر داد:

ـ میگیریمش!

مرد هنوز به دست آنها نیفتاده بود، ولی دیگر صحبت لحظه بود. مرد از آخرین مخفیگاهش بیرون آمد، به دیوار سرخ، دیواری که به نظرش عظیم رسید، خورد. همه چیز دور سرش می چرخید. دیگر آن صدای آسمانی را که بگوید: آندره آس وست! نمی شنید. فقط حرکت در فضایی

بسنه باقی بود. در هوا حرکتی نبود. خورشید، اشعهی سوزان خود را نیزه وار بر قربانگاه فرود می بارید. مرد، پشت به دیوار داده بود و می خواست بکوشد به آنها روکند.

ـگيرش آورديم!

به سویش هجوم بردند. ناگهان از پشت سرشان فرمانی بلند طنین افکند:

- بايستيدا

چندتن سرگرداندند. كارل لى دوان دوان مى آمد. او بود كه فرياد زدهبود. ديگران چنان دربند فريادها و فرمانها نبودند، زيرا مرتباً صدازده بودند و فرياد كشيده بودند.

قاتل در آنجا قد برافراشته بود، و آنها بلافاصله خود را روی اوانداختند. مرد، پشت به دیوار ضخیم، گویی سنگ شده بود. حریق به اوج خود می رسید. آنان، قربانی شان را به چنگ آورده بودند، همه با هم، خود را روی او می انداختند و رولف در میان آنها بود. رولف صدای پدرش را نشنیده بود. اکنون کارل لی کاملاً نزدیک بود و صدایش خشن ترمی شد:

- آهای، با شما هستم! بایستید! کاری به کارش نداشته باشید! بسیفایده بسود. از اعسماق خسوشهی انسسانی، صسداهسای عجیبی برمی خاست. صداهایی حلقی.

هنگام اجرای حکم بود. پایان. عفوی در کار نبود. مرد محکوم، کم ترین فریادی سر نداد. حال، مراسم قربانی کردن انجام گرفته بود. محکوم، خونالود، روی بازمانده ی درختان ارهی شده ی میوه افتاده بود.

در آن محل، چه وفور میوهای بود ـ ولی در آن فضای تنگ، سوزان و محدود، نفس کشیدن خیلی دشوار بود.

اکنون کارل لی به گله پیوسته بود و به سوی پسرش راهی میگشود.

ـ رولف، چه کردهای؟

رولف هنوز بهشدت برانگیخته بود.

ـ ولم كن، مرد...

ولی وقتی دید چه کسی در مقابلش است ،بهرغم همه چیز آرام شد. آتش هم نزدیک به خاموش شدن بود.

پدر به دستهای پسرش نگاه کرد.

ـرولف، به دستهایت نگاه کن. آیا ممکن است...

رولف به دستهایش نگاه کرد. خواست آنهارا در جیبهای شلوارش پنهان کند ولی جلوی خودش را گرفت و با دستهای آویخته سر جایش ماند.

کارل لی خطاب به اطرافیان فریاد زد:

ـ آهای، با شما هستم! او دیوانه بود.

رولف گفت:

ـ خيلي دير شده.

گله، خاموش بود. دیگر دستخوش خشم نبود، آرام گرفته بود. افراد از حالت برافروختگی وحشیانه شان بهدر آمده ببودند و چیزی درک نمی کردند. ببینید. کاری نس باز هم آنجا بود. آن طرف باغ. دیگران فکر می کردند: چرا به آنجا آمده است؟

در کنار آن دیوار خفقان آور، امکان نفس کشیدن نبود، ولی هوا از عطر هزاران سیبِ رسیده، بوی خوش گرفته بود. گله، که جسد را در میان گرفته بود، به صورت گروههای کوچک ناچیز پراکنده شد. مرد، دیوانه بوده؟ در این صورت خیلی چیزها تغییر می کرد. این فکر، به بیداری شدنشان شتاب بخشید. نه، قطعاً او دلیلی نداشت.

رولف فرياد زد:

_پدر!

نمی دانست به چه علت پدرش را مورد خطاب قرار می دهد ندای استمداد بود که سر می داد. گله، بی حرکت مانده بود و از حالت بی ارادگی به در می آمد. هر کسی با بار سنگین خود آنجا بود. افراد دیگری، کسانی که کندتر بودند، می رسیدند. همین که به دیگران ملحق می شدند، آتش در وجودشان خاموش می شد. خبر به سرعت برق در میانشان پخش می شد: آنها یک بیمار روانی را به قتل رسانده بودند.

رولف گفت:

_پدر!

کارل لی به تمامی گله رو کردهبود. تا جایی که امکان داشت راست ایستاده بود و میگفت:

ـ حالا ديگر برويد، خواهش ميكنم!

برخی، خاموش، به او خیره شده بودند. دیگران غرغر می کردند. بقایای و حشی گری در آنها مانده بود و لحن محکمی را که کارل لی به کار برده بود نمی توانستند تحمل کنند.

نیازی نبود که کارل لی بگوید: در جمع انسانها، حق ندارند چنین کاری بکنند! همه بهخوبی بر این نکته واقف بودند.

رولف می کوشید تکانی به خود بدهد. ولی رهانیدن خود از آن دشوار بود. به او می چسبید. رولف احساس می کرد چیزی به پاهایش می چسبد. قتل در آن جا مستقر شده بود. به نظر می رسید که پدرش آن را می بیند، زیرا رولف را با بیم نظاره می کرد.

گله، بی حرکت مانده بود. سپس افراد به کندی شروع به کنار کشیدن خود کردند. دور می شدند. از تمام این ها دور می شدند. به نظر می رسید که یکایکشان می خواهسند از آن جا بروند. بچه ها را به تندی به دنبال می کشیدند. خیلی دیر شده بود. منظره در وجودشان نقش بسته بود.

دو مرد آهسته برگشتند که به جسد بپردازند. این بار هم هـوگ و دال بودند.

آهسته از کارل لی پرسیدند.

ـ چه باید بکنیم؟

کارل لی بی آن که نگاهی به آنها بیندازد، جواب داد:

ـ هیچ نمی دانم.

دو مرد دور شدند، ولى وقتى ديدند كه كارل غرق نگرانى هايى است كه رولف ايجاد كرده، بالاخره جسد را برداشتند تا در سايهى نزديك ترين درختان سيب بگذارند. و خودشان هم در كنارش نشستند.

كارل لى به آنها دستور داد:

ـ صبر كنيد!

و رولف را با خود برد و گفت:

ـ بيا از اين جا برويم.

۲ بذر در خاک

اعماق در جوش و خروش است. به نحوی شرمبار. به نحوی خزنده. عدم تحرک زجرآور، پس از ماجرا. با صداهایی که در ضمیر بـیدار میشود.

چیزی میگوید: به خود مسلط شو.

انسان گمان می کند که می شنود: تو که هستی؟

نشسته است، دستهایش میلرزد و به خود دروغ میگوید.

از تمام این ها بی خبر بودم. پیش تر، در من اثری از آن یافت نمی شد.

صدایی پاسخ میدهد: خودت خوب میدانی که این طور نیست.

غرقاب در اعماق وجود تواست.

نگاه مستوجه درون مسی شود. چسیزی چون چشم اندازی از خلنگ زارهای خشک و شیبهای تند که بر آنها سایه های متحرک در رقص است، کشف می کند. و انسان می داند که غرقاب هایی مهیب، پنهان، وجود دارد. از آنها دوری می جوید، از رفتن به سوی آنها پرهیز می کند. آن همه چیزها در اعماق آبها پنهان شده اند.. باید آنها را در همان جا باقی گذاشت. کسی نباید در باره شان چیزی بداند.

آنها باید در اعماق اقیانوسها باقی بمانند.

سپس صدایی به اخطار برمیخیزد:

_روزی میرسد که تمام چیزهایی که...

و انسان با شتاب پاسخ میدهد

ـ نه، آه، نه!

و قصدش آن است که به بحث پایان دهد. میخواهد بکوشد که به بحث پایان دهد. ولی در برابر این صدای سمج که چیزی را که باید بگوید تا پایان خواهد گفت، هیچ کاری نمی توان کرد.

روزی خواهد رسید که اقیانوسی که تو در خود داری، همه چیز راکه اکنون در آن پنهان است با خود خواهد برد. اقیانوس کوچک عمیق و نحس تو. کاملاً در اعماق آن، فساد و گندیدگی است. لجن و ظلمت است. مراقب باش.

انسان، این هشدار را پس میزند. با خشم، همان طور که پیوسته در قبال آنچه او را در منگنهی فشار میگذارد، چنین رفتار میکند. و انسان بیمهابا، پاسخ میدهد: از هیچ چیز نمی ترسم.

و لغزش زمین و بهمنی را که سدهای سر راهش را درهم می شکند، هرگز به حساب نمی آورد.

و بهمنی که همه چیز را با خود میبرد، خواهد رسید. و در لحظهی آزمون، اگر چیزی که قبلاً شناخته شده، کاملاً عربان باشد، چیزی هم وجود دارد که آشکار شدنش ننگ بار است و مردم چیزی را که در واقع پیوسته وجود داشته باشد، می بینند.

در آنهنگام از آنجا میرفتند. به خانههایشان. یا فقط به جایی دور از آنجا. وزنهای که آنها را از پای درمی آورد، حرکتهایشان را، گویی که حساب شده باشد، سنگین می کرد برخلاف زمانی که به درون باغ میوه ی دوست داشتنی هجوم برده بودند، در آنان هیچ اثری از عمل جسورانه یا وحشیانه نبود. خسته و کوفته، اعضا و اندام سنگین، سر به

زیر، تحت تأثیر ترس، خود را عقب میکشیدند.

به درون خود باز میگشتند و از خود میپرسیدند:

- تو که هستی؟

و لجوجانه پاسخ مي دادند:

- نمى دانستم كه اين طورم.

و دستخوش عذاب، باز هم صحنه را در برابر خود میدیدند: روی او خم شده بودم و ضربه میزدم.

درست است، اما مطمئناً پیش از آن مرده بود. رولف او را کشته بود، هسمه تموانسته بمودند ایمن را بمینند. آن وقت ضربه زدم. قمادر بمخویشتنداری نبودم. هیچ سر در نمی آورم.

فکرهای تیرهای آشکار میشد: دیگر هرگز آرامش را باز نخواهم یافت. یعنی جزو نفرینشدگان خواهم بود؟

واکنش همه چنین نبود. بسیاری افراد متفاوت وجود داشتند. برخی موفق می شدند زرهی بر خود بپوشانند:

- آری، آری، سزایش بود. باور کنید، این عین حقیقت است.

و مردی که شهامتی استوار نداشت، تأیید می کرد:

- عقیدهی من هم همین است.

در میان این افراد در حال حرکت، چیزی چون تردید بروز کرد و یکی از آنهاکه عذاب وجدان را احساس میکرد، گفت:

- عقلش كاملاً سر جايش نبود...

نفر اول پاسخ میداد:

- ما که چیزی نمی دانستیم.

با اینهمه، نمی توانستند تأیید جمع را کسب کنند. بیشترشان زیس سنگینی بار خم میشدند. این لافزنیها را بهراستی جدی تلقی نمی کردند و نمی خواستند جای آنها باشند. ولی به هر حال لازم بود که از خود دفاع کنند. پیش از هر گونه تفکر آگاهانه، به دنبال گوسفند قربانی میگشتند. و یافتن آن هم دشوار نبود. بلافاصله می توانستند آن را تعیین کنند.

اکنون یکی از همسایگانتان به شما میرسد. خمیده. آماده میشود که خاموش، بی آن که نگاهی به شما بیندازد، بگذرد. شما باید از خود دفاع کنید. با صدایی لرزان و بی آن که چشم به چشم او بدوزید، سؤال کنید:

ـ ولى رولف چه گونه توانسته چنين كارى بكند؟

نباید به مخاطب نگاه کنید! ولی او بلافاصله به دام میافتد، بهشدت خوشوقت است که می تواند جواب بدهد:

> _واقعاً هم، چه کسی می توانست حتی فکرش را بکند! نباید به او نگاه کنید.

این افراد، رفته رفته در پیچ و خمهای جاده و در پس بیشههای کوچک درختان جزیرهی سبزشان پراکنده شدند. دور از قربانگاه.

گودرون جزو این گروه بود. درست پشت سر شوهرش، ایوار، پیشمیرفت. این پشت بینوا را نظاره میکرد، اصلاً صحبت آن که شانه به شانهی هم قدم بردارند در میان نبود.

ايوار خاموش بود.

گودرون از خود میپرسید:

_او چه سهمي در ماجرا داشته است؟

سپس:

ـ فرزندم؟

و با هراس به خاطر می آورد که همگی، زنها هم، به سوی مرد هجوم برده بودند. خودم هم اگر بچه در شکم نداشتم، ضربهای میزدم. پشت ایوار را ببینید. کسی را که باید به بچه های جزیره درس بدهد ببینید. ایوار در قتل دیوانه شرکت داشته. از جا پرید. دختری در کنارش بود. السه. کوفته و بیمناک. ناگهان گودرون با خود فکر کرد: رولف. برای گودرون امکان نداشت بهخاطر بیاورد که آیا السه را در وسط معرکه دیده است یا نه. السه گفت:

_ گودرون گوش کنید.

_بله؟

نباید به او نگاه کرد.

_شما هم با آنها بوديد؟

گودرون جواب داد:

_ نه.

ولی فکری از خاطرش گذشت: چرا بودم، فقط در آخرین لحظه جلوی خودم را گرفتم.

السه در تمناي پاسخ بود:

ـشما در آن موقع نبودید؟

گودرون پیش خود حدس زد: خودش صحنه را ندیده.

ـ نه، فقط دیدم که همهشان روی او هستند. دیگر چیزی نـمیدانـم. جرأت نداشتم بمانم.

السه گفت:

گودرون، وقتی رسیدم آنها همان طور روی او بودند. نخواستند چیزی به من بگویند.

گودرون جوابی نداد. السه به تضرع پرداخت:

_گوش کنید: رولف چه کرده؟

_من چیزی نمی دانم.

ـ آیا میدانید در خانه است یا نه؟ وقتی در باغ بودم جرأت نکـردم چیزی بپرسم. میخواستم اول کسب اطلاع کنم.

ـ بله، همراه پدرش به مزرعه رفت. آخرین چیزی که دیدم همین بود.

هر کدام، با امید، مراقب دیگری بودند.

گودرون با زحمت گفت:

ـ بهتر است شما به خانه تان برگردید!

ولى بلافاصله بابت حرفي كه زده بود احساس تأسف كرد.

_آيا رولف اين كار را نكرده؟ ديدم كه با آنها بود.

ـ بهتر نیست این را مستقیماً از خودش بیرسید؟

السه تکان خورد، متوجه بود که خودش را لو داده. گودرون تصریح کرد:

_من او را ندیدم. تمام مردها آنجا جمع شده بودند.

به چه علت فقط گفتم مردها؟ زنها هم بودند...

از سرعت قدمها کاسته بودند، به طوری که ایوار جلو افتاده بود: آن دو پشت او را می دیدند. مشاهده کردند که می ایستد و منتظر آنها می ماند. تمام حرفهای آن دو را شنیده بود و از پا درآمده تر از دو زن جوان، به آن دو رو کرد و آماده بود به هر ننگ و رسوایی تن در دهد تا تنش را اندکی تحمل پذیر تر کند.

ایوار رو به گودرون کرد و به تندی پرسید:

_گفتى مردها؟ فقط آنها؟

صدایش برنده بود. فقط برای اینکه خودش را برهاند. بر چهرهاش یا در لحن تندی که اختیار کرده بود، کم ترین اثری از عشق یافت نمی شد. تنها بود.

گودرون شرمنده شد. از این که السه شاهد این صبحنه بودهاست، خجالت کشید. لرزش سردی پیکرش را در نوردید، زیرا بهنظرش رسید که عشق شوهرش از بین رفته است.

ولی ایوار میبایست خود را بیشتر پست کند، میخواست هر گونه مسؤولیت را از خود دفع کند. به شدت، بدون شرم، به السه نگاه کرد. ـرولف فكرتان را به خودش مشغول كرده؟ السه بلافاصله گفت:

_نه!

السه در برابر این پستی که پیش از آن هرگز در ایوار مشاهده نکرده بود، قد بر می افراشت. نمی خواست از طریق این مرد کسب اطلاع کند.

ولى اين رفتار مانع از آن نشد كه ايوار تصريح كند:

ـ رولف این کار راکرده. حالا دیگر این را می دانید.

السه یک لحظه سرجایش میخکوب شد. کور شد. کوشید بـ خـود مسلط شود.

مى دانستم. از اول مى دانستم.

گودرون به سوی دیگری نگاه میکرد.

ایوار دوباره پشت به آن دو کرد و به راه افتاد. گودرون خود را کاملاً ناگزیر میدید بهدنبال او برود. السه از آنها دور شد.

۲

هوگ و دال، زیر درخت سیب نشسته بودند. خیلی میل داشتند که بتوانند بگریزند، اما...بازگشته بودند.

آنها هم عصبانی شده بودند. آنها هم خشم خود را فرونشانده بودند. آنها هم به کسی که در مقابل پایشان افتاده بود ضربه زده بودند. به این پیکر ضربه وارد آورده بودند. دستهایشان، خاطرهی شدید تنی را که در برابر ضربهها مقاومتی نداشت، حفظ می کرد.

آن وقت احساس انتقام كور به اوج خود رسيده بود. سپس آوار

۱۳۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

نداست سرازير شده بود.

آن دو نیز آماده می شدند که از محل جنایت بگریزند. ولی آیا اندکی پیش، پیکر انسان کشته شده ی دیگری را حمل نکرده بودند؟ این امر، مانع فرارشان شده بود.

کسی که از مقابلشان میگذشت مشاهده کرده بود که آن دو درنگ میکنند، و آن وقت بی آن که از سرعت قدمهایش بکاهد به آن دو گفته بود:

ـ به او برسيد.

این کلمهها، تقریباً مثل دستوری طنین میافکند.

چرا دقیقاً ما؟ ولی مردی که این را به آنها گفته بود، دیگر دور شده بود. یک مرد محترم جزیره، محترم مثل دیگران.

آن وقت احساس کرده بودند نیاز به آن دارند که راه رفته را برگردند. بلافاصله، به کندی، به همان نقطهی واقع در پای دیوار بازگشته بودند.

در آنجا فقط کارل لی و رولف بودند. دیری نگذشت که این دو نیز از نظر محو شدند. هوگ و دال با جسد مرد ناشناس تنها ماندند.

دزدانه نگاهش میکردند، به دنبال آن بودند که بـدانـند ضـربههای خودشان در کدام نقطه ایجاد رنج کرده است.

دال، کتش را روی جسد پهن کرد.

با آن باید چه می کردند؟ آن را کجا می گذاشتند؟ نشسته بودند و به هر موضوعی فکر می کردند. سپس هوگ به فکر افتاد برود و برانکار دی را که پیش از آن در همان روز به کار گرفته بودند بیاورد. آن را در محل نگهداری وسایل چوبی که به مزرعه تعلق داشت گذاشته بودند.

دال تأييد كرد:

ـ بله، برو و بياور.

هوگ، انبار را دور زد و به حیاط مزرعه رسید. دید که پنس جسد دو

ماده خوک را با زحمت به دنبال میکشد تا آنها را از انظار دیگران دور کند؛ آنها را به گوشهای از انبار میکشید. هرگونه فکر استفاده از آنها گویی از میان رفته بود. آشکار بود که ینس دیگر تاب تحمل مشاهده ی آنها را ندارد و یگانه میلش این است که شر آنها را از سرش کم کند! هوگ به خاطر آورد که ینس را زمانی که در میان جمعیت روی جسد خم شده بود، دیده است.

ينس قيافهي گرفتهاي داشت. هوگ فقط گفت:

ـ برای بردن برانکارد آمدهام.

ینس سر تکان داد.

_كارل، خانه است؟

ـ فکر میکنم. خودتان بروید و ببینید.

ینس میخواست به گفت و گو پایان دهد. به کشیدن مادهخوکها ادامه داد. از این که هوگ شاهد ماجرا است، ناراحت و تقریباً عسمانی بود. باید به اینکار پایان می داد، دیگر با این چیزها سر و کاری پیدا نمی کرد. با دستهایی که چنین خاطرهای را در خود حفظ می کردند، دیگر این کار امکان نداشت.

هوگ وارد خانه نشد. با برانکارد برگشت. دال و او، بارشان را روی آن گذاشتند.

-اما به کجا باید ببریم؟

دال پیشنهاد کرد:

_انبار که هست.

ولی آیا می توانستند پیشنهاد کنند که آن را آنجا بگذارند؟ فکر کردند که اگر خودشان جای کارل بودند به این امر رضایت می دادند؟ کمی بلاتکلیف به هم نگاه کردند. بالاخره نظرشان را دادند، بله ایس کار را می کردند ـ ولی کاملاً هم مطمئن نبودند که کمی دروغ نمی گویند. آن وقت برانکارد را بلند کردند و انبار را دور زدند. در حیاط، کسی نبود. از خوکدانی صدای جیغ و غرغر خوکها به گوش میرسید.

درِ خانهی کارل لی را زدند. در دالان کسینبود. ولی کارل آمد. حالت چهرهاش تغییر نکرده بود.

برانکارد را نشانش دادند و گفتند که به نظرشان مناسب میرسد که آن را در انبار بگذارند.

متوجه شدند که کارل کراهت دارد. ولی آن دو بهقدری محکم خواسته شان را بیان کرده بودند که دیگر جایی برای بحث نمی ماند. کارل گفت:

ـ بسیار خوب، همین کار را بکنید.

ـشاید یکی از ما دو نفر بتواند در محل بماند که ترتیب تمام کارها را بدهد.

كارل لى گفت:

ـ بله.

و آن دو را ترککرد. به خانهاش برگشت. منزرعه، خالی به نظر می رسید. این آدمهای ناچیز، هوگ و دال، با خود فکر می کردند چه فایده دارد که انسان صاحب بهترین ملکها، بزرگ ترین ملکها و بهترین باغهای میوه باشد مالکِ این خانههای خوبِ دارای دیوارهای ضخیم و درهای محکم باشد. بله، تمام اینها چه فایدهای می توانست داشته باشد؟

با اینهمه، هراس به آنجا راه یافته بود.

برانکارد را برداشتند و از پلی که به انبار منتهی می شد، گذشتند. در دو لنگه، که در آن زمان، در فصل برداشت محصول، کاملاً باز بود روی لولاهای بزرگ می چرخید. تنها این لولاها، از طرحهای بیش از حد بزرگی که کارل لی در دوران جوانی اش داشت، حکایت می کردند.

وارد انبار شدند.

ـ بوكن!

ـ بله، این جا بوی علوفهی عالی میدهد.

علوفه به صورت کوه های متموج، پراکنده بود. دو کارگر ناچیز، عمرشان را صرف چیدن علوفه و روی هم انباشتن آن ها کرده بودند.

برانكارد روى دو جعبهى خالى گذاشته شد. گفتند:

ـدرست شد.

به یکدیگر نگاه کردند. دال پیشنهاد کرد:

ـ حالا دیگر تو می توانی بروی، من مدتی این جا می مانم.

هوگ گفت:

ـ نه، من مىمانم.

رفتند و درِ دو لنگه را از داخل بستند و نشستند. عادت داشتند در هر وضعی با هم باشند.

احساس میکردند که پیر و فرسوده شدهاند. بازوانشان بی حرکت در طول پیکرشان آویخته بود. کسی که آنها آورده بـودند، روی جـعبهها خوابیده بود ـفاصلهای که بین او و خودشان گذاشته بودند به هیچوجه حضور او را کاهش نمی داد.

ولی آن دو حس میکردند که نیاز دارند آنجا بمانند. میکوشیدند خود را قانع کنند کاری که میکنند از هیچ کس دیگری برنمی آید. خوشحال میشدند که کاملاً این طور به نظر برسد...

در فکر دختری بودند که چند ساعت پیش او راکه به سبکی پری بود، حمل کرده بودند. اما این یک بهقدری سنگین بود که آن دو در طول راه گمان کرده بودند هر لحظه ممکن است برانکار د از هم بشکافد.

هوگ گفت:

_ یکی از ما دو نفر باید به خانه برگردد.

۱۳۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

دال تأييد كرد:

ـ بله.

ولی هر دو مثل سابق، تکیه داده به دیوار، سر جایشان ماندند. آفتاب از شکافهای ریز بسیاری به درون نفوذ می کرد. آفتاب مزاحم غروب. انبار که از صبح در معرض اشعهی خورشید قرار داشت، سوزان بود و دو مردی که در آن نشسته بودند دستخوش عذاب بودند.

نمی دانستند این نگهبانی چهقدر طول می کشد. حاضر بودند تمام شب هم آنجا بمانند. از ته دل امیدوار بودند که این کار، خطایشان را اندکی جبران کند. ولی این را برای هم اعتراف نمی کردند. شاید خیلی ها آماده نبودند که این لطف را به آن ها بکنند.

حال که به گذشته برمیگشتند، گمان میکردند بهروشنی به خاطر میآورند چه ضربههای کوبنده ی دستهای بزرگشان. شیء برّندهای همراهشان نبود، وگرنه مطمئناً از آن استفاده کرده بودند.

نشستن در این جا چه کمکی می تواند به من بکند؟

٣

کارل لی موفق شده بود پسرش را به خانه باز گرداند. اما نه بدون زحمت. رولف ابتدا راهش را کج کرده بود تا به باغ میوه برود. ولی پدرش در او چنگ افکنده بود. رولف به قدری خسته بود که پدرش بدون کم ترین زحمت، او را گرفته بود. از باغ میوه بیرون می آمدند و آماده می شدند که از راه حیاط به مزرعه برگردند.

رولف، برانگیخته و سردر گم، گفت:

_نمىخواهم برگردم!

پدرش گفت:

_ولى لازم است.

در چهرهی پدر چنان صلابتی بود که وقتی به رولف رو کـرد، پــر توانست نیروی آمرانهی آن را حس کند.

هر بار که کارل لی نگاه میکرد، در پسر این احساس به وجود می آمد که چیز عجیبی تشخیص می دهد. چیزی که چون سایه ای او را دنبال میکرد. رولف کاملاً پی برد که این امر از نگاه نافذ پدر دور نمی ماند. از رولف چیزی چون حال و هوایی عجیب متصاعد می شد که تمام کسانی را که آن را حس می کردند، به لرزه در می آورد.

بازگرداندن رولف به خانه، کار کوچکی نبود. در حدود مزرعه، هنوز افرادی در جنب و جوش بودند. افرادی که به سوی خانههایشان می رفتند، ولی به نحوی آمیخته به تردید این کار را می کردند. وقتی به کارل لی و رولف برخوردند، ناگهان وانمود کردند که شتاب دارند. سلامی کردند و بهسرعت دور شدند. آنها هم گناهکار بودند. سر بلند نکردند. فقط سلامی بی معنا دادند.

رولف پافشاری نشان میداد:

ـنميخواهم به خانه برگردم

رولف، پس میخواهی به کجا بروی؟ خودت خوب می بینی که هیچ کار دیگری نمیشود کرد.

رولف، كاملاً ناتوان، گفت:

ـ چه چيز را ميبينم؟ اصلاً چيزي نميبينم.

موقع راهرفتن، پاها را روی زمین میکشید. مئل این که دیگر نمی توانست آنها را بلند کند. به نظر میرسید که مسخ شده است. و این

یکی از نتیجههای سایهای بود که همه جا دنبالش میکرد. نمیشد این طور معطل کنند. به همین جهت به نظر پدر مناسب رسید که باز هم رشتهی کلام را به دست بگیرد. کارل لی تصریح کرد:

_ وقتی وضع واقعاً بد شد، باید به خانه برگشت. دیـوارهـای خـانه به درداین میخورند که از ما محافظت کنند.

نه، در چنین وضعی باید گریخت. مردم این کاررا میکنند. خودت هم میدانی.

ـ بدون شک، ولی این هیچ فایدهای ندارد. وقتی وضع بد شد، فرار کورکورانه بیفایده است، از این بابت می توانم به تو اطمینان بدهم. باید به خانه رفت.

برای این که زندگی را بر نزدیکان دشوار تر کرد؟ برای این که هر روز شاهد آن...

ـ بله، هر کس باید در خانه سهم خود را ادا کند. بازهم میگویم، دیوارهای خانه از ما محافظت میکنند، ما را در میان میگیرند. خطا، اندوه، شرم، دیگر چه میدانم؟ ـ خانه به روی تمام اینها بسته میشود و مسؤولیت آنها را به عهده میگیرد. ما را غرق نمیکند.

رولف گفت:

_ولی پدر، متوجهم که بهزحمت جرأت میکنی به من نگاه کنی. حتی تو. در این صورت وضع با دیگران چهطور خواهد بود...با مادر؟

ـ میخواهی بروی و او را دیگر هرگز نبینی؟

ـ بله.

يدر بەسادكى گفت:

نه، باید بیایی. ولی رولف، بهطور عجیبی پاهایت را روی زمین میکشی! رفتارت را عوض کن، این طرز راه رفتن خودت نیست، و به هیچ وجه درست نیست که به این شکل جلوی مادرت ظاهر شوی.

باز هم چند نفری به آنها رسیدند. نا آرام، هـراسـان. هـنگامی کـه میگذشتند هر کدام به شیوهی خود، ظاهر لجاجتباری نشان میدادند. کارل لی، آشکارا و مستقیم به آنهاگفت:

ـ با شما هستم، كمى صبر كنيد...

ولی آنها گوش نکردند. راه خودشان را دنبال کردند. کاری نس آنجا بود. کجا نبود؟

كارل لى خطاب به آنها گفت:

ـ باید صحبت کنیم.

ولی آنها وانمود کردند که نمی شنوند. مثل این بود که می ترسند ناگزیر شوند بار سنگین تری را به دوش بکشند، دور شدند. کارل لی باز هم خطاب به آنها فریاد زد:

_حال که به فرزندان من مربوط می شود باید صحبت کنیم. وقتی که همه، فکرهایمان را کردیم.

این کلمه ها را در عالم آشفتگی به زبان می آورد. نمی دانست این کار چه طور می تواند انجام بگیرد. نمی دانست به آن ها چه بگوید. ولی احساس می کرد که در قبال آن ها گناهکار است. همه چیز در اطراف فرزندانش دور می زد. این مصیبت از آن رو متوجه همگان شده بود که اینگا مرده بود. کارل نسبت به تمام این مردان و زنان مهربان، احساس دین می کرد. در عین حال، بابت رفتار آن ها در هراس بود. هر زمان احساس می کرد که گویی دچار رخوت شده است. تمام اینها، چنان بی مقدمه به زندگی اش هجوم آورده بود که به نظرش می رسید در عالم خواب راه می رود. اما حادثه ها، هنوز در او چیزی جز بهت و حیرت بر خواب راه می رود. اما حادثه ها، هنوز در او چیزی جز بهت و حیرت بر نمی انگیختند.

در مورد رولف نیز وضع از همین قرار بود. گفت:

ـ پدر...

۱۳۸ 🗆 هنگامه ی خشم و جنون

ولى ادامه نداد.

_چه شده؟

مى توانى اين را درك كنى؟ به حالم پى ببرى؟

پدر جواب نداد. به همین اکتفا کرد که بازهم بگوید که باید برگردند.

رولف، نگران، گفت:

_ولی پدر، می توانی به حالم پی ببری؟

_گوش کن، باید فکر کنم. این طور مرا زیر فشار نگذار. باید تکانی به خود بدهیم و برگردیم.

ـ نمى توانم.

نمی توانم! نمی توانم! ولی باید بتوانی. ما یک پارچه می شویم تا از تو دفاع کنیم. ما، اهل خانه.

زمین سبزی را که متعلق به خودشان بود دایماً لگدمال می کردند. خورشید، اشعهی مورب خود را بر آنها می بارید. آن جا اسبها و گاوها، در چراگاه ها در حرکت بودند. جزیره ی خوبی بود.

به حیاط رسیده بودند و آمادهی ورود می شدند. رولف ایستاد. پدر گفت:

ـ با ید به خودمان مسلط باشیم، می شنوی!

ـ پدر، كمكم كن. هر اتفاقى كه افتاد جانب مرا داشته باش.

پدر جوابی نداد.

ـ نميخواهي؟

بدر گفت:

- همین که بتوانم به تو می گویم. ولی حالا بالا می رویم که او را ببینیم. تو بالا می روی.

ماری لی از بیرون سر و صدایی شنید. جرگه ی شکار نزدیک می شد. ماری به سوی پنجره رفت. ولی آنها نبودند که می آمدند. ماری چیزی ندید. سر و صدا نزدیک تر شد. حتماً آنها درست در پایین دست خانه بودند. نزدیک بود خودش را بیرون بیندازد، ولی تغییر عقیده داد. مثل این بود که می خواهد این هیاهو را نشنود. بیمناک، سر جایش نشست، خودش را جمع کرده بود. رولف کجابود؟ آیا در میان آنها بود؟ کارل کجا بود؟ او هم بیرون رفته بود. سپس آرامش برقرار شد. خدا را شکر، آنها دور شده بودند.

ماریلی در اتاق کوچک اینگا نشسته بود. روی ایـنگا را پـوشانده بودند. مادر به آنچه زندگی دختر جوان تا آن روز بود، فکر میکرد.

به خود میگفت: اینها همه برای چه؟ آن همه توجه بی پایان، آن همه مراقبت برای چه؟ حالا او اینجا خوابیده، همه چیز به پایان رسیده.

در عالم دلتنگیاش با لحنی تهدید آمیز گفت:

_حالا او اين جا خوابيده است.

گویی تسکین خاطری احساس میکرد که نیروی کوری را که در اتاق کمین کرده بود به صدای بلند به مبارزه بخواند. احساس کرد که این کار به او کمک میکند.

دوباره به همه چیز میاندیشید. میکوشید درک کند. با لحنی محکم و سخت گفت:

> -خدای من، این به هم ریختگی چهقدر رقت انگیز است! از جا پرید، با شتاب به در می کوبیدند. گفت:

۱۴۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

ـ بياييد تو.

هلگا، دختر ینس، بهسرعت برق میآمد. پیامی که میآورد بهقدری سرشارش میکرد که از یاد میبرد به چنان اتاقی چه گونه باید قدم بگذارد.

هلگا، حتی پیش از آن که در را ببندد، گفت:

ـ تمام شد، كشته شد!

_كشته؟ چه كسى؟ نه، امكان ندارد...

هلگاکه به شدت به هیجان آمده بود ادامه داد:

این جا، در باغ کشته شد! آخر محاصرهاش کردند و زدند. خیلی زود تمام شد. آه! چنین چیزی!...

ماری لی قد راست کرده بود. دوباره نشست، ظاهراً قوایش تحلیل رفته بود. گفت:

ـ آه!...چهطور این اتفاق افتاد؟ چه کسی بود که....

ساكت شد. هلگا به بهترين نحو ادامه داد:

همه شان در یک چشم به هم زدن به سرش ریختند. آه! چه هولناک! ماری لی به همین اکتفا کرد که بگوید:

...! آها...

هلگا را برانداز کرد ـ شاید دختر چیزهایی بیش از آن چه میگفت می دانست. ولی اصلاً به نظر نمی رسید که این طور باشد.

_ تو کجا بودی؟

هلگا بریدهبریده گفت:

ـ من هم همراه آنها بودم.

هلگا جزو کسانی بود که بر مرگ اینگا میگریستند. هر دو از خردسالی در مزرعه بزرگ شده بودند. برای هلگا هم این ضربهای مهیب بود. و اکنون به دنبال این هیاهو کشیده شده بود. بااین همه، تا پایان پیش

نرفته بود. كاملاً دستخوش وحشى گرى نشده بود. هلگا ادامه داد:

ـ آه! دیدنش هولناک بود...

ماری لی شکیباییاش را از دست داد. به شدت اعتراض کرد:

ـخوب، مگر واقعاً نياز داشتي كه آنجا باشي؟

ـنه.

ـ دیگر نمی خواهم چیزی بشنوم.

هلگا احساس شرم کرد. برگشت و بیرون رفت. ولی در آستانه ی در به کارللی برخورد. و رولف هم پشت سرش می آمد ــ گویی همراه مهمان دیگری بود که نگران حضورش بودند. به خصوص وقتی که کسی مثل ماری لی گرفتار آن همه فکر و خیالهای تیره بود و وقتی که انسان از چیزی که هلگا می دانست آگاهی می داشت.

هلگا همین که آن دو را دید، فریاد هراس آلودی کشید و فراموش کرد که در حضور ماری لی احتیاط نشان دهد. گفت:

_خودش است!

ماری لی با شتاب از روی صندلیاش برخاست.

ـچەكسى؟

هلگا عجله داشت بیرون برود. گفت:

ـ هیچکس. فقط فکر میکردم هر چه زودتر بروم.

در را پشت سرش بست. کارل لی و رولف بی حرکت مانده بودند. دل آن را نداشتند که نزدیک شوند یا لب از لب بردارند.

ماری لی به سوی آن ها رفت و پرسید:

_آه! بالاخره آمديد. ديديد؟

وقتی نگاهش متوجه رولف شد تکان خورد.

_خدای من، چه شده؟ کارل!

كارل، تمام قد، خشك، چهره بدون كم ترين حركت، راست ايستاده

بود. ماریلی احساس کرد که کارل حالت تهدید آمیزی دارد. شوهر گفت: _ آمدیم.

رولف ساكت بود.

ماری لی به زحمت توانست به رولف نگاه کند و صدایش زنگ همیشگیاش را از دست داد. خیلی عجیب به نظر می رسید. و چون جوابی را که منتظرش بود دریافت نمی داشت، گفت:

ـ بايد به من بگوييد چه شده.

شوهرش خود را سفت و سخت گرفته بود.

ـخوب، موضوع اين است كه او كشته شده.

ماری لی تکرار کرد:

_ کشته شده، بله، این را می دانم، هلگا به من گفته. اما به دست چه کسی ؟...رولف، آخر چه طور چنین اتفاقی توانسته بیفتد؟

متوجه شده بود که گناهکار کیست. رولف زیر بار خمم می شد. به آسانی مشاهده می شد که مادر پی برده است که چه چیز پسرش را خرد می کند.

کارل لی هم در زیر بار خم می شد. به جای رولف که قادر به حرف زدن نبود جواب داد:

ـ نیروهای پرقدرتی بودند که عنان پاره کردند، تیمام جوابی که می توانم به تو بدهم همین است.

ماری لی تمام قوایش را یک جا جمع کرد، نگاهش را متوجه رولف کرد:

ـ رولف، بيا جلو، دم در نمان. اين جا خانهات است.

رولف چند قدم جلو آمد.

ـ به طوری که می بینم جزو افراد بوده ای.

ـ بله.

ـ و به نظرم می رسد که چیزهای بیشتری می بینم. آیا واقعاً تو بودهای ه...

رولف حرف مادرش را قطع کرد تا بگوید:

ـ بله، من بودم كه اين كار راكردم.

با این گونه سینه سپر کردن، ثباتش را باز یافت.

باید درک کنی که چه کرده ام! باید درک کنی که فکر می کردم ناگزیرم این کار را بکنم. چون فکر می کردم که لازم است این کار را بکنم.

پدرش گفت:

بدون شک بهتر است گفته شود که همه مرتکب این کار شدهاند. وقتی رسیدم همهشان...به سر او ریخته بودند. او در زیر تودهای از افراد بود. نمی توانستم باور کنم که دراین جزیره چنین سبعیتی امکان وجود داشته باشد.

زن تصدیق کرد:

در این صورت کار همگی است.

رولف ناتوان از آن که بتواند خویشتن داری کند فریاد زد:

بله، بله، اما می دانم که ضربهی مرگبار را من زدهام! و همه هم کاملاً از این موضوع آگاهند. پدر، فایدهای ندارد که بخواهیم انکار کنیم.

كارل لى گفت:

ـ چیزی که من توانستم ببینم این بود که او قبل از دیگران رسید. همهشان یک اندازه جوش و خروش داشتند. ولی این نکته واقعیت دارد که تو قبل از هر کس دیگری رسیدی.

جوابی داده نشد. کارل لی به زحمت می توانست منظورش را بیان کند. با این همه، ادامه داد:

همه شان با احساس محکومیت رفتند. در صدد پنهان کردن احساسشان نبو دند.

زنش به رولف نگاه میکرد، بدزحمت به حرفهای کارل لی گوش میداد. با ترس به رولف نگاه میکرد.

ـ چهطور توانستي اين كار را بكني؟

رولف گفت:

- بله، حالا این موضوع به میان می آید. کاشکی هر دوی شما می توانستید به عالم من پی ببرید. حالا مجازات و بقیه ی چیزها برایم خیلی اهمیت ندارد. به شرط این که شما بتوانید به حالم پی ببرید! به نحوه ی رفتارم...

مادر به سرعت حرفش را قطع كرد:

ـ بله، اما...

آن وقت صدای محکم و معذب کارل لی طنین افکند:

دیگر چیزی نگو! تو حق نداری...

ماری لی وقتی این کلمه ها را شنید از جا جست، قدمی عقب نشست. ساکت ماند.

ما حق نداریم چنین چیزی را ببخشیم. حالا دیگر کافی است. رولف، ما حق نداریم.

زن، این لحن خشن را که کارل خیلی به ندرت به کار می برد و آشکار می کرد که از این پس انعطاف ناپذیر خواهد بود، در خود ضبط کرد. حق نداشتند! نه، قطعاً حق نداشتند این کار را ببخشند. ماری لی هم ایس را می دانست، ولی بالاخره پای رولف در میان بود و به این ترتیب خیلی راحت امکان داشت که از زاویهی دیگری به ماجرا نگاه کنند. هزار دلیل مناسب وجود داشت که کمک می کرد درک کنند.

رولف بلافاصله به پدرش رو کرد:

_ پدر!

پدرش که بار دیگر به سختی می توانست منظورش را بیان کند، گفت:

نه، امکان ندارد. نمی توان چنین رفتاری را درک کرد. نمی توان یذیرفت.

رولف مىلرزيد:

ـ پدر، برای من خیلی مهم است.

بله، میدانم. ولی وقتی از من میخواهی کاری راکردهای تأیید کنم، فقط یک جواب وجود دارد: غیر ممکن است.

رولف دید که درست در همان لحظهای که پدرش ایس کلمههای سخت را ادا میکند، نشانههای عدم یقین از چشمانش میبارد. رولف هرگز نمی توانست تصور کند که سخنان پدرش چنین قدر تی داشته باشد. ولی این طور بود. رولف دریافت که این جا تخته پاره ی نجاتی وجوددارد. اینگا در کناری، زیر روانداز خفته بود. درمورد آنچه به ایسنگا مربوط می شد، رولف احساسهای بسیار مبهمی تحمل می کرد.

گفت:

مفکر کردم که شما هم میدانید اینگا...

ولى حرفش قطع شد. پدر آمرانه گفت:

_اسم او را به زبان نیاور. حس نمیکنی که خیلی دشوار است؟ چرا، رولف این را حس میکرد. سنگینی حضورش در این اتاق را حس میکرد. بدون شک آنها به جایی که او در آن خفته بود پشت کرده بودند. ولی این امر، چیزی را عوض نمیکرد.

رولف به مادرش گفت:

ـ مادر، چیزی را که در فکرت داری میبینم. آن را در تو میبینم.

رولف و ماری به هم نگاه کردند. مادر به شدت خسته به نظر می رسید، سایه ها بر صورتش شیار می انداختند. جرأت نمی کرد حرف بزند. جلوی چیزی را که مشاهده ی دلتنگی رولف وجودش را لبریز می کرد، به زحمت می توانست بگیرد.

رولف صدا زد:

_مادر.

بار دیگر صدای کارل لی حرفش را قطع کرد:

حالاحق نداری بهزور چیزی از او بیرون بکشی. و اصولاً برایت چهفایدهای دارد که به این طریق و بهزور چیزی را بگیری...

رولف بى اختيار فرياد زد:

میدانم که هر دوی شما می توانید این را درک کنید!

سپس وقتی به یاد آورد که کجا است به لرزه در آمد. در اتاق مرده بود، باید صدایش را پایین می آورد.

پدر به نصیحت پرداخت:

ـ نباید خودمان را از یاد ببریم.

رولف ادامه داد:

میدانم که می توانید خود تان را جای من بگذارید، می دانم که می توانید کمکم کنید.

كارل لى گفت:

ـ به این امید نباش که تو را بی گناه بخوانیم.

با تشنج، پشتی یکی از صندلیها را میفشرد، گویی این کار به او کمک میکرد که بااستقامت بماند. ماری لی ساکت بود. معلوم بود خیلی میل دارد از پسرش حمایت کند، ولی در این حال، مثل این بود که جرأت نمیکند.

کارل لی دوباره انعطافناپذیر شد و رشتهی کلام را به دست گرفت. صدایش عجیب و مرعوبکننده بود:

با هر قدمی که ما را به خانه نزدیک تر میکرد، خود را کمی بیشتر بدبخت می یافتم. زیرا رولف، به وضوح برایم آشکار می شد که جز «نه» چیزی نمی توانم به تو بگویم. وحشی گری را نمی توان تحمل کرد.

ـ ولى شايد وحشى گرى او را بتوان تحمل كرد و بخشيد؟

ـ نه، ولی شما آنقدرها مجبور نبودید که مثل آدمهای خشن رفتار کنید. و به طوری که گفته می شود او دارای سلامت عقلانی هم نبوده است. با گودرون که او را نسبتاً از نزدیک دیده درباره اش صحبت کرده ام. خودم هم او را دیدم. بیمار روانی بود. ولی تو و کسان دیگری که مرگ او را می خواستید، سلامت عقلانی داشتید.

رولف، هاج و واج، به پدرش نگاه کرد. سپس یک بار دیگر پرسید که آیا او را میرانند.

میرانیم؟ مگر نشنیدی که در راه به تو میگفتم که ما، اعتضای خانواده، در اطراف تو یک پارچه می شویم؟

_ ولی پدر، این کاری است که میکنی، مرا میرانی. متوجهم که مـن دقیقاً چیزی هستم که باید دور انداخته شود.

ـ نه، نه! حلقهای را که باید از تو محافظت کند، ما هستیم که ایجاد میکنیم. سعی نکن آن را خراب کنی، و گرنه بدبختی های تازهای به سرمان می آید. ولی ما ناگزیریم تو را محکوم کنیم. رولف، تو باید اظهار ندامت کنی. راه دیگری وجود ندارد.

_اظهار ندامت كنم؟

ـ بله، اظهار ندامت كنى. در اعماق وجودت. آمدهاى و خيلى راحت مىخواهى قتلى راكه صورت گرفته است تأييد كنيم. ولى ما هرگز چنين كارى نمىكنيم.

ـ ولى مى دانم كه مى توانى به عالم من بى ببرى.

نه، نمی توانم به عالم تو پی بیرم. فکر نمی کردم بتوانی چنین کار وحشیانه ای بکنی.

ـ بااین همه می دانم که می توانی به عالم من پی ببری.

به چشمهای هم نگاه کردند. کارل لی هم حالت کسی را داشت که

نیرویش به پایان رسیده باشد. صدای ماری لی را شنید که باترس هشدار می داد:

ـ بايد احتياط كني.

رولف، خودت هم قلباً با من موافقی، حالاکه خشمت از بین رفته این را به خوبی حس میکنی. تو تحصیلکرده تر و بافکر تر از آنی که تصور کنی کارت را می توان تأیید کرد. لجوجانه می خواهی فکر خودت را دنبال کنی، ولی خودت خوب می دانی که این فکر تاب پایداری ندارد.

_اگر خودت بودی، در چنین وضعی آرامشت را حفظ میکردی؟ خیلی شک دارم.

واکنش پدر نشان داد که ضربهای کاری بوده است.

_خودت هم خوب متوجهي كه نمي تواني جواب بدهي.

-چرا! او را نمی کشتم. به هر حال قدرت این را داریم که به خود مسلط شویم. تمام گلهای که همراهت بود حالا گرفتار شرم و پشیمانی است. رولف گفت:

خیلی خوب، می بینم که تقدیر با دور نگه داشتن تو، معافت کرده است. ما هیچکدام نمی توانستیم تصور کنیم که می توانیم چنین عملی انجام دهیم. تمام کسانی که پایشان به ماجرا کشیده شده، باید ایس را درک کنند.

كارل لى جواب داد:

ـ نمی دانم چرا همهی این ها باید اجتناب ناپذیر بوده باشد. و یا چرا غرقابی از شقاوت و وحشی گری، ناگهان دهان گشوده باشد. همه چیز را باید به نام واقعی اش خواند...

رولف دیگر به اندازهی سابق راست و استوار نبود. با گامهایی مردد به سوی در رفت. گفت:

ـ بله، بله، بله.

خسته، از دست رفته.

مادرش به او نگاه کرد.

_مىروى؟ همينجا بمان!

رولف پاسخ نداد. از مقابل پدرش گذشت. پدر به مداخله پرداخت.

نه، بگذار کمی فکر کند. در خود فرو رود. کمی او را با مسایلش تنها بگذار.

ـ نرو، شنیدی چه گفتم!

ولی رولف نایستاد. به کندی رفت. گویی پشت سرش سایهای بود که قدم به قدم به دنبالش میرفت. خارج شد و در را پشت سرش بست.

مادر خواست به دنبالش برود. ولی پـدر آنجـا بـود و راه را بـر او میبست.

ـ نه، ماري.

_اصلاً فکر میکنی چه کردهای؟

_عقیده دارم که به وظیفهام عمل کردهام. تو هم به دنبالش نرو و کمی تنهایش بگذار.

ماری تقریباً با اکراه به شوهرش نگاه کرد.

ـ باکار مخاطره آميزي که کردهاي، خدا به کمکت بيايد.

كارل چيزي نگفت.

کار توکه به هیچوجه نخواستی تسلیاش بدهی هولناک است. او به تو رو آورده بود.

ـ تسلیاش بدهم؟ چیزی راکه میخواست من نمی توانستم به او بدهم.

آن دو، آسیب دیده، مصیبت کشیده، نشسته بودند. هر کدام میزان ضعف و تحلیل قوای دیگری را می دید. وانمود می کردند که میخواهند به هم نزدیک شوند، ولی این وضع دیری نپایید. فکرشان رفته رفته فیلج می شد. در برابر کسی که زیر پتو خفته بود نشسته بودند.

رولف بار دیگر مزرعه را ترک کرده بود. بیهدف پرسه میزد _چه کار دیگری از او ساخته بود؟ احساس میکرد که کسی پشت سرش راه میرود، ولی کسی را ندید. آنچه میدید، فقط مزرعه بود.

این مزرعهی لی است که می توانستم آن را دراختیار بگیرم.

آنجا را از یکی از دور ترین زمینهای ملک کشف میکرد و مزرعه، به خصوص از آن زاویه، زیبابود. مزرعهای خوب. بلی، بلی، اگر او نباشد، به هر حال کس دیگری آن را تصاحب میکند. کسی که وظیفهی نگهداری از آن را به عهده خواهد گرفت. درمورد مزرعهها وضع همیشه به همین منوال است.

باز هم راهش را به سوی غرب دنبال کرد. مزرعه محو شد. مدام احساس میکرد که او را تعقیب میکنند. کمی بعد، راهش را کج کرد، به فضایی بی درخت رسید، به طور مورب به سمت شرق رفت. سپس بازهم به سمت غرب تغییر جهت داد. ولی با هر تغییر مسیر، مزرعه ی لی، جایی را که در آن ریشه داشت، می دید.

با خود گفت: مثل دیوانه ها رفتار میکنی. این جا چه میکنی، از خانهات چه انتظاری داری؟

آنجا هيچ کس نبود.

به سوی شرق رفت.

بايد به ديدن السه بروم.

این فکر، دلسردش میکرد. به السه دروغ گفته بود و مثل مردها با او رفتار نکرده بود. ولی اکنون در حال از بین رفتن بود و در مجموع چــه اهميت داشت! او به من وابسته بود، بايد به ديدنش بروم.

چه موجود بينوايي هستي!

بدون شک. ولی او وضعم را درک میکند. نیاز دارم که از زبان کسی بشنوم که وضعم را درک میکند. شاید تو هم موجود بینوایی بیش نباشی! تو که هرگز رنگ محنت ندیده ای! با کینه این فکرها را از سر میگذراند و صداهایی را که مزاحمش میشدند از خود می راند.

به سراغ السه مىروم.

از میان بیشه ها تا خانه ی السه پیش رفت. جزیره خلوت به نظرمی رسید. جنایت انجام گرفته بود، هرکس در گوشه ای قوز کرده بود. مزرعه ها که مردم در آن ها سنگر گرفته بودند، گویی از هر طرف با دیوار احاطه شده بودند.

حتی کاری نس هم دیده نمی شد. ولی این یقین وجود داشت که هر زمان آشکار خواهد شد.

این مزرعه را ببینید. السه دختر خانواده است. پدر و پسر در شکار وحشیانه شرکت کرده بودند. حال، در گوشهای نشسته بودند و میکوشیدند وجدانشان را آرام کنند. در حیاط هیچ کس نبود. ولی به علت گرما، دو سه پنجره، از جمله پنجرهی اتاق السه، باز بود. السه، آزرده خاطر، در خانه است.

رولف از باز بودن پنجره استفاده کرد. پشت بوتهای چمباتمه زد، به نشان دعوت، سوت زد. نوعی علامت شناسایی که فقط بسر او و السه شناخته شده بود. خانه ساکت بود. حتماً السه علامت را می شنید. محبوبم در بیرون سوت می زند. محبوبم قاتل است.

السه در خانه بود.

رولف چهرهی او را در چهارچوب پنجره دید. یک بار دیگر سوت

۱۵۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

کسید. چهره ناپدید شد. اکنون به سوی پارچ آب میرفت تا خود را خنک کند.

اندکی بعد بیرون آمد. رولف در میان بوتههای انبوه تر خم شد و باز علامت داد. گویی تقلید شومی از یک بازی بود.

_رولف!

السه در مقابل رولف ایستاده بود. حیران، نگاهش میکرد. رولف به بررسی سیمای او پرداخت و پنداشت که در آن نشانهی عشق را میخواند. ولی سیمای السه، بیشتر از ترس حکایت میکرد.

ـچه ميخواهي؟

_ به نظرت خیلی عجیب میرسد که بخواهم تو را ببینم؟ باید با تـو حرف بزنم.

دختر، ترسیده، جواب داد:

ـ باشد برای یک وقت دیگر.

ـنه، حالا بايد حرف بزنم.

رولف دید که السه از او می ترسد. این موضوع باعث آزر دگیاش شد.

_میخواهی بروی؟

السه ایستاد. رولف بهخوبی می دید که چیزی نمانده السه بـرود، بـه خانهی دارای در و پیکر محکمی که در آن زاده و بزرگ شده بـود، بـه خانهای که هنگام نیاز برایش حکم دژی را داشت، برگردد. السه گفت:

-حالا نمى توانم با تو حرف بزنم.

رولف او را گرفت و به شدت در بر فشرد. حرکتی بسیار آشنا، حرکتی که به قدری از او سرزده بود که دیگر هیچکدام را به تکان در نمی آورد. بار دیگر حس کرد که دختر از او می ترسد.

السه به التماس افتاد:

<u>ـ ولم كن!</u>

ـ نه، ولت نميكنم.

ـ ولى رولف، مرا مي ترساني!

این حرف، رولف را به شدت آزار داد. دقیقاً در آن لحظه، السه برایش خیلی اهمیت داشت. حتی اگر از رولف دروغ شنیده بود. رولف می توانست به او بگوید: «تو برایم معرف خیلی چیزها هستی!» و این جز حقیقت محض نمی توانست باشد. پرسید:

_وافعاً از من مى ترسى؟

ـ بله، نمىفهمم...

این کلمات در رولف نفوذ کرد. لرزید. دقیقاً همین مسأله مطرح بود، فهمیدن یا نفهمیدن.

ـ گفتی نمی فهمی؟ السه، مطلقا همین را میخواهم بدانم. همان نحوه بینشی را که از قضایا داری. آیا فکرمیکنی که می توانی بفهمی، یا این که من فردی کاملاً بیگانهام.

السه جواب نداد.

رولف هرگونه غرور و پرمدعایی راکنار گذاشت و به التماس افتاد:

ـ سعى كن بفهمى.

السه با بیم به او نگاه کرد. سایهای که به دنبال رولف بود، السه را تسخیر کرده بود و همین کورش می کرد.

ـ بیگانه، نه...واقعاً نمی توانی بیگانه باشی، ولی...خوب، ولم کن! رولف گفت:

_ولي چه؟

رولف، عشق را در وجود او حس میکرد، ولی السه بهقدری ترسیده بود که جرأت نمیکرد خودش را کاملاً به دست این احساس بسپارد. کوشش به کار برد و گفت:

_شاید بهرغم همه چیز بتوانم بگویم که برایم بیگانهای. از یک لحاظ.

چون نمی دانستم قادری به چه کاری دست بزنی، اما امروز دیدم.

۔السه، در مورد خودت دقیقاً میدانی که چه کارهایی می توانی بکنی؟ دختر تمجمجکنان گفت:

ـ نه، اما ... این کار را نه.

السه ساکت شد. دیگر جرأت نمیکرد به او نگاه کند. هربار که میکوشید، موفق نمی شد.

ـ طوری به من نگاه میکنی که گویی آدم دیگری هستم.

دختر با صدایی بیرمق گفت:

ـ بله آدم دیگری هستی. کسی که نمی شناختم.

و بعد، بهنحوي كودكانه اضافه كرد:

_ باور كن، گفتن اين، ناراحتم ميكند.

رولف بیش از آن غرق در عالم دلتنگیاش بود که بتواند به این تفاوت لحن بچگانه یا غیر بچگانه پسی ببرد. دیگر در او غروری نبود، فقط جست و جوی کورکورانه ی تخته نجاتی در دیگری بود.

چیزی که هست این است که نباید اینگا را به حدی دوست می داشتم که عقلم را از دست بدهم، و این ربطی به قضایا ندارد.

السه گفت:

اگر مسایل را اینطور در نظر بگیری...ولی این...چیزهای دیگری هم هست. خودت هم میدانی. وقتی به مدرسه میرفتیم یاد گرفتیم.

از چه رو السه آن دوران، روزگاری راکه با هم به مدرسه میرفتند و بچه بودند، به خاطرش می آورد؟

_لطفاً از آن زمانها حرف نزن.

ـهر طور توبخواهي.

رولف با صدایی خفه گفت:

ـ در بارهی درک کاری که کردهام حرف میزدیم.

- بله، اما خواهش می کنم بگذار به آنچه حالا باید کرد، فکر کنیم. مجال بده به این چیزها فکر کنیم.

رولف، حرف او را در هوا قاپید:

- فکر کنیم! در آرامش! فکر میکنی برای این کار خیلی وقت دارم؟ خودم میدانم که وضع از چه قرار است. حقیقت این است که میخواهی حسابت را از من جدا کنی. دیگر نمیخواهی چیزی دربارهی من بشنوی. آیا حتی جرأت نگاه کردن به من را نداری؟

السه كه ترسيده بود به التماس افتاد:

ـخواهش مىكنم، سعى نكن بهزور متوسل شوى. صبر داشته باش. بالاخره رولف از فشار بازوانش كاست.

میبینی، آزادت میگذارم. کاملاً می توانم فکرت را بخوانم. بسیار خوب، بدو!

سپس با شتاب اضافه کرد:

ـ ارزش چيز ديگري را ندارم.

السه ندويد، همانجا ماند. رولف با شتاب ادامه داد:

نمی توانی تصمیم بگیری که هر چه واقعاً در سر داری به زبان بیاوری. ولی من به جای تو می توانم این کار را بکنم.

ـ نه، نمي تواني!

ـ گذشته از این، به خاطر بیاور که همین چند ساعت پیش متوجه شدی که از روابطمان خسته شدهام. از تو خسته شدهام. نگو که این طور نیست. خودت خوب متوجه شده بودی، و درست هم بود. و حالا

ـ رولف، کافی است، موقع دیگری در این باره صحبت میکنیم.

السه میخواست برود، ولی ظاهراً نمی توانست تصمیم به رفتن بگیرد. رفته رفته شب میرسید. همه چیز به نحوی عجیب آرام بود. کم ترین بإدی نمی وزید، هیچ صدایی نبود.

السه گفت:

- ـ شب مىرسد.
- تو هم که نمی توانی به عالم من پی ببری.
- _رولف، كمى به من مهلت بده. بايد بروم.
- رولف احساس كردكه دستخوش خشم مي شود.
- _متوجه نشده بودي كه مدتى است ولت كردهام؟
  - السه لرزيد.
  - _چرا، مطمئناً، اما...
- ـ با تمام سرعتي كه دلت بخواهد مي تواني فرار كني.
  - ـ رولف، خوب نيست اين را بگويي.

رولف، قاطعانه، وبا لحنی گزنده که بین آن دو شکافی ایجاد میکرد، فت:

بله، اگر واقعاً دوستم داشتی، هرگز به علت این امر از من جدا نمی شدی، از این بابت کاملاً اطمینان دارم.

السه با غيظ گقت:

- ـ واقعاً.
- ـ و تو از دستم عصبانی هستی؟
- ـ تو همیشه همهچیز را خوب میدانی، اما من هم یقین دارم.
  - ـ اه، بله.
- میدانم که در تو چیزی وجود دارد که ما را از هم جدا میکند. وقتی خواسته ام تو را دوست داشته باشم، همیشه یک چیز ما را از هم جدا کرده، آن هم چیزی نیست جز این که کسی که تو دوست میداری، من نیستم!
  - وقتی این را میگفت، صدایش را بالا برده بود.
- رولف از جا برنخاست. روی هم رفته برایش چه اهمیت داشت! خشم

در وجودش مىغرىد. ناگهان گفت:

ـ از تمام این ها خسته شده ام. این را به کله ات فرو کن.

السه نگاه پیمناکی به او انداخت:

ـ چه چيز را؟

رولف که از خود بی خود شده بود تکرار کرد:

_این را به کلهات فروکن. حالا می توانی بروی.

السه چند قدم عقب رفت.

_اما رولف...

هر دو احساس میکردند که همه چیز فرو میریزد. به نحوی غیر قابل جبران. رولف می دید که دختر عاشقش بوده است. یک لحظه پیش، السه به همین اکتفا کرده بود که بی هدف کلمه هایی به زبان بیاورد. ولی اکنون که به واقعیت پی برده بود، هر چه دوست داشته بود، باد هوا می شد.

رولف خواست چیزی بگوید. ولی متوجه شد که تنها است.

از آنجا دور شد.

٦

شب فرا مىرسىد.

از این لحظه، همیشه با رضایت خاطر استقبال شده بود. اهل مزرعه عادت داشتند که در پایان هر روز برداشت محصول، بگویند که شب فرامی رسد. منتظر این کلمه ها بودند. با حق شناسی فکر می کردند که آری، و دست از کار می کشیدند تا به خانه برگردند. و در آن شامگاه، کسی این کلمه ها را به زبان نیاورد. هر کس با اضطراب می دید که روشنایی رو به

زوال گذاشته است. و دیری نمی گذشت که بدتر هم می شد.

شفق، آهسته از سمت دریا به داخلهی جزیره پیش میرفت. گسترش مییافت، یا از زمینها سر برمی آورد، ولی آن شب، لطافت مساعدی که معمولاً همراه با شب میرسید، وجود نداشت.

همه این را حس میکردند و فقط به فکر شبی بودند که به نحوی مقدر از راه میرسید.

غروب آفتاب در اعماق وجودشان خفته بود. آنها طبیعت را درک نمی کردند. شفق از ورای چیزی که میشناختند می آمد. از غرقابهایی که گشوده شده بودند، می آمد.

و شب فرا رسید.

آنها در خانههایشان، در حیاطهای مزرعهشان بودند. در باغها و بیشههایشان بودند. هیچکاری بیشههایشان بودند. هیچکاری نمیکردند، فقط گهگاه نگاه حییرت آلودی میافکندند، میکوشیدند حواسشان را بازیابند. آیا واقعاً این جا هستم؟ قرار بود به چه کاری سر و سامان بدهم؟

و میخواستند هرچه سریع تر از زاویه های پنهانی که در خود داشتند بگریزند. برایشان امکان نداشت که سر جایشان بمانند.

کمی دورتر، لی را می دیدند. نگاه هایشان را متوجه لی میکردند. انبار، بالای تپه قد برافراشته بود. امیدوار بودند که این بنا با هرچه در خود داشت در زیر خاک محو شود. ولی نه، انبار غرق نمی شد، به عکس، بزرگ می شد تا جایی که سه برابر آن چه بود به نظر برسد.

دو زن در جاده به هم رسیدند. هر کدام با ظرف شیر خود، زیرا شامگاه بود. باید به دنبال خوراکی رفت، باید به دنبال شیررفت، و گاوها هستند که شیر میدهند ـ جریان عادی زندگی، به خودی خود صورت میگرفت.

انبار لی، نگاهها را متوجه خود میکرد. آنجا، فکرهارا به خود مشغول می داشت. باید از آن اشارهای می شد، و همه، با علم به این که باید آن را به حساب آورد، از جا می پریدند.

دو زن ایستادند و از گرمای محیط یاد کردند. طبیعی است که رویشان به طرف لی بود. مزرعه را می دیدند. از جایی که بودند، تقریباً از هر جای جزیره، مشاهده ی انبار امکان داشت. یکی از آن دو گفت:

ـ دیگر هیچ چیز مثل پیش از ماجرای لی نخواهد شد.

_مثل این که همان یکی کافی نبود که...

ـ نه، این رولف....

که رولف بتواند این قدر عصبانی شود!

_گمان می شد او یادگرفته که انسان باید تسلط به نفس داشته باشد.

بلافاصله صحبت به رولف برمیگشت. خدا را شکر، کسی بود که تمام گناه را به گردنش بیندازند!

ـ به هر حال رولف بود كه توانست اين قدر عصباني شود.

یکی از دو زن بهشدت تأیید کرد:

ـ بله، رولف مسؤول همه چيز است. او بود که شروع کرد.

ـ مطمئناً، او بود. همه این را میدانند.

ـ و او بود که اینکار راکرد.

ـ آه! بله، فقط او، نه کس دیگری!

دیگران به همین اکتفا کردند که همراه او بدوند، هیچ کار دیگری نکردند. خدا را شکر، آنها توانستند خودشان را مهار کنند.

با نگاه به بررسی هم پرداختند. تا کجا میتوانم پیش بـروم کـه تـو حرفهایم را تکذیب نکنی؟ نه، خطری وجود ندارد. تاکنون که اشکالی پیش نیامده.

تو، خودت، كجا بودى؟

این سؤال به میان نیامد. نگاهی که دو زن به هم میانداختند آشکار میکرد که کنار دیوار سرخ انبار، یکدیگر را دیدهاند. در این باره، کلمهای هم به زبان نیامد.

ـ نه، این رولف...

_واقعاً فایدهای ندارد که بچههای لی درس بخوانند، کاملاً معلوم است.

اوه، نه! این تحصیلات لعنتی کم ترین نمتیجهای نمداشته، حمتی نتوانسته آنها را به طرف کارهای خوب بکشد.

ـ نه، پیرمرد هنوز در همان مرحلهی اول کار است.

_عجيب اهل ساختمان سازي بوده.

ـ بله، به طوري که مضحکهي مردم شده.

ـروى هم رفته، اهل مزرعهى لي...

_حالا به سر رولف چه مي آيد؟

_ آه! محکوم میشود.

این که مسلم است.

نمیدانم... اما دلم گواهی میدهد که روزی برای لی اتفاقی میافتد. اهل آنجا مثل بقیهی مردم نیستند.

نتوانستند بیشتر به پستی ادامه بدهند، شنها به صدا در آمد. صدای پایی کاملاً عادی بود، ولی آنها را از جا پراند. کارینس بود. و به نحو هولناکی بزرگ، آشکار میشد هرگز زنی را به آن هیبت و آن قدر اندوهناک ندیده بودند. همه چیز باید دوباره ساخته میشد. نظام دفاعی یی که دو زن بنا کرده بودند، فرو می ریخت. شفق، آهسته، بی رحمانه، آن را می پوشاند.

کاری نس از تاریکی یی که غلیظ تر میشد بیرون آمد و بـه آن دو گفت: - شما هم باید امشب به مزرعهی لی بیایید. همه در انبار جمع می شوند.

از آنها نپرسید که می پذیرند یا نه.

آن دو هم بهقدری گرفتار باز یافتن هوش و حواسشان بودند که جوابی ندادند. خیلی خوب، از چه می ترسی؟ فقط کاری نس بود، تو هم که او را خوب می شناسی. ولی چه قدر بزرگ است...

کاری نس، خشک و جدی، در برابرشان ایستاده بود، و دو زن هرقدر کوشیدند نتوانستند او را به قد و قامت عادیاش برگردانند. کاری نس باز گفت:

_نشنیدید چه گفتم؟

به نظر دو زن چنین رسید که صدای کاری نس برّنده است. با شتاب جواب دادند:

_چرا.

ـ باید بیایید. فکر میکنم که حتماً لازم باشد.

پیام دریافت شد. آنها خیلی وقتها امرهای بی چون و چرای کارینس را شنیده بودند و آنها را بی آن که توجهی بکنند از یاد برده بودند. اما این بار با احترام گوش میکردند.

یکی از دو زن به خود جرآت داد و پرسید:

- آیا کارل لی به دنبالمان فرستاده؟

كارى نس بەسرعت جواب داد:

ـ نیازی به این نیست.

و این امر حقیقت داشت. حال که دعوت صورت گرفته بود، آنها تمکین میکردند. مهم نبود که در آنجا چه می توانست در انتظارشان باشد.

نگاههای نافذ کاری نس به آنها دوخته شده بود. ولی امروز برای

کاری نس چه اتفاقی افتاده بود؟ دو زن، سر به زیر افکندند. به هر حال خوب بود که چنین پیامی فرستاده شده ببود. به ایس ترتیب، برای شبزنده داری آمیخته به نگرانی، محلی تعیین شده بود که در آن جمع شوند. قدم برداشتن به سوی انبار هم آمیخته به نگرانی بود ـ ولی به هر حال هدفی وجود داشت. این را می دانستند، ولی اکنون به زبان آورده شده بود: قرار ملاقات در انبار سرخ. کسی که ما را به هم پیوند می دهد در آنجا خوابیده است.

دو زن، با احترام پرسیدند:

_كارى نس، اين را همه جا اعلام مىكنيد؟

کاری نس به نشان تصدیق سر تکان داد:

آن وقت قسمتی از قدرتی که از او نشأت میگرفت از بین رفت و کاری نس با لحنی خشن گفت:

_ پرندهای به خاک نمی افتد، مگر این که خدای آسمان ها بخواهد.

باز همان کاری نس همیشگی در برابرشان بود. زنها بلافاصله شکی که او را میخورد دریافتند و به آن آویختند.

_آیا به این حرف ایمان دارید؟

کاری نس بهسرعت واکنش نشانداد. بالحنی خشن و صدایی محکم گفت:

ـ خداوند به ماكمك كند كه چنين اعتقادى پيداكنيم.

و از دو زن دور شد.

دو زن کلمهای هم با هم رد و بدل نکردند.

با خود اندیشیدند: در مزرعهی کارل.

و همه به آنجا رفتند.

7

ماري لي گفت:

ـ شب مىرسد.

مىيىنم.

مثل سابق نشسته بودند. در همان اتاق.

تا آخرین روزهای زندگیمان دراین اتاق خواهیم نشست. همیشه در اتاق او خواهیم بود، همان جاکه همیشه یکدیگر را مییافتیم.

می توانستند این را به خود بگویند. ولی لزومی نداشت.

در بیرون روشنایی روبه زوال بود. آن روز بدبختی به پایان خود نزدیک می شد ولی فرار از شب، امکان پذیر نبود.

ماري لي دوباره گفت:

ـ شب به سرعت مى رسد.

مىبينم.

نور چراغ را بیشترکردند. منقبض و گوشبهزنگ بودند. هیچ صدایی ـ صدای پا در پلکان یا جایی دیگر _ نبود که به انتظارشان پاسخ دهد.

رولف نمي آمد. مادر گفت:

_كارل، آيا حالا متأسفى؟

سنه.

ماری لی اطمینان نداشت که در صدای شوهرش همان اطمینان گذشته را می یابد.

هم اكنون عدم اطمينانش را شديد تر مىكنم. نه! مرا ببخش.

ـ ولي او نمي آيد.

۱۶۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

كارل لى گفت:

ـ ساکت شو. از این حرفها نزن.

در کمین صدای یا ماندند. سیس ماری لی گفت:

ـ تو بودي که او را راندي.

ـ بله، می توانی اسمش را راندن بگذاری.

ـولى رولف فرزند من هم هست.

كارل بهسرعت جواب داد:

ـ بابت رولف مثل بيد به خود مي لرزم.

مادر با شنیدن این حرف، مدتی ساکت ماند. آن شب آن دو کاملاً مراقب بودند که ببینند چیزی از بیرون آشکار می شود یا نه. ولی هـیچ. مادر گفت:

ـخيلي به او كمك نكردي.

_نه.

ولى از تو، از پدرش، مى توانست چنين توقعى داشته باشد.

ـ قبلاً به تو گفتم که چرا برایم غیرممکن بود. دیگر چیزی ندارم که به آن اضافه کنم.

ـنه، چیزی نمی شود اضافه کرد، اما ...

كارل گفت:

ـ به هر حال او زنده است.

این کلمه ها را با چنان تب و تابی ادا کرد که چیزی نمانده بود همسرش دستش را بگیرد. ماری برخاسته بود و از پنجره بیرون را نگاه می کرد. با خود می اندیشید: او زنده است، کارل این حرف را با اعتقاد فراوان می زند.

به لرزه درآمد.

- آنجا را!...

_چه میبینی؟

ـ نه، او نيست. كساني به اين جا مي آيند.

کارل هم برخاست و نگاه کرد. نیمه تاریکی را کاوید تا جایی که چشمهایش دیگر از او فرمان نبردند.

کسان دیگری آشکار میشدند. ماری با اضطراب پرسید:

ـ يعنى چه؟ فكر مىكنى آمدنشان مربوط به او است؟

كارل جواب داد:

نه! خودت هم خوب متوجهی که اگر چیزی پیداکرده بودند با این وضع نمی آمدند.

كارل بەخاطرآورد:

ـ بله، درست است، به آنها گفتهام که باید با آنها حرف بزنم.

_کی؟

- کمی پیش، وقتی که به خانه هایشان برمیگشتند. ولی درست نمی دانم که چه می خواستم بگویم. خطاب به آن ها فریاد زدم که یکدیگر را ببینیم. خودم را ناگزیر می دیدم که با آن ها حرف بزنم. ولی ابداً فکس نمی کردم که به این سرعت بیایند.

ـخوب، از آنهاجه ميخواهي؟

ـ گفتم که فکر نمی کردم به این سرعت بیایند.

و افزود:

از کسی نخواسته بودم امشب بیاید. باید خودشان به این فکر افتاده باشند.

ـ به هر حال منتظرت هستند. بعد از چیزی که به آن ها گفته ای.

دیدند که افراد دیگری هم آمدند. بسرخمی دارای فانوس بودند، نورهایی اندکی متحرک دیده شد. سایههای بمینوای از راه رسیدگان، وقستی ظلمتی کمه مرتباً و بهشدت گسترش مییافت آنها را

نمى بلعيد، به زحمت از هم جدا مى شدند.

عادت داشتند که حیاط مزرعه را از جایی که خانهی ینس شروع می شد روشن کنند. آن شب هم این کار را کرده بودند. ینس با فانوس بیرون رفت. وقتی که نور، افراد ایستاده در کنار دیوار انبار را روشن کرد، ینس یکه خورد. نور بسیار تندی بود. ینس به خانه برگشت.

کاملاً در نزدیکی درِ خانهی کارل لی هم کسانی بمودند. ولی در نمی زدند. کارل آنها را از پنجره دید و شناخت. چهار مرد. شانه هایشان، پشتهای خمیده ی مردان اهل کار را تشخیص داد. این افراد عادت داشتند که مدام زحمت بکشند.

اکنون آنها بودند و بارشان. بار جدید. ولی کارل لی قدرت نداشت که این بار را از دوش آنها بردارد.

ماري لي گفت:

_خوب، عجب ماجرایی راه انداختهای!

كارل لي جواب داد:

بله، بله، سوء تفاهمی شده است! باید پایین بروم و این را به آنها گویم.

-از آنها خواهش كن دنبال رولف بگردند.

سيس اضافه كرد:

ـ خودم این کار را میکنم.

میخواست پنجره را باز کند و فریاد بزند. کارل مانع شد.

ـ نه، نباید این کار را بکنی.

ـ چرا؟

ـ وقتی ببیند گروهی به طرفش میروند، نتیجهاش فقط این است که دچار وحشت شود. بگذار آرام باشد.

ماری تسلیم شد.

دیگران سرِ جایشان ایستاده بودند، گاهی روی این پا و گاهی روی پای دیگر تکیه میکردند. مطمئناً در کنار انبار هم بسیاری بـودند. و در جاده، روشناییهای متحرک نزدیک میشدند، نور فانوسها شـدیدتر میشد.

كارل گفت:

ـ بايد پايين بروم.

_فکر میکنی چه کنی؟

كارل با صدايي محكم جواب داد:

مىخواهم بين آنها باشم. اين حداقل توقعى است كه مى توانند از من داشته باشند.

ماري جوابداد:

بسيار خوب. من اين جا مي مانم.

کارل پایین رفت. چهار مرد در کنار در ایستاده بودند و با حالتی استفهام آمیز به او نگاه می کردند. کارل این افراد را می شناخت، ولی آنها حالت معمولی شان را نداشتند. وقتی کارل به طرفشان رفت، معذب به نظر رسیدند و به ترتیب گفتند:

ـ شب تاریکی است.

ـ جهت باد عوض شده...

ـباد جنوبي.

ـ مطمئناً باران خواهد باريد.

کارل لی سر تکان داد. کلمه های لازم را نمی یافت. چون واکنشی از خود نشان نمی داد، چهار مرد دور شدند. در تاریکی از نظر محو شدند. کارل لی از همه طرف صدای آدم ها را می شنید. برگشت! با خود فکر کرد که بهتر است کمی صبر کند ـ گویی تا آخرین لحظه تمنای مهلتی می کرد تا فکر کند.

Y

در مسحل نگهداری علوفه، در جایی که هوگ و دال مشغول شبزنده داری بودند، ظلمت تقریباً کامل بود. در بیرون، فانوسهایی وجود داشت، ولی نورشان به این دو نمی رسید. در داخل، خواهان روشنایی نبودند. هوگ در گوشهای قوز کرده بود و دال در گوشهای دیگر، و برانکارد بین آن دو قرار داشت و دیگر هیچ.

مدتی بود که کلامی رد و بدل نکرده بودند. آن وقت صدای دال شنیده شد. به نظر می رسید که این صدا از توده ای علوفه که در کنار دیوار ته انبار بود به گوش می رسد.

ـ هنوز اینجایی؟

از طرف ديوار مقابل پاسخ داده شد:

_مسلماً.

صدای کاملاً آشنای هوگ بود که اضافه میکرد:

ـ ولى اگر توبخواهي بروي من مي توانم بمانم.

ــ ئه، تو مي تواني بروي.

ـ تو مي تواني بروي و شام بخوري.

خودت می توانی بروی و شام بخوری. من نمی خواهم چیزی بخورم. با لحنی کمی تند حرف می زدند. بین این دو مرد که معمولاً تفاهم کامل داشتند، اندک برودتی احساس می شد.

برانکارد در تاریکی روی زمین گذاشته شده بود و آن دو جسورانه در نزدیکیاش نگهبانی می دادند. برانکارد متعلق به آنها شده بود. هر یک

آرزو میکرد که دیگری برود. هر یک آرزو میکرد که در نگهبانی ایس محل تنها باشد. کاشکی دیگری بیش از این تاب نمی آورد و میدان را خالی میکرد. و به این ترتیب، دیگری نیروی آن را داشت که بماند و به این نحو، کاری را که کرده بود جبران کند!

-خانوادهات می دانند که اینجایی؟ -بله، بهخوبی دیدهاند به کجا می آییم. دیگر نمی شد کاری کرد.

چون این فداکاری را که بر بالین جسد قاتل شبزنده داری کنند به خود اختصاص داده بودند، در مراحل اول بر بی نوایان دیگر که وجدان معذبی داشتند، بر تری یافته بودند. بر تری بر کسانی که نمی توانستند هیچ کار دیگری انجام دهند. آن دو، تخته نجات کوچکشان را یافته بودند. ولی این وضع خیلی طول نکشیده بود. حال هریک از آن دو عقیده داشت که باید تنها بماند. این امر ماید کمک می کرد! دیگری از چه رو نمی تواند برود؟

در اطرافشان انواع اتاقکهایی که بینشان تیغه کشیده شده بود وجود داشت. در پایین، جایگاههای حیوانها و مخزن کالاهای انباری. ینس برای محصولهایش خیلی جا داشت. می توانست علوفهها را کاملاً پهن کند تا اگر موقع جای داده شدن در انبار هنوز اندکی رطوبت داشتند، هوا بخورند. ینس در یک گوشه، دستههایی از شاخههای پر برگ گذاشته بود. در گوشهی دیگری، جو سیاه تازه خالی کرده بود. انبارهای غلات خالی بودند. ولی در آینده ی نزدیک، غلات رسیده به صورت موجهای سیاه پی در پی خالی می شدند. از جایگاه حیوانها، صدای ناشی از کوبیدن پا به زمین بر می خاست، شاخها به دیوار می خوردند. انبار، غنی بود و از لحاظ تنوع هم غنی بود، ولی هوگ و دال از این امر بی خبر بودند وگرنه خیلی به دلشان می نشست.

به دلشان؟ دلم تیره و زشت است. بهتر است از آن حرفی زده نشود. در بیرون، سینه صاف میکردند. کسانی تــا آن جــا آمــده بــودند و نمیرفتند.

چه خبر بود؟

انبار دارای جاذبه بود. اما نه به سبب وفور زندگی که انبار به آن پیوند خورده بود ـ نه. چیزی که آن شب انسان را به خود جلب می کرد بارِ سربی بود که در خود جای می داد. وجدان ناراحت یکایک آن ها در آن جا دفن شده بود، و در آن جا بود که باید با آن مواجه می شدند.

هوگ و دال متوجه بودند که کسان دیگری می آیند. از ایس بابت حیرت نمی کردند.

درِ ورودی بزرگ روی لولاهایش چرخید و کسی در تاریکی با احتیاط پرسید:

_اینجاکسی هست؟

بگذاریک بار دیگر سؤال کند.

و این تازه رسیده که دلی ناشاد داشت همین کار را کرد:

-اینجاکسی هست؟

سكوت ديوارها.

بگذار یک بار دیگر هم سؤال کند.

ولی مرد این کار را نکرد. سکوتی که به دنبال هر سؤال پدید می آمد خیلی هولناک بود. صدای پای مرد از روی پل به گوششان رسید. او را به ظلمت بیرون پرتاب کرده بودند. نه، آمادهی تقسیم نیستیم.

می شنیدند که دیگران همچنان جمع می شوند. گویی می خواستند سهم خود را طلب کنند. و آن دو ایستادگی نشان می دادند: چیزی را تسلیم نمی کنیم.

رولف به جایی دور از همه چیز فرار می کرد. با این فکر سماجت آلود: حال باید تمام پلها را پشت سر خراب کرد. هیچ کس نخواسته به عالم من پی ببرد.

راهی را در پیش گرفت تا به جنگل برسد. آنجا در دشت، غروب آفتاب با سرعت دلخواه فرا نمی رسید. رولف فقط در اشتیاق آن بود که مخفیگاهی بیابد، سوراخی که در آن بلغزد و در آن پنهان شود – و همه چیز به پایان برسد.

دیگر هیچ انتظاری نداشت. چرا باید سماجت به خرج دهد؟ باید برای همیشه محو شود. ولی فکرهایش ابداً روشن نبودند. کابوسی که پشت سر گذاشته بود خیلی تازگی داشت. رولف، نیمه هیجان زده بود.

در راه با یکی از همسایگان رو به رو شد. هر دو یکه خوردند. همسایه، سلام سریع بیمناکی پراند. این امر در روحیهی رولف اثر بسیار بدی گذاشت. مردم از من پرهیز دارند. به سرعت دور شد. ولی دیری نگذشت که دو نفر دیگر را دید که با هم راه میرفتند. کمی دورتر، زن تنهایی را دید. همه به یک سو میرفتند. به سوی مزرعهی لی.

رولف آن دو را خوب میشناخت! خیلی محکم از آنها پرسید که به کجا میروند.

یکی از آن دو، ظاهراً شرمنده از پاسخی که میداد گفت:

ـ مزرعهي لي.

دیگری با شتاب اضافه کرد:

ــاز ما خواسته شده به آنجا برويم.

این بار رولف بدون تکلف پرسید:

ـ حالا، وقتى كه دارد شب مىشود؟

دو مرد که در آن لحظه به مقابل رولف میرسیدند تکرار کردند:

ـاز ما خواسته شده به آنجا برويم.

میخواستند از او دور شوند. در لحظهای که از مقابل رولف می گذشتند، جوان با هیجان گفت:

ـ لى خاندى من است!

و این کلمه ها طنین غریبی داشت.

زنی که نزدیک میشد کسی جز گودرون نبود. زن ایوار. ولی بـههر دلیل که بود، دو مرد اول میل نداشتند که کسی به آنها ملحق شود. هر کس در مقابل دیگران معذب به نظر میرسید.

رولف از جا تکان نخورد. گودرون به نزدیکی او رسید. آشکار بود که ترجیح می دهد با رولف مواجه نشود. او هم مثل دیگران. رولف خواست نامطبوع باشد. در آینده، نحوهی رفتارش چه اهمیتی می توانست داشته باشد؟ هر چه به نظرش مناسب می رسید می توانست بگوید.

به نحوی که راه باریک را بر گودرون میبست در برابرش قرار گرفت و گفت:

ـ گودرون، آيا مانع عبورتان شدهام؟

بدون شک گودرون متوجه لحن تهاجمی و تند رولف شـد، ولی بـه همین اکتفاکردکه بی آن که جوابی بدهد، چپ چپ به او نگاه کند.

فکر میکنم شما هم به لی میروید؟

ـ بله.

ـ به آنجا دعوتتان كردهاند؟

ـ بله.

رولف، شكاك، پرسيد:

_پدرم دعوت کرده؟

ـنه، كارى نس. مطمئناً به همه جا رفته.

رولف ضربه را تحمل کرد. بعد از این برایش چه اهمیت داشت؟ کاری نس هر کاری که دلش میخواست، می توانست بکند. پرسید:

ـ چرا شبیه کسی هستید که میکوشد اتفاقی را که دارد میافتد، پنهان کند، ها، گودرون؟

گویی گودرون بهقدر کافی بدبخت و معذب نبود! همان لحن رولف جوابش را داد:

ـ تا جایی که می دانم مجبور نیستم به شما حساب پس بدهم.

رولف نخواست در همان حد بماند. احساس میکرد که طرد شده است و نسبت به تمام کسانی که در مسیر خود می یابد کج خلق است.

_شوهرتان هم امشب به لي مي آيد؟

ـرولف، بس كنيد. شما كه مسؤول همه چيز هستيد بهتر است ساكت بمانيد.

رولف که از خود بی خود شده بود جواب داد:

_من مسؤولم؟

مگر شما نبودید که در این دیوانگی همه را به دنبال خودتان کشیدید؟

ـ دیگران این را میگویند؟

_ مطمئناً این را میگویند. غیر از این چه می توانند بگویند؟ خیلی خوب، حالا بگذارید رد شوم.

خواست خودش را در ببرد، اما رولف راه را بر او بست و گفت:

ـباید صبر کنید!

ـ باید فریاد بزنم و کمک بخواهم؟

ـهر طور دلتان بخواهد. ما آشناهای قدیمی هستیم. خوب، گودرون، پس شما میروید؟ لی خانهی من است، این را به تمام کسانی که میبینم میگویم. در لی، کسی جز من را نمی شناسند و عجیب است که میبینم همه تان به آن جا می روید.

_ولم كنيد، آدم مي آيد.

ـ و این موضوع خطرناک است؟

گودرون با لحنی بسیار صادقانه که باعث شرمندگی رولف شد فریاد زد:

ـ چیزی که میگویید رقت\نگیز است! رولف گفت:

ـ عجلهای نداریم. از حالا به بعد من کاملاً وقت دارم.

_شما؟

ـ بله. به نظر می رسد که همه تان جمع می شوید تا مرا سنگسار کنید.

_شما را سنگسار كنيم؟

منکر میکردم این طور درک میکنم. خودتان گفتید که من گناهکارم. مبله، درست است. نمی بایست که دیگران را به دنبال خودتان بکشید. گودرون این کلمه ها را به صدای آهسته ادا کرد، ولی رولف متوجه شد که قیافه ی گرفته ای دارد. گرفته و معذب.

ـ گودرون، تمام چیزهایی که به عنوان وداع می توانید به من بگویید همین است؟

گودرون جواب نداد. رولف دوباره بهلرزه درآمده بـود. بـر ظـلمت افزوده می شد و رولف احساس کرد که در اطـرافش هـمه چـیز طـنین می اندازد.

می توانند در خانه ی من، در مزرعه ی من، جمع شوند و هر کاری که دلشان می خواهد بکنند، ولی مرا به چنگ نمی آورند.

از سر راه کنار رفت و گودرون توانست بگذرد. به سرعت، بی آن که به رولف نگاه کند. سرشار از ترس. کلمه هایی که رولف خطاب به او به زبان آورده بود ظاهراً نتیجه ی دیگری نداشت. با شتاب، از میدان دید رولف دور شد.

کسی که می آمد ایوار بود. شوهر گودرون. رولف در جاده، خود را به

مقابل او رساند.

- شب به خیر ایوار، اگر میخواهید به زنتان برسید باید عجله کنید.

ایوار کاملاً یستاد. با باری که داشت بی حرکت مانده بود. همان نگاه گریزان دیگران را به رولف انداخت. نگاهی که انسان را به ستوه می آورد. رولف با لحنی تهدید آمیز گفت:

ـ ایوار، شما را دیدم. وقتی که مرد کشته شد شما دور نبودید. پلکهای ایوار به هم خورد.

ـ ایوار، شما هم ضربهای به او زدید.

ـ به همین جهت است که در راه هستم.

رولف سکوت کرد. وانمود کرد که میخواهد جلو برود، اما ایموار بلافاصله راه افتاد. فقط پشتش دیده میشد. سپس پشتش هم محو شد.

رولف جاده را ترک کرد تا وارد بیشههای درختان جوان شود. دیگر نمی توانم این نگاههای گریزان را ببینم.

بیشه ای فشرده و تاریک بود. رولف روی زمین دراز کشید و میخواست استراحت کند. به خصوص، کسی را نبیند. احساس می کرد سرش خالی است.

1.

ماری لی پس از بازگشت شوهرش به اتاق، از او پرسید: -او را دیدی؟

ـنه. ولی دیدم که همه جا کسانی هستند. و مدام باز هم می آیند. ـکسی او را ندیده؟

_از كسى سؤال نكردم.

ماری لی مشغول چیدن شمع روی میز بود. شوهرش را وقتی که این حرف را زد با هراس نگاه کرد.

_كارل، تو چه جور آدمي هستي؟

كارل جواب داد:

ـ نتوانستم.

چنان لحنی به کاربرد که ماری لی دیگر سؤال نکرد.

و نور شمعها و چراغهای گرد آمده در آن اتاق جلب توجه کارل را کرد. و زنش شمعهای دیگری افزود. این امر، اتاق را سبک تر می کرد، نزدیک شدن به آن را آسان تر می کرد، مرده ای که در آنجا خفته بود براثر این روشنایی ها به نظر می رسید بالاتر آمده.

كارل لى بى اختيار پرسيد:

_چرااین همه شمع؟

_| | | | | | | | |

ماری لی به همین اکتفا کرد و دنبالهی کارش را گرفت: روشن کردن، چیدن...در آن مزرعهی آبرومند، شمعدان کم نبود. ماری همهجا شمعدان می گذاشت. مرد، کارهای او را با حیرت نظاره می کرد. می دید که زنش چه طور فکرش را به کار می اندازد تا به اتاق، حالتی روحانی بدهد و به این ترتیب، بدبختی را بی اثر کند. آن اتاق کاملاً ساده، با دیبوارهای رنگ باخته. انسان ممکن بود گمان کند که این دیوارها به نازکی کاغذند و اتاق مثل یک کشتی که بار خود را حمل کند بر آب شناور است.

کارل از همسرش تشکر نکرد، ولی احساس حق شناسی کرد. تأثیر شدید همسرش، کارِ مادری را که دو فرزندش را از دست داده بود ـ قضاوت ماری در آن لحظه چنین بود ـ حس میکرد.

چهرهاش سخت و خشک بود. به نقابی که چیزی را آشکار نمیکرد

بدل شده بود. ولی آنجا در عرشه، بود.

آن دو هر کدام به راه خود میرفتند.

ضربهای به در خورد. از جا پریدند.

ینس وارد شد. ابتدا حرکتی ناشی از حیرت کرد. چهرهاش درهم بود. متوجه نشد که به یک کشتی شکننده، آری شکننده، قدم میگذارد. از جایی که تمام همسایگان در کنار دیوار صف کشیده بودند، می آمد. فقط آن شمعها بودکه حیرتش را بر می انگیخت.

کارل، از طرف مردمی که در بیرون جمع شدهاند می آیم. آنها میل دارند با تو حرف بزنند.

كارل لى گفت:

ـ بله، سر در نمي آورم...

از من خواسته اند که بیایم و به تو خبر بدهم. تو گفته ای که میخواهی آنها را ببینی.

كارل جواب نداد.

ـ درست نیست؟

ـ چرا، مسلماً، اما...

ينس گفت:

میگویند که از آنها خواسته شده به اینجا بیایند، به یکایک آنها گفته شده.

- خواسته شده؟ من کسی را به دنبالشان نفرستادهام. کسی نمی تواند چنین چیزی بگوید. زیرا حقیقت ندارد.

ینس تصریح کرد:

به طوری که به نظر می رسد، کاری نس به همه جا رفته است و خواهش کرده که به این جا بیایند.

_كارى نس؟ من كه با او حرفي نزدهام.

ـ به همه جا رفته است و این پیغام را رسانده.

ینس اگر در شرایط دیگری بود اضافه میکردکه این هم یکی دیگر از هوسهای عجیب این زن است. ولی این کار را نکرد، بلکه این اقدام را مهم و قطعی خواند. پس از مواجهه با این توده ی گردآمده، هیچ جایی برای شک باقی نمی ماند.

سایهی کاری نس گذشت، آنها آن راکه در وجودشان بزرگ میشد حس کردند. ماری لی تکان نمیخورد. ینس با حالتی تقریباً آمرانه به کارل نگاه میکرد.

_خیلی خوب، کارل، باید بیایی.

كارل، هاج و واج، گفت:

ـ اصلاً نمی دانم چه طور باید به آنها نزدیک شوم.

ـ به هر حال باید پیش ما بیایی.

برگشت و رفت. كارل لى پشت سرش راه افتاد...

_خوب، ماري، من يک دقيقه ميروم.

ماری سر تکان داد. پشتش به او بود.

11

رولف در نقطهای از جزیره، در میان بیشههای جموان، روی خماک افتاده بود.

برگرد…

احساس کرد نگاهی متوجهاش است. چیزی همراهیاش میکرد. کسی نبود، ولی...هیچ چیز مگر ترس خودش. ولی این ترس بهقدری شکل حضوری پنهان شده در پشت سرش را داشت که برگشت تا نگاه کند.

وسط بیشه چنان تاریک بود که رولف بهزحمت می توانست اطرافش را تشخیص دهد.

صدای پایی از طرف جاده شنید. کسی به سوی مزرعه ی لی می رفت و روی سنگهایی که نمی توانست ببیند می لغزید. رولف نمی دانست چه مدت آن جا روی زمین مانده است. شاید مدت درازی نبود. مردم به لی می روند. آن جا خانه ی من است، تمام گوشه و کنارهایش را می شناسم، کم ترین گرههای چوبهای دیوارهایش را می شناسم.

گوش کنید، همسایهها آن جا جمع میشوند تا گناه رابه گـردن مـن بیندازند!

ولی مرا به چنگ نمی آورند.

برای بیان فکرهایی که از سرش میگذشت، کلمههای دقیقی نمی یافت. فقط میدانست که دیگر تمام شده است. او طرد شده بود و در نتیجه میبایست واکنش نشان دهد.

سرش گیج میرفت. مثل این بود که همراهش، شکل میگیرد، پشت سرش آشکار میشود تا در برابرش قرار گیرد. ولی چهرهای نداشت.

به نظر می رسید شبح که هیچ چیز ترسناکی نداشت، می گوید: بیا! رولف که می لرزید، احساس می کرد که باید پاسخ مثبت بدهد.

ـ زودباش، بيا.

لحنى نرم داشت.

با اینهمه، رولف ترسید. به صدای کاملاً بلند، با بینوایی، از اعماق دلتنگیاش گفت:

> ـخداوند به تمام كودكان بيچاره كمك كند. سيس بار ديگر ساكت شد.

۱۸۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

گمان کرد می شنود که دیگر جز بدی نباید انتظاری داشنه باشد. و خودش هم چنین اعتقادی پیدا کرده بود. آماده بود که برخیزد و به سوی این شبح فاقد چهره پیش رود. با دستهای آویخته پیش رود. قطعاً، دیگری او را می پذیرفت. خشک و بی حرکت.

بار دیگر، تشویق آمیخته به مهربانی طنین افکند.

ـزود باش، بيا.

بله، اما...

خیلی چیزها بود که او را نگه میداشت. در مغز تبالودش صداهایی ناموافق، بیش از پیش آمرانه، بر میخاست که او را در اختیار میگرفت.

در کش و واکش بود، ولی کسی که در انتظارش بود و به نحوی محبت آمیز به او میگفت برود، قوی تر بود. دریافت که جداً نمی تواند در برابرش مقاومت کند.

ناگهان کاملاً در نزدیکیاش، شاخهای در بیشه شکست. شاخهای زیر پا لگدمال شد.

رولف با یک جست برخاست.

شبح فاقد چهره محو شد.

آیا تا اینجا هم به دنبالم آمدهاند؟ کسانی که نمی توانند چیزی درک کنند، آیا نمی توانستند آرامم بگذارند؟

خواست بگريزد.

آه، نه، حداقل باید بلافاصله به او بگویم که چه فکر میکنم. کسی که نزدیک می شد با قدمهای آرام پیش می آمد. وقتی از میان مه سر برآورد، چهرهی زنی را آشکار کرد، کاری نس.

به دنبال چه میگردد؟ نمیخواهم با کاری نس کاری داشته باشم. آیا امیدوار است مراهم به لی ببرد؟ فکرها در سرش دور میزد. از کاری نس می ترسید. قطعاً به دنبال رولف می گشت، زیرا مستقیماً به سراغ او رفت و به صدای بلند گفت:

_پس تو این جایی؟

رولف با لحنى خشمگين گفت:

ـ بله، چه شده؟

ـ رولف، پیغامی برایت دارم، برای یافتنت خیلی راه رفتهام. رولف به سرعت جواب داد:

ـ نمىخواهم از كسى پيغامى دريافت كنم.

اکنون برخلاف عادتش از کاری نس می ترسید. کاری نس هرجا که قد بر می افراشت، بزرگ و قوی آشکار می شد. رولف چموش و نافرمان، قد راست می کرد. ولی کاری نس وسایل دفاعی او را از بین بسرده بسود. رولف، خود را تنها می یافت.

كارى نس گفت:

لى خانەي تو است، نە؟

ـ بله، منظور؟

رولف با حیرت می دید که کاری نس تمام کلمه هایی را که خود او به گودرون و ایوار گفته است، تکرار می کند. کاری نس هیچ سؤالی نکرده بود. قطعاً می دانست که رولف را کجا می تواند بیابد. واقعیتی را بیان می کرد، می گفت:

ـخوب، بهتر است به خانهات برگردی، این پیامی است کـه بـرایت آوردهام.

-از طرف چه کسی؟

- آمدهام که خودم آن را بگویم.

آیا مادرم یا پدرم شما را فرستادهاند؟

ـ نه، آنها مرا نفرستادهاند. ولى حالا ديگر بيا، همراه من بهخانهات برگرد.

رولف، باسماجت، گفت:

- آن جا کاري ندارم که بکنم.

زن عجیبی که در برابرش قرار داشت، همیشه قوی نبود. بیشتر وقتها متحیر بود، خیلی به خود اطمینان نداشت، و حتی در آن لحظه هم این امر گاهی آشکار می شد. ولی کاری نس در آن روز از قدر تی برخوردار بود. مسلم بود که در او چیزی وجود دارد که از خودش هم فراتر می رود.

زن با لحنى بسيار مطمئن گفت:

ـ این جا است که کاری نداری. نباید اختیارت را از دست بدهی.

رولف میل داشت در جواب بگوید: قصد موعظه کردن که برایم ندارید؟ ولی این را نگفت. به جای این کار، آهسته آهسته دور شد. آن وقت زن بهشدت غرید:

_گفتم با يست!

رولف با خشم فریاد زد:

_فکر میکنیدکی هستید؟

به خاطر آورد که زن، عبارتهای پندوارش را چه گونه به دیگران می قبولاند. کاری نس کاملاً از رو به رو به رولف نگاه می کرد. وقتی کاملاً به او نزدیک شد با لحنی بیمناک گفت:

ـ بابت تمام کسانی که از دست میروند اضطراب شدیدی احساس میکنم.

لزومی نداشت دوباره از رولف بخواهد که بایستد. رولف بسی حرکت مانده بود. در این چهره، چیزی بود که رولف نمی توانست درکش کند. کاری نس همان قد و قامت رولف را داشت، و جوان، خطوط سیمای او را کاملاً در نزدیکی خود می دید. چهرهای زیبا بود. رولف زمانی را به یاد

آورد که این چهره هم خندان و هم زیبا بود. پیش از آن که دریا، پسران و شوهرش را از او بگیرد.

رولف مشاهده کرد که چشمان زن، درشت است و در روشنا تاریک می درخشد. زن به قدری به او نزدیک شده بود که رولف توانست این را ببیند. معمولاً کسی این را نمی دید. معمولاً وجود نداشت. ولی آن شب، چشمان کاری نس درخشان و عظیم بود.

كارى نس گفت:

ـ به فرار اکتفا میکنی و ابداً فکرنکردهای.

ـ واقعاً؟

در غیر این صورت فرار نمی کردی.

رولف بەسرعت پاسخ داد:

بعد از اتفاقی که امروز افتاد، دیگر هیچ انتظاری نباید داشته باشم. تنها کاری که می توانم بکنم این است که ناپدید شوم.

کاری نس گفت:

این کار فقط بدی را تشدید میکند.

_ نمیخواهم با حضور خودم موجب عذاب کسی بشوم. من هم میخواهم به رنجهایم پایان بدهم.

کاری نس مثل این که چیزی نشنیده باشد گفت:

ـ خيلي خوب، حالا همراه من به لي بيا!

رولف، میخکوب، سر جایش مانده بود. نه می توانست جلو برود و نه قادر بود عقب برود، به رغم حرفهای قاطعانه اش، کسی نبود که بتواند برای همیشه با چیزی مخالفت کند.

ـ رولف، مي شنوي؟

_نه!

بابت به زبان آوردن این کلمه تعجب کرد، ولی احساس کرد احتیاج

دارد به جای دور تری برود.

چه چیز سبب شده که امشب دستور بدهید و در هر کاری دخالت کنید! این قضیه که به هیچ وجه به شما مربوط نمی شود.

کاری نس جواب نداد. به تدریج که ظلمت غلیظ تر می شد، او به قدری که ابداً ضروری نمی نمود بزرگ و جدی به نظر می رسید. اقتدار محض بود. با این همه، رولف پایداری نشان می داد، او را به مبارزه می خواند، آزرده اش می کرد، متزلزلش می کرد. افزود:

ـشماكه ديوانه هم هستيد.

کاری نس ضربه را تحمل کرد. یکی از آن ضربههایی بود که ایـجاد درد میکنند ولی چیزی را تغییر نمیدهند.

رولف احساس کرد که دارای برتری نیست؛ با این همه اصرار ورزید: _همه می دانند که شما دیوانه اید.

دید که زن را تا چه حد رنج می دهد. زن به دادن این پاسخ اکتفا کرد: - همین است که مرا این قدر می ترساند.

رولف بي اختيار پرسيد:

_چه چيز؟

این که ندانم چه کسی هستم. رولف، کافی است انسان بهقدر سسر سوزنی ایمان داشته باشد و آن وقت دیگر نیازی ندارد که دور خودش بچرخد.

رولف ساكت ماند.

رولف، چرا میخواهی مرا ناراحت کنی؟ رولف چیزی نگفت.

ــ تمام کــانی که از آنها خواستهام امشب به لی بروند به حرفم گوش کردهاند. یا تقریباً همهشان...

ـ بله، متوجه شدهام. به آنجاميروندكه چه كنند؟

زن بی آن که کاملاً از این بابت مطمئن باشد، جواب داد:

_میل دارند با هم باشند. و تو هم به آنجا میروی. گوش کن، رولف! _بله؟

من راه میروم، مدام راه میروم و خودم ایس را میدانم. ولی نمیخواهم کار دیگری بکنم.

و بعد فریاد زد:

ـ به آنجا رفتهاند!

رولف به خود لرزید. کاری نس اصرار کرد، تمام نیرویش را گرد آورد تا او را مجاب کند.

رولف، به خانهات برگرد! بعد، هر چه میخواهد پیش بیاید. من، کسی که پسرانش را از دست داده، از تو خواهش میکنم.

رولف بلافاصله نیروی آمرانه ی ایس حسرف را درک کرد. باطناً آرزویش این بود که او را مجاب کنند. دلش میخواست قبول کند. از ورای این کلمه ها، ندایی طنین میافکند. ندای زندگی. آیا او به راستی فکر کرده بود که آن جا را ترک کند؟ دیگر از این بابت اطمینان نداشت.

بدون شک پای چرخشی اساسی در بین نبود. او فقط از خواستهای ، از این خواسته که خودش را در لی نشان دهد، فرمان برده بود.

در آن جاکسی نیست که به عالم من پی ببرد، وقتی با آنها حرف زدم از این بابت مطمئن شدم.

زن به سادگی گفت:

ـ بهتر است به آنجا بروی.

رولف خواست بپرسد: شما، کاری نس، آیا شما می توانید به عالم من پی ببرید؟ می توانید درک کنید چرا این کار را کردهام؟ ولی نتوانست مصمم به انجام این کار شود. کاری نس به دنسال او آمده بود، و این خودش مهم بود. با خودش فکر کرد: هرجا مخفی شده بودم پیدایم

می کرد. کاری نس گفت:

ـ حالا به سوی لی، جایی که در آن متولد شدهای، راه بیفت.

ـ نمي دانم بعد از اين در آنجا چه كنم.

ـ چرا، خيلي خوب هم ميداني.

درست بود. رولف این را می دانست.

كارى نس با لحنى حاكى از اطمينان گفت:

ـ بايد به ديگران ملحق شويم.

راه افتادند. کاری نس در جلو، با وقار. رولف در نظر مجسم کرد که چهطور کاری نس، شامگاهان، در راهها، در حیاط مزرعه و در خانهها آشکار شده، چهطور به سراغ افراد، هرجا که بودهاند، رفته تا دعوتشان کند. هیچ جای تعجب نیست که این همه آدم جواب مثبت داده باشند.

آیا این زن کاملاً عاقل نبود؟ از کجا می توان دانست؟ چیزی که به کاری نس اعطا شده بود به او قدرت می داد.

وارد راه بهتری شدند و به سوی لی پیش رفتند. با قدمهای بلند پیش میرفتند. قدم برمیداشتند بی آن که ابداً پاهایشان را روی زمین بکشند.

در جاده ها دیگر کسی نبود. مردم، تمام کسانی که خواسته بودند به لی بروند اکنون در مزرعه بودند. همه جا تاریک و آرام بود. در کنار چه کسی دارم راه می روم؟

این را هرگز نخواهم دانست. او مسخ شده است. وقتی دعوت میکند، انسان باید برود!

بعضی جاها، شاخههای پر برگ، شلاق وار به صور تشان میخورد. رستنیهای قوز کرده در تاریکی، عطرشان را پخش میکردند. در مزرعه ها تاریکی بود. از دریا همهمه ای برمی خاست. اکنون، ساعتها بود که اینگا خشک و سخت شده بود.

همین که این فکر از خاطرش گذشت، ناگزیر شد بایستد. گویی

میخواست بکوشد که معنای مرگ اینگا را درک کند. ونی چیزی بــر او آشکار نشد.

بیوهی سیاه پوش را به زحمت در کنارش تشخیص می داد. کاری نس با حرارت قدم برمی داشت. مدت درازی بود که دیگر لب از لب برنداشته بود. منتظر ماند تا رولف دوباره راه بیفتد و بالاخره با مقداری بی صبری گفت:

ـ رولف، دیگر به جای دوری نمی روی؟

ـ چرا.

بله، حالا دیگر توقف بی فایده است. بهتر است انسان کاری را که باید، بکند.

از کنار اقامتگاه محقری که در کنار جاده بود گذشتند. دو خانهی کوچک. به نحوی غیر قابل وصف تنها _ زیرا می دانستند که کاری نس در آنجا زندگی می کند _ نشانه های ویرانی بسیاری از آن ها آشکار بود. در آن موقع این امر چندان مشهود نبود، ولی این را براثر تجربه می دانستنند. توقف نکر دند.

پیش به سوی مزرعه ی لی! آنجا، در انبار، مرد ناشناس خفته است. به همین جهت، انبار لی امشب، به نحوی اجتناب ناپذیر، نقطه ی مرکزی به شمار می آید.

رولف، تو آدم کشتهای.

تنها من نبودم.

همه تو را نشان مي دهند.

با قدمهای محکم پیش می رفتند. ظلمت غلیظ تر می شد. هواگرم بود. دَم هوای خنک و مرطوب از زمینهای باتلاقی برمی خاست. آه! رولف روی چیزی لزج قدم گذاشت و فریاد کو تاه عجیبی سر داد. یک قورباغه.

قورباغهها غالباً به آن جا می آمدند. هنگام شامگاه از گودالهای آب خارج می شدند و در جاده می ماندند.

کاری نس با هیجان گفت:

_آه! ببین مزرعهی لی چه می درخشد!

آری، چه نوری بود! حیاط مزرعه را فانوسی که مثل همیشه آن جا آویخته بود اندکی روشن میکرد. ولی از انبار، روشناییهای بسیار بیرون میزد. حتماً مردم فانوسهایشان را آنجا آویزان کرده بودند. و در نمای خانه، در طبقهی بالا، دو پنجرهی کاملاً روشن میدرخشید. رولف وقتی آنهارا دید ناگهان تکان خورد. میدانست که چه اتاقی است.

تمام اینها را با نگاه در بر گرفت. این کانون خانوادگیی من است. احساس میکرد که حق داشته برگردد. خوب، من هم باید وارد انبار شوم. کاری نس، به خودی خود، آهسته به درون تاریکی فرورفته بود.

11

در نزدیکی در، کارل لی با ینس و دو سه تن دیگر صحبت میکرد. او و ینس، سفینهی درخشانِ زیرِ بامِ خانهی قدیمی را تـرک کـرده بودند.

وقتی به حیاط رسیدند، روشنایی نامحدود انبار باعث حیرتشان شد. پیش از آن کارل هرگز آن قدر منبع روشنایی در آن بنا ندیده بود. عادت نداشتند که این طور آن همه فانوس در همه سو پخش کنند.

اگر روز دیگری بود، وقتی میدید بنایی که خودش احداث کرده بر اثر آن همه روشنایی که از پنجرهها و خلل و فرجهایش به بیرون می تراود آن چنان برجستگی یافته، غرق شادی می شد. در واقع، مردم فانوس هایشان را در آنجا آویخته بودند. جزیره فاقد برق بود.

فقط قسمتی از انبار روشن بود. پنجرههای طویله، تاریک مانده بود. کسی وارد آن نمی شد که مزاحم گاوها شود. به نظر می رسید که بر محل نگهداری علوفه هم تاریکی حکمفرما است. در دل تمام این ها، جایی بود که هوگ و دال در آن قرار گرفته بودند. و البته در آن فضای سنگین، تاریکی بود.

نه، چرا بابت این بنا باید احساس شرم کند! این بنا، همچون شهادتی از انفجار نیرو، قدبرافراشته بود.

كارل لى به محض ديدن اين منظره، گفت:

ـ به هر حال خارق العاده است.

ینس که جلوتر از او قدم برمی داشت برگشت:

ـ چه چيز خارق العاده است؟

تقريباً مثل اين بود كه از گناهكاري سؤال كند.

از کارل تنها به این دلیل کینه به دل داشتند که خودشان در شکار شرکت کرده بودند. خودشان را برای خانواده ی او، برای خانواده ی کارل، فدا کرده بودند. به هر حال، آن ها می خواستند قضایا را به این نحو ببینند. ینس این حالت را در برخی مشاهده کرده بود و آن را پذیرفته بود. بی آن که سود بزرگی عایدش شود.

ـ چه چيز خارق العاده است؟

كارل لي جواب داد:

هیچ، فقط نحوه ی روشن شدن انبارم. ولی ینس در داخل چه خبراست؟ منتظر تو هستند.

کارل جوابی نداد. چیزی که میدانست این بود که پاسخ دادن به انتظار آنها برای او غیر ممکن است. پنس یاد آوری کرد:

ـ تو بودهای که به ما گفتهای میخواهی ما را ببینی! و به این ترتیب، خودش را هم جزو گروه کرده بود. ـ بله، بله، مطمئناً، اما...

متوجه شده بود که ینس به ارادهی خود در میان گله جای میگیرد. ینس وقتی به دنبال کارل آمده بود به او گفته بود: بیا به ما ملحق شو.

آنها را ببیند؟

چه چیز می توانست بگوید که آنها خواهان شنیدنش باشند؟ یگانه میل کارل این بود که آنها را، هر قدر که بودند، مورد خطاب قرار دهد و بپرسد: آیا پسرم را دیدهاید؟

دو مرد از تاریکی خارج شدند و به سوی کارل و یانس آمدند و معذبانه سلامی به زبان آوردند. این دو، ناراحت نبودند. فقط مشوش و کوفته بودند.

كارل آن چنان كه مرسوم بود جواب داد:

_شب بهخیر! خوب، بهطوری که دیده می شود مشغول هـواخـوری هستید!

ـ بله، به این جا دعوت شدهایم.

كارل لى باز گفت:

_مطمئناً.

درباره ی محصول و وضع هوا و دریا شروع به صحبت کردند. در این حرفها، چیزی آرامش بخش وجود داشت. در حیاط مزرعه، از نبردی که چند ساعت پیش، خوکهای ماده راه انداخته بودند، نشانههای مختلفی دیده می شد. نور فانوسها، حصاری شکسته و خرابیهای دیگر را آشکار می کرد و لی پنس دراین مورد چیزی نگفت. کم ترین توضیحی نداد. مقداری غرغرهای مقطع از خوکدانی به گوش می رسید. سر و صدایی که برای آن ساعت، بیش از حد عادی بود. گاوی در طویله

غریو سر داد. ساختمان بزرگ، آن شب غرق در نگرانی بود. چهار مرد، این را حس میکردند، ولی میخواستند وانمود کنند که هیچ خبری نیست. با حالتی عصبی دربارهی وضع هوا و محصول خوبی که در آینده ی نزدیک برمی داشتند حرف میزدند.

کارل، در جایی روشن ایستاده بود و چند تن که از یکی از راهها میرسیدند ، نزدیک شدند. گلهای مرکب از پنج یا شش نفر. ایستادند و شب به خیری گفتند.

کارل بی حرکت ماند. اینها از آدمهایی بودند که او از آنان هـراس داشت. از او پرسیدند:

_حالا بايد چه كنيم؟

هیچ کس بیخبر نبود که ترتیب این دیدار را کاری نس داده است، ولی نام او را یک بار هم به زبان نیاوردند. صدای جدی او در عمیق ترین قسمت وجودشان طنین می افکند. آنها یک کلمه هم در این باره حرف نمی زدند.

کارل لی که آماده ی عبور از آستانه ی در می شد پرسید:

ـ تو نمى رويم؟

مخاطبان با حالتی بیمناک نگاهش کردند:

ـبرويم که چه کنيم؟

کارل با لحنی خشن که دیگران نتوانستند شانه از زیر بار خالی کنند، آمرانه گفت:

_وارد شويم!

دیگران را نفرت شدیدی فراگرفت، ولی وارد انبار شدند.

ولی خودشان هم این را میخواستند. چیزی در درونشان، این را میخواست. کسی که آنجا خفته بود، از وقتی که آنها دست رویش بلندکرده بودند، قسمتی از وجود خودشان شده بود. به همین جهت، به

۱۹۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

دنبال كارل لى از پل ورودى بالا رفتند.

کارل یکی از دو لنگهی در را بازکرد. تاریک بود. نور لرزان فانوسی در یک گوشه می رقصید.

کارل لی بی آن که چیزی ببیند با صدایی محکم گفت:

این جایید؟

هوگ و دال را مورد خطاب قرار داد تا از حضورشان مطمئن شود.

او صاحب مزرعه بود، به همین جهت آن دو بیدرنگ پاسخ دادنـد. ولی باز هم از جا تکان نخوردند.

دیگران، خیلی آهسته، در راهرو پیش آمدند. مطمئناً او در وسط انبار بود. آنها پراکنده شدند. هرگونه تماس با یکدیگر را از دست داده بودند. چه تصادف خوبی که کسی فانوسش را در آنجا نیاویخته بود، به این ترتیب کسی نمی دید که همه می کوشند استغفار کنند. از قسمت پایین صدای لگد کوبیدن به گوش می رسید. سر و صدایی بود. کلمههای کوتاهی رد و بدل شد. از جایگاه ها، صداهایی به گوش می رسید که نشان می داد به رغم احتیاطهای صورت گرفته، حیوان ها بیدار شده اند و نگران هستند. انبار عظیم از اضطراب اشباع شده بود.

همه، آن چنان که خود آرزو میکردند، از نظر دیگران پنهان بودند. برخی، از این گوشه به گوشهای دیگر میرفتند. برآورد تعداد افراد گردآمده در آن محل عظیم کاری دشوار بود. آن وقت صدای کارل طنین افکند. بدون هدف، در تاریکی، پرسید:

_آیا یکی از شما پسر مرا دیده است؟

کلمه های ناچیز. کارل، در تاریکی، در برابر نیاز به سؤال از آنها نگاه نمی توانست مقاومت کند. بی آن که ناگزیر باشد از رو به رو به آن ها نگاه کند.

صدایی پرسید:

ـ چه موقع؟

ـ خوب، حالا

ـ نه، او را ندیده ایم.

همگی در این آتش میسوختند که بگویند: او را در باغ میوه دیده ایم. همگی به یک گوسفند قربانی نیاز داشتند. و تاریکی به یکی از مردها کمک کرد که قدم پیش بگذارد. کارل را که نمی دید، برانگیخت:

اگر رولف ما را به دنبال خودش نکشیده بود وارد این ماجرا نمی شدیم.

كارل لى جوابداد:

ـ بله، بله، موقع مناسبی است که چنین چیزی گفته شود! انسان وقتی شرکت کرد، شرکت کرده است. حدس میزنم که برای همین هم هست که آمده اید.

صدایی که از لحنی مصرانه نشان داشت گفت:

ـ هر كار كه لازم بوده كردهايم.

كارل لى گفت:

ــانه.

یک نفر بیرون رفت. در آن جا کاری نداشت. برای ابراز ندامت نیامده بود. کسانی که با عذاب خود مانده بودند میل نداشتند که جای او باشند.

کامل ترین سکوتها برقرار شد. از خوکدانی صدای فریاد نفرتانگیزی به گوش میرسید. به قدری نفرتانگیز که جای تردیدی باقی نمیگذاشت که صدای خوک نر است. گویی از کوهی زیر زمینی برمی خاست. به نظر میرسید که تمام اتاق در درون غرقاب در حال نوسان است.

کارل با قدمهای بلند به سوی محلی که این سر و صدا از آن بلند بود روان شد.

15

معمولاً وقتی شب فرا میرسید، آرامش سنگینی در خوکدانی موج میزد. تمام ساکنان محل آه میکشیدند و عمیقاً میخوابیدند. حستی مگسها وزوزشان را قطع میکردند. فقط بوی ترش زننده، با همان شدت که در وسط روز حس میشد، باقی میماند.

آن شب هم آرامش پدید آمده بود. به رغم سر و صدایی که پیش از آن، طی روز، خوکهای ماده به راه انداخته بودند، آرامش برقرار بود. بچه خوکهای یتیم شده، با فریادهای کوتاه، خود را روی زمین کشیده بسودند، ولی با رسیدن شامگاه، مانند شبهای پیش، به نحوی مقاومت ناپذیر گرفتار خواب شده بودند و توده شده برهم، به خواب فرو رفته بودند. ماده خوکی که نوزادهای خود را بلعیده بود، به سوی بقیهی آنها بازگشته بود. هوش و حواسش را باز یافته بود، فرزندانش را سیر کرده و همراه آنها خوابیده بود. برگیت هر کاری که در این باره از دستش برمی آمد کرده بود و در همان هنگام پنس و هلگا در شکار انسان شرکت جسته بودند. بالاخره، پنس و هلگا، برانگیخته، با وجدان معذب، به خانه و نز دیر گیت بازگشته بودند.

ولی خوکدانی، آرامش خود را باز یافته بود. جایگاههای خارج انبار، همچنین جایگاه خوک نر، خالی بود. خطهی سترونش کاملاً به خود وانهاده شده بود. خود خوک هم از طریق در تنگ زنگزدهای به جایگاه شبانهاش رفته بود. شبها، در مزرعه، چیزی سیاه تر از این روزنه پیدا نمی شد.

آن شب، آرامش را انسانها بسه هم زدند. بخش عمدهای از بزرگسالان جزیره در انبار بودند. بدون شک، برخمی هم در پشت دیوارهای خانههایشان پناه گرفته بودند و نخواسته بودند به دعوت پاسخ مثبت دهند. مادرهایی هم که بچههای کوچک و نیازمند به مراقبت داشتند، نیامده بودند. بچههای بزرگتری هم که دلشان میخواست به دنبال جنبش راه بیفتند با مخالفت مواجه شده بودند. ولی بیشتر مردم آمده بودند و دلتنگییی که احساس میکردند، فرد به فرد، به شدت متفاوت بود. این امر به دلیلهایی که آشکار نبود صورت میگرفت. کاری که شده بود به سقوط آنها شتاب بخشیده بود، آنها در جنایت، آونگوار به حرکت درآمده بودند. موجود بشری بی نوایی را تا پای مرگ

تأثیر پذیر ترینشان گمان می کردند که می شنوند: خم شو! و وارد انبار شده بودند و خود را کاملاً جمع کرده بودند. گمان می کردند که می شنوند که از آنها سؤال می شود: تو که هستی؟ این خطاب، مدام، آنان را دنبال می کرد. مثل مگسهایی که دور جراحت بچر خند، دور گوششان می چر خید.

در شدید ترین حالتهای بی نظمی، کاری نس به آنهاگفته بود: به ندا پاسخ دهید! به مزرعهی لی بروید.

به آنجا برویم که چه کنیم؟ چه فایده دارد؟ ولی وقتی که شب شده بود همه به آنجا آمده بودند. یکی یکی قدم به انبار گذاشته بودند. برای همه جا وجود داشت.

حتی برخی از آنها آهسته وارد جایگاههای خوکها شده بودند. بدون روشنایی. در جایگاه خوکها جای گرفته بودند تا در میان خاک خم شوند. آنها، محجوب ترین مردمان جزیره بودند. در آن لحظه از پا درآمده بودند، خرد شده بودند.

به این ترتیب، خود را در خوکدانی می یافتند. چر ؟ در این باره چندان

چیزی نمیدانستند. ناچیزتر از همر مخلوق دیگری در میان خاک افتادهام...

بهخوکها برخوردند. خوکها بیدار شدند و با خشم غرغر کردند. برخی که ترسیده بودند، مثل این که با خطری مواجه شده باشند فریادهای کوتاهی سر دادند. این مردم حقیر، این را زمانی می شنیدند که دریچه های دل را می گشودند تا چیزی را که اشتیاقش را داشتند و از طبیعت آن چیزی نمی دانستند، دریافت دارند.

یکی از آنان که رو در روی خوک نر قرار گرفته بود، خود را در وضع بدی یافت. به این امید که تنها باشد به آنجا قدم گذاشته بود. کورمال کنان پیش می رفت و در میان ظلمت متراکم می لغزید. پایش درست به وسط صورت خوک نر که کنار دیوار خفته بود خورد. خوک نر، غرغر کنان از جا جست. مرد هم از جا پرید و قدمی عقب نشست. آن دو، در ظلمت، رو در روی یکدیگر قرارگرفته بودند و هر کدام دستخوش ترسی ناگهانی شده بودند. پیشانی کوتاه خوک نر، غرق در تاریکی بود، مرد نمی توانست حیوان راببیند. فقط غرغر خفهای که فلجش می کرد، می شنید. این وضع، مدت درازی دوام نیاورد. خوک نر تصمیم گرفت به تنشی که وجودش را می فشرد پایان دهد، فریاد ترسناکی کشید و حمله کرد. چشمان کوچک گودافتادهاش در آن تاریکی چیزی تشخیص نمی داد.

مرد بالافاصله فریاد کشید، ضربهای که خورده بود چنان شدید بود که مرد با جراحتی در پاکه بر اثر دندانهای حیوان ایجاد شده بود مانند یک دسته کاه پرتاب شد. خوک نر که با سر به دیوار خورده بود، همچنان که از فرط خشم و ترس غرغر می کرد بی حرکت ماند. در مغز ضعیفش، ترسی دایمی کمین کرده بود و رفتاری غیرعاقلانه را سبب می شد. بار دیگر حمله کرد که ضرب دندانی نشانه دهد، ولی این کار را کورکورانه کرد؛

دندانهایش به هدف نرسید، فقط توانست با پوزهاش ضربهی شدیدی بزند.

مرد دوباره پرتاب شد. وقتی سرش به چهارچوب دری خورد، برقی از چشمانش پرید.

به زحمت قد را راست کرد. به در آویخت، نمی دانست چه کند، به دنبال یافتن هوش و حواسش بود. خوک نر همچنان غرغر می کرد.

چند تن شتابان آمدند. در بهسرعت بازشد. کارل لی فانوس بهدست، به درون هجوم آورد. فریاد زد:

ـ چه خبر است؟

مرد، بلاهت آلود، در مقابل روشنایی چشمها را به هم زد و گفت:

_من كجا هستم؟

در مزرعهی لی، در خانهی من هستید.

ظاهراً مرد چیزی درک نمیکرد.

وقتی که نور جستن کرد، خوک نر دست از غرغر برداشت. همان طور که خود را جمع کرده بود، خاموش و بی حرکت ماند. سماجت آلود.

كارل لى گفت:

ـ مجروحتان كرد؟ از اين طرف بياييد.

و موفق شد که مرد را از جایگاه خارج کند و به پاشیر برساند.

شير آب را باز كرد.

_بياييد. اين هم آب.

مرد، صورتش را شست. زخم پا خراشی بیش نبود. بیشتر شلوار بود که آسیب دیده بود.

در، صدا کرد. ینس وارد شد. او هم صدای غرغرها را شنیده بسود. و خوکها به او تعلق داشتند. به اندازه ی کافی هم مشکل ایجاد کرده بودند. کارل توضیح داد: -خوک نر پای یکی را زخمی کرده. خیلی جدی نیست.

ينس با عصبانيت جواب داد:

ـ لزومي نداشت وارد آنجا شود.

و بعد رفت.

تازه آن وقت بود که کارل لی در می یافت در خوکدانی که دارای جایگاههای متعدد بود، چند تن حضور دارند. کسانی که خود را از مقابل نور فانوس او به در می بردند. کسانی که آرزو می کردند در جایی باشند که نگاه هیچ فردی به آنهانیفتد. کارل وقتی به این موضوع پی برد دچار هیجان شدیدی شد. خطاب به آنها گفت:

_بياييد جلو!

با احترام.

آنها جلو نیامدند. فقط مردی که با خوک نر مشکل پیدا کرده بود در آن نزدیکی بود؛ خودش را تمیز میکرد؛ آب خنک به او کمک میکرد که به حال عادی برگردد. دیگران میکوشیدند که در گوشه و کنار بیشتر قوز کنند.

آن وقت کارل لی احساس محکومیت عجیبی در خود یافت. معذب، پیش خود فکر کرد: آنها خودشان را فدای دختر من کردهاند.

دوباره به تشویق آنها پرداخت:

ــزود باشید، جلو بیایید. حالاکه جمع شده ایم باید با هم حرف بزنیم. یکی از آنها با صدایی درهم شکسته گفت:

ـ چيزي نداريم كه بگوييم.

دیگران ساکت ماندند. گویی فقط یک آرزو داشتند، آن هم این که او برود. و فانوسش ناپدید شود. خوک نر، حیرتزده و فرتوت، نـزدیک دیوار مخفی شده بود. تکان نمیخورد. فکرهای تیرهای در سـرش دور میزد.

كارل لى ادامه داد:

منباید مسایل را این طور تلقی کنید...

آنها جوابي ندادند.

كارل لى اضافه كرد:

ـ میدانم که این کار را برای دخترم کردهاید.

ولی چشمهای آنها اثری از امید از خود آشکار نکرد. هیچ انتظاری از او نداشتند.

كاملاً در لجن فرو رفته بودند. هيچ اميدي نداشتند.

کارل لی ناگزیر شد سکوت اختیار کند. با محرومیت عمیق. چیزی چون تشکر در فضا پدید آمد، ولی صحبت آن که چنین چیزی به زبان آید ابداً در میان نبود. کارل لی دید که آنها دوباره به مسایل خاص خود می پردازند، دوباره اندوهگین می شوند، غرق در نومیدی می شوند.

یکی از آنها به صدای آهسته گفت:

- كارل لي، ما را به حال خود بگذاريد.

آری، این حرف به فرمانی آمرانه شباهت داشت. کارل فانوسش را تا دم در پایین آورد و رفت. آخرین تصویری که با خود برد تصویر خوک نر و دارای چهرهی مدور بود که در همان وضع سابق خود مانده بود.

14

در این لحظه، رولف وارد محوطهی انبار شد. بهراستی چه میخواست؟ نمی دانست. ولی میخواست آن جا باشد. انبار با هر چه در آن بود، او را به سوی خود میکشید، همان طور که دیگران را به سوی

خود کشیده بود. روشنایی محلی را که مادرش در آن سرگرم شب زنده داری بود به خوبی دیده بود. ولی راه خود را به سوی انبار دنبال کرده بود. فانوسهای به خود وانهاده شده، این جا و آن جا آوی خته بودند. کسانی که از فانوسها برای روشن کردن راهشان سود برده بودند، آنها را خاموش نکرده بودند. به دو زن برخورد و آنها وقتی او را دیدند، از او رو گرداندند. این امر، رولف را برانگیخت که آن دو را مورد خطاب قرار دهد و یکی از آن دو را به نام صدا زد:

۔کریستین ^۱

زن وانمود کرد که نشنیده است.

ـآیا پدرم در انبار است؟

زن به تکان دادن سر اکتفاکرد.

رولف با لحن تحقیر آمیزی که بلافاصله هم بابت آن احساس تأسف کرد گفت:

ـچه آدمهاي مضحكي!

کاملاً میدانست که این اجتماعی معمولی نیست. نیازهای آنها، وحشت آنها، شرم و ندامت آنها، در این وعده گاه حضور داشت. در آن روز حاد و بحرانی، سدها شکسته بود. آنها خودشان را دیده بودند و این منظرهای از پای درآورنده بود. همین امر آنان را برانگیخته بود که در انبار لی به جست و جوی نامطمئنی دست بزنند. در انبار، در همان جایی که مرده، چون توده سربی خفته بود و همه چیز به دور آن می چرخید

این دو زن را ببینید! مطمئناً دیگران هم مثل اینها هستند. خـواست جلوتر برود. آن وقت یکی از دو زن او را از پشت سر صدا زد:

ـ رولف لي، گوش كنيد!...

_بله؟

-آیا نترسیدهاید؟

زن دیگر وسط صحبت دوید:

_همهمان ترسيدهايم.

رولف متوجه شد که زنها او رانیز جزو خود می دانند، بین خودشان و او سد غیر قابل عبوری قرار نمی دهند. می توانست از این بابت از آنها تشکر کند، ولی زنها منتظر نبودند که به سؤالشان پاسخی داده شود. به این قصد سؤال نکرده بودند.

یکی از دو زن تصریح کرد:

_پدرتان این جا است.

رولف دورشد. با خود فکر کرد: پدر اینجا چه کار می تواند داشته باشد؟ آنها آمدهاند از خود او، از لی، حساب پس بگیرند.

رولف در تمام مدت عمر به این انبار آمده بود. آنجا بهقدری برایش آشنا بود که در واقع آن را دیگر نسمی دید، دیگر از ابعاد آن کسم ترین شناختی نداشت. کوچک ترین تیرهای آن، کم ترین ستونهای آن، حتی کم ترین ابزار آن را می شناخت. حتی در تاریکی می توانست جای همه چیز را تعیین کند. سالهای تحصیل نتوانسته بود به این شناخت عمیق دوران کودکی اش لطمه وارد آورد. در آنجا خیلی بازی کرده بود.

ولی آن شب، به سبب جمعیت خاموشی که آمده بیود و در انتظار پدرش به سر میبرد، انبار به نحو عجیبی غیر قابل شناسایی بود.

رولف با خود فکرکرد: من هم به دنبال او میگردم. این بار به دنبال مادر نمیگردم. از پدر انتظار چیزی دارم.

این بار به میان گروهی که در انبار علوفه، دور فانوسی جمع شده بودند، رسید. احساس کرد که در این آدمها نسبت به او نوعی نفرت وجود دارد. ناگزیر شد نیروی خود راگرد آورد تابپرسد آیاکسی پدرش را دیده است.

۲۰۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

یکی از میان گروه پاسخ داد:

_نه.

رولف جلوتر رفت. فكر كرد كه السه و گودرون را با هم مىيند. با شتاب راهش را كج كرد كه از آن دو بپرهيزد. فكر مىكرد كه بعداز اين، ديدار با السه غير ممكن است. ديده بود كه وقتى حقيقت را به السه گفته، چيزى در وجود دختر از حركت بازمانده است.

به ینس برخورد. مرد به او گفت:

-آه! تویی، برگشتهای.

این را با لحن آدمی که مشغلههای فکری دیگری داشته باشد. گفت.

ـ بله، برگشتهام.

ينس گفت:

من به دلیل این آشفتگی و به هم ریختگی مجبورم ببینم چه خبر است. وگرنه میرفتم بخوابم.

رولف میدانست که ینس دروغ میگوید. ینس هم به اندازهی دیگران عمیقاً تحت تأثیر قرار گرفته بود.

ـ پدر را دیدهای؟

به دنبال تو میگردد. از همه می پرسد که آیا تو را در راه دیده اندیانه. دیداری دشوار بود. ینس به یاری رولف آمد. دم در طویله پیشنهادد:

ـرولف، اگر دلت میخواهد با من بیا.

دوستی دیرینی، ینس و رولف را به هم پیوند می داد. پسر جوان، در سال های رشدش خیلی چیزها را که پدر از او مضایقه کرده بود، از ینس دریافت داشته بود. شاید خاطرهی آن لحظه ها بود که ینس را به رفاقت برانگیخت. پیشنهاد کرد:

ـ به دیدن بلاکا ^۱ برویم، من و تو؛

این را بی مقدمه، ولی گویی براثر الهامی مناسب، گفت.

بلاکا، مادیان کهر، تخم چشمانش. این کلمههای نیروبخش، باعث تقویت رولف شد. فکرکرد: بله، بله، پیش بلاکا برویم. در آن جا هیچ اتفاقی برایمان نمی افتد.

در آنجا به جنبنده ای برنخور دند. در آن ساعت هیچ کس در طویله یا اصطبل سر و صدایی راه نمی انداخت. فکر این که حیوان ها به استراحت شبانه شان نیاز دارند، در همه نقش بسته بود. به همین جهت، بلاکا تنها بود. آن جا تاریک آبود. آن دو شنیدند که بلاکا برمی خیزد.

به این ترتیب آن دو _رولف و ینس _آنجا بودند. در بسته بود. آن دو چیزی نمی دیدند.

ینس با تب و تاب، بلاکا را نوازش میکرد. رولف به ستون تکیه داده بود.

لحظهای سپری شد. از بیرون سر و صدایی به گوش رسید.

شنیدی چه گفتم، پدرت به دنبالت میگردد و از همه میپرسد که آیا تو را دیدهاند.

- ـ بله، شنیدم. ولی ینس، من هیچ انتظاری ندارم.
- _خیلی امکان دارد این طور باشد، ولی بهتر است پیش او بروی.
  - _فکر میکنی کار آسانی است؟

نه، با وجوداین برای پدرت دشوارتر است. ولی اگر میخواهی منتظر بمانی تا وقتی که احساس کنی می توانی...

رولف جواب نداد. بلاکا را در نزدیکی خود حس میکرد و حفور حیوان رابه بوی علوفه ای که به آنجا میرسید ربط میداد.

رولف به آنچه مطالعه کرده بود و عمیقاً بررسی کرده بود، به آنچه جاه طلبی اش از آن تغذیه کرده بود، به آنچه به نظرش مهم رسیده بود و به او اجازه داده بود خود را بااهمیت بیابد، فکر می کرد. خوب در می یافت که در عالم دلتنگی اش چه تسکین خاطری در این ها می تواند بیابد. در آن لحظه، تمام این ها در برابر تجربه های ساده ی پیوسته به کودکی، مانند حضور اسب بی حرکت بزرگی در تاریکی، چندان وزنهای نداشت.

ینس یک بار دیگر سینه صاف کرد. بااحتیاط پرسید:

ـ چه احساسی داری؟

در این سؤال، به گونهای که طرح شده بود، هیچ چیز غیر مستقیمی وجود نداشت. دقیقاً روزنهای بود. رولف گفت:

_خیلی بد.

در جایی بالای سرشان، بر کف انبار، صدای قدمهای سبکی برخاست. ینس که با دست سرگرم نوازش بلاکا بود، گمان کرد که رولف متوجه نشده است. از اندکی پیش که به دنبال کارل لی رفته بود، در وضع روحیاش تغییری ایجاد شده بود.

بلاکا کاملاً بی حرکت مانده بود. اجازه می داد که ینس نوازشش کند. بالاخره ینس که زیر فشار و سر در گم مانده بود، تصمیم گرفت بپرسد: دمن چه کار می توانم بکنم؟ من هم شرکت داشته ام.

رولف جواب داد:

ـ نمى توانم بدانم.

_مسلماً نمي تواني.

رولف اضافه كرد:

بهزودی کمیسر بهدنبالم می آید. تا جایی که به من مربوط می شود این واقعه در انتظار من است.

ـ بله، قطعاً مي آيد.

ـحتماً باخبرش كردهاند؟

ينس گفت:

بله، شنیدهام که باخبرش کردهاند. فردا صبح به این جا می آید.

رولف به گفتن راز دل پرداخت:

ـ به فكر افتاده بودم كه نا پديدشوم.

_واقعاً...

_ولی کاری نس از من خواست که برگردم.

_ آه! بله. به دنبال تو هم آمد.

ینس این کلمه ها را به صدایی آهسته اداکرد. به نحوی بیمناک. روشن بود که نمی خواهد دیگر چیزی درباره ی زن بشنود. همان ذکر نام او، جراحت ها را باز می کرد.

ينس به صراحت اضافه كرد:

_رولف، حالا باید پیش پدر و مادرت بروی.

این حرف برای رولف مثل آن بود که مشت محکمی، او را از جایی که در آن پناهگاهی موقتی یافته است، براند.

گفت:

ـ آه! فکر میکنی که این کار به همین سادگی انجام میگیرد؟

_ولی خودت هم کاملاً درک میکنی که باید به آنجا بـروی! بـرای آنها هم لطفی ندارد که منتظر بمانند.

زمان تشویق گذشته بود، دیگر جنبهی دستور داشت. رولف حدس زد که ینس میل دارد در اصطبل تنها بماند. به همین دلیل هم بود که خود را آن قدر مصالحه ناپذیر نشان می داد. ینس هم در همان وضع دیگران قرار دارد. ولی من از همه جا طردشده ام. چون دید که ینس دیگر چیزی ندارد که به او بگوید، از خود بی خود شد:

۔خوب، می توانی به من بگویی که باید با خودم چه کنم؟

هر دو متوجه شدند که براثر فریاد دردناک رولف، بالاکا در نزدیکی شان کاملاً از جا پرید.

ينس گفت:

ـ ساکت. بلاکا را می ترسانی. کار خوبی نیست.

چفت در را یافت و آن را باز کرد. نور لرزان فانوسی در محوطه پخش شد. ینس گفت:

رودباش، سعی کن پدرت را پیدا کنی. رولف، بیپرده میگویم که خودم به قدر کافی گرفتاری دارم.

ینس سن و سال بیشتری داشت و نیمه مالک مزرعه هم به شمار می آمد. رولف بیرون رفت. ینس در را بست و در اصطبل ماند. مثل این بود که خودش را عالمانه دفن کند. گویی میخواست که دیگر از آنجا بیرون نیاید. نه، دقیقاً نه. خود را در کنار دوستی وفادار می یافت، و از ته دل معذب، در اشتیاق توبه بود.

ینس، آنجا، در اصطبلش، و دیگران در جاهای دیگر. در گوشه و کنارها. در میان خوکها. همهجا در آن انبار مسخ شده، و اشباع از اضطراب. آن بالا، در روی کف انبار علوفه، باری که مشغول خرد کردن همهمان است، غنوده.

این فکر بهسرعت برق از سر رولف گذشت. و روزی خواهد رسید که تسمام کسانی که در گور خفته اند، صدایی رعد آسا خواهند شنید...می کوشید خود را از این فکر برهاند، ولی بی فایده بود.

ناگهان السه را ـ دختری را که رولف به او دروغ گفته بود ـ در برابر خود یافت. السه در معبر ایستاده بود و برای رولف امکان نداشت که از او بپرهیزد.

-خوب، السه، اينجايي؟

السه به همین اکتفا کرد که به او نگاه کند؛ چشمهای حیرتزدهاش را

متوجه او کرده بود. رولف نتوانست این نگاه را تحمل کند.

_چه شده؟

السه پاسخ نداد. همچنان نظارهاش کرد. رولف احساس نگرانی کرد این ها همه بسیار عجیب بود. السه میخواست حقیقت درست را که به او مربوط می شد بداند. آیا فکر می کرد که هنوز همه چیز به پایان نرسیده؟ به هر حال السه حرف نمی زد. رولف در مورد گواهی چشمهایش شک کرد. آیا او را هذیان بلعیده بود؟ السه از او رو گرداند و دور شد.

آیا این خود السه بود؟ یا کسی دیگر؟ مسلماً خودش بـود! رولف ر برانداز کرده بود تا بکوشد که بداند دروغگو چه احساسی دارد.

لرزشی از پیکرش گذشت. در همان راه باریک پسیش رفت. همان جایی که دیگران هم بودند. به گوشهای رسید که گویی کسی نمیخواست آنجا بماند. یکهای خورد. کاری نس آنجا دراز کشیده بود، روی صندوق بزرگی که وارونه گذاشته بودند، خوابیده بود. مانند بینوایی که قوایش تحلیل رفته باشد، خود را جمع کرده بود. خواه و ناخواه، خواب او را از پا درآورده بود. کفش هایی که برایش خیلی بزرگ بود به پا داشت.

رولف همانجا ماند. به ستونی تکیه داد، افسون شده، زن خفته را نظاره کرد.

10

مدتی بعد، کارل لی برحسب تصادف، رولف را در آنجا یافت. کارل لی در برابر کسانی که خود را مدیون آنها حس می کرد و آنان بی آن که به دنبالشان فرستاده باشد به انبارش آمده بودند، نمی دانست چه رفتاری در پیش بگیرد. این مشغله ی فکری، به قدری او را در منگنه قرار می داد که اضطرابش در مورد رولف را به درجه ی دوم کاهش می داد. در در از دست دادن اینگا، گویی سبب شده بود که قسمتی از وجود کارل لی فرو بریزد. چیزی که کارل نمی توانست نامی به آن بدهد، در این حالت فلجی که به دنبال ریزش بسیار تازه صورت گرفته بود، کاملاً از حرکت بازمانده بود. ولی این قضیه فقط به خود او مربوط می شد. با آن، همیشه می توانست در خود فرو رود. با آن و نیز با نگرانی هایی که رولف در او بر می انگیخت.

ولی این همسایگان که او نسبت به آنان احساس دین می کرد! در قبال آنان به چه رفتاری باید روی می آورد؟ دید که آنها در روشنایی فانوسی به نظاره ی او پرداخته اند. پشیمانی، آنان را به صورت مردمی بی نوا در آورده بود، و در عین حال از او انتظار چیزی داشتند. همین امر هم یکی از دلیل هایی بود که آنان را برانگیخته بود با آن سرعت به ندایی که به ابتکار کاری نس سر داده شده بود، پاسخ دهند.

نگاه کنید، رولف این جااست!

رولف باز گشته.

موجى از تسكين خاطر گسترده ميشد.

به آرامی گفت:

ـآه! رولف، تو اینجایی!

رولف احساس كردكه با زحمت مواجه شده است؛ لازم بود توضيح

دهد:

ـ بله، به ما گفته اند که به انبار تو بیاییم.

كارل لى جواب داد:

_كاملاً اين طور بهنظر ميرسد.

نگاهش متوجه کاری نس شد که مثل قبل، دراز به دراز افتاده بود.

خواب بود. كارل لى لرزيد. ولى به همين اكتفا كرد كه بگويد:

_خوابيده. چه چيز مي تواند او را تا اين حد خسته كرده باشد؟

لختی در برابرش ماندند. از یک لحاظ باعث تسکین خاطر بود که زن لحظه ای چرت بزند. بالاخره پاهای درازش به استراحت پرداخته بود. دیگر بر لبهایش کلمه هایی که بذر نگرانی می افشاند، جاری نمی شد. وقتی آن جا دراز کشیده بود، زیبا به نظر می رسید. آن شب تر تیب تمام کارها را داده بود و حال آن جا دراز کشیده بود. ظاهراً فیصله دادن به این کارها، ناچیز نبود.

آیا تمام هوش و حواس زن باقی بود؟

کارل لی وقتی به آن همه آدم که در آنجا گردآمده بودند می اندیشید، به قدری معذب می شد که نسبت به کاری نس تقریباً احساس عداوت می کرد. میل شدیدی در او سر کشید که به زن حرفهای ناگواری بزند. نزدیک بود اسیر وسوسه شود و او را بیدار کند و از اوحساب پس بخواهد حتی اگر لحظه ای پیش به نظرش خوب رسیده بود که زن به طور موقت، خاموش و بی آزار باشد. ولی او را به حال خود گذاشت که بخوابد. کارل و رولف به هم نگاه کردند و بعد از آنجا رفتند.

_رولف، خوب شد که به خانه برگشتی. احساس بدبختی میکردیم. رولف جواب داد:

ـ ولى اين امر، مسايل را خيلي حل نميكند.

_بالا رفتهای که مادرت را ببینی؟

_ نه.

زودباش، بیا، باید پیش او برویم! فکر این که ممکن است کارهای نسنجیدهای بکنی، باعث میشود که خون خونش را بخورد.

این کلمه ها را چنان ادا کرد که گویی فوریتی در کار است.

رولف جواب داد: خیلی خوب، برویم.

بازگشت رولف، ابداً دشواریها را برطرف نـمیکرد. هـیچ مسألهای حل نشده بود. حداقل، آنها آشکارا نیرو میگرفتند.

خیلی سریع از انبار بیرون رفتند، از مقابل کسانی که این جا و آن جا بودند گذشتند. نگاه این گروه می گفت: ما آمده ایم. ولی بسیاری از آنها هرگز سر بلند نمی کردند. کاری که در آنها انجام می گرفت، بیش از حد دشوار بود. قبل از ظهر، وحشی گری از یکی به دیگری سرایت کرده بود. بعد، درآن ساختمان عجیب، پشیمانی و بررسی ضمیر، به همان نحو، از یک نفر به نفر دیگر انتقال می یافت. چیزی که دیده یا شنیده نمی شد، پاها را به نحوی که پیش از آن هرگز سابقه نداشت، می لرزاند.

رولف در حياط ايستاد.

ـ آن بالا چەقدر روشن است!

ـ بله، او تمام شمعهایی را که در خانه بوده، جمع کرده.

با قدمهای سنگین از پلکان تاریک بالارفتند. امکان نداشت کسانی که از راه می رسیدند مشاهده نشوند.

ماری در را باز کرد. روشنایی از لای در بیرون پرید. ماری گفت:

_كارل، تويى؟

ـ بله، رولف هم با من است.

_ یعنی امکان دارد...

کارل و رولف وارد شدند. ماری با هیجان گفت:

_ولى واقعيت دارد، خدا را شكر!

رولف با حیرت نگاهش را در هر سو به گردش درآورد. انسان وقتی از بیرون میآمد، این اتاق را بهقدری سبک مییافت که می توانست خود را درون گلی احساس کند. از پیکر بیجان دختر که آنجا دراز به دراز افتاده بود، هیچ چیز سنگینی، هیچ چیز ترسناکی، مایه نمی گرفت. علتش هم وجود آن همه شمع بود ـ شاید.

رولف در برابر مادرش ایستاده بود. آن وقت دید که مادرش توانایی آن را دارد که به او نگاه کند. مادر دیگر، برخلاف قبل، نگاهش را از او نمی دزدید. ماری گفت:

_خوب شدكه آمدي.

رولف جوابی نداد. ماری دنبالهی حرفش را گرفت:

_حالاکه برگشتهای باید چه کنیم؟

رولف بهسرعت جواب داد:

این کار کمیسر است.

مادر لرزید، ولی به خود مسلط شد.

بله، بدون شک، اما از این که برگشتهای نسبت به تو احساس حق شناسی میکنیم.

ایستاده، سر جایشان ماندند. بی آن که کلامی به زبان بیاورند. در جایی، دور از همه چیز، این اتاق با تمام بادبانها شناور بود. انسان می توانست برای مدت کوتاهی خود را به دست این سفر دریایی بسپارد.

مدت درازی نگذشت. ضربهای به در خورد. هر سه با حالتی خسته برگشتند و خطاب به کوبنده ی در گفتند که وارد شود.

کاری نس وارد اتاق شد. البته او بود! چه کسی به طور جدی می توانست فکر کند که قادر است از دست او بگریزد؟

به ماري لي گفت:

ـشب بهخير.

ماری لی قدمی به سوی او برداشت.

ـخوب، کاری نس، به دیدن ما آمده اید.

بله، برای شوهر تان پیامی دارم.

به کارل لی رو کرد:

ـ باید به انبار، جایی که قبلاً هم بودید، بیایید.

۲۱۲ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

آه، بلی، کارل می دانست جایش کجا است. با سر اشارهی مثبت کرد. کاری نس به ماری لی خیره شد و گفت:

ـ مرا هم ترک کردهاند!

کاری لی جوابی نداد. به همین اکتفا کرد که کاری نس را برانداز کند. کاری نس ادامه داد:

_شما در مورد این پرندهی به خاک افتاده چه فکر میکنید؟ ماری لی مثل قبل یارای جوابدادن نداشت.

کاری نس، مشوش، ادامه داد:

ـ كاش مى شد در اين مورد ايمانى تزلزلنا پذير داشت.

ولى اين لحظهى ضعيف ديرى نپاييد. به كارل لى گفت:

_حالا باید مجدداً پایین بیایید! شما را دیدیم که رفتید. ولی باید با ما باشد.

بار دیگر اقتدارش را به دست آورده بود، بیزرگ و بیامهابت بهنظر میرسید، چون ستونی سیاه بود که در آن اتاق قد برافراشته باشد. اصلاً صحبت مقاومت در برابرش نبود.

کارل لی به سوی در رفت.

رولف خواست به دنبال پدرش برود، ولی مادر کوشید او را نگهدارد: _اینجا، بیش ما بمان.

_آه! نه، حالا نه.

رولف، به نحوی مبهم احساس می کرد که این اتاق بسرای او ساخته نشده است.

به دنبال پدرش راه افتاد. کاری نس پشت سر او قدم برمی داشت. ماری لی در عرشه ی کشتی یی که آفریده بود، ماند.

17

در انبار وسیع علوفه، علف به صورت تودههای نامنظم، به صورت خیزابهای سبز زیبای مواج، زمین را پوشانده بود. محل به قدری بزرگ بود که ینس هیچ نیازی نداشت علف را به صورت دسته درآورد، و به همین اکتفا میکرد که آن را بدون نظم، در کف انبار بپراکند.

علف بسیاری بود.

از بیم آتشسوزی، فانوسها در خلرج آویخته بودند و نور آنها فقط از راه یکی دو روزن به درون می تراوید.

عدهشان خیلی بود ـ وقتی چشم عادت میکرد، انسان به ایـن امـر پیمیبرد.

آنها از پشت دیواره، صدای گاوهای ینس را می شنیدند. گاوهایی که بیدار شده بودند و به سر و صدای حاکم اعتراض داشتند. یا شاید کسی آهسته وارد آنجا شده بود، همان طور که وارد قسمتهای حیوانهای دیگر هم شده بودند. کارل لی گذشت. دیگران قد راست کردند. سپس کارل ناپدید شد.

هوای آنجا سرشار از راز بود. ولی آنها متوجه نمی شدند. درخشش نقاطی که در آنها بودند از نظرشان پنهان میماند.

بر فراز سرشان سکوت حکمفرما بود. مرگ، آن بالا بود. آن جا هوگ و دال و شاید عدهی دیگری نشسته بودند. احساس می شد که نفس نمی کشند.

آیا اکنون او نخواهد آمد؟ او، کارل لی...

۲۱۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

سایه ای گذشت. از برابر یک در. فانوسی را از نظر پنهان کرد. کارل لی. نه، توقف نکرد. در حرکت بود. تصویرش بزرگ و دیگرگون شده. بر بدنه ی دیواری افتاد. ولی اندکی بعد، در زاویه های دیگر انبار محوشده بود.

او چه احساس ميكند؟

آنها اكنون اين سؤال را پس ميزدند.

در راهرویی، مردی از تاریکی بیرون آمد و تا جایی که وجدان معذبش اجازه می داد، به صدای بلند گفت:

ـشايد بهتر باشد برويم؟

هیچکس کلامی به زبان نیاورد و مرد بار دیگر خـود را در حـفرهی ناپیدایش جمع کرد.

هيچ كس نرفت.

و رولف کجا است؟ رولف، کسی که ما را به این بدبختی کشانده؟ ولی آنها گرچه به رولف فکر میکردند، اما دیگر فکرشان با هـمان بغض و عناد همراه نبود. دیگر جرأت نمیکردند.

نوعی فریاد کریه و نفرت انگیز از طرف خوکدانی برخاست. اندکی بعد لرزشی تمام انبار را در نوردید، از فردی به فردی دیگر انتقال یافت: خوک نرگریخته. آزادانه برای خود میگردد...

کسی جانور را ندیده بود، کسی در نزدیکی یکی از مدخلها به جانور بر نخورده بود، ولی هر کسی بلافاصله این را دانسته بود، در درون خود حس کرده بود: خوک نر آزادانه ول میگردد.

بهخصوص نباید از جایت تکان بخوری! جانور خطرناکی است.

همه نفس نفس زنان، گوش به زنگ بودند.

هرگز نشنیده بودند که گفته شود این خوک برای انسان خطرناک

است. ولی در آن لحظه، در آنجا، کسی این را به صدای آهسته گفته بود، و همه، حتی پیش از آن که مجال بیابند که دوباره دهان ببندند این را باور کرده بودند. همه، هر قدر که بودند، جانور را در محوطهاش دیده بودند. ابداً میل نداشتند که آن را در تاریکی ببینند، نفس بدبویش مستقیماً به مشامشان برسد. چه کنم وقتی که به این جا بیاید؟ وقتی که مرا لمس کند؟

ولی خوک آشکار نشد. همه منتظر بودند و گوش تیز کرده بودند. هیچ جا از حضورش اثری نبود. شاید یکی از قصه های خاله زنکها بود... کسی چیزی نمی دانست. سپس به یکی از نزدیک ترین کسانی که در جوارش بودند فریاد زد:

_نگاه کنید! آنجا است!

_كى؟ خوك؟

ـ نه، رولف.

سایهای را دیدند که دزدانه از برابر فانوسی لغزید. بهنحوی غیر قابل تشخیص. ولی کسی بود که صحنه را ببیند و دچار هراس شود: رولف آنجا راه میرفت و خوک هم پشت سرش بود ـ آنها به انبار می آیند و میروند...

خبر تقریباً در سکوت پخش شد. از آن پس در این محل هیچ چــیز غیرممکن نبود. هیچ چـیز باورنکردنی نبود.

رولف و خوک نر در انبار سرگرم رفت و آمد بودند.

همه بار دیگر بهنحوی دردناک در نشخوار فکریشان غوطهور شدند.

14

بالاخره صدایی طنین افکند. از جایی میآمد که معبرها با هم تلاقی میکردند، بهنحوی که می توانست همه جا باشد. صدای کارل لی بود:

ـ شما به این جا، به انبار من آمده اید...

در این صدا هیچ نیرو و حرارتی نبود. بی ثبات و تنها بود. با این همه، تار و پود توهمها و شایعهها را درید. هر کس آن را شنید.

آنها هر جاکه بودند، قد برافراشتند. صدای کسانی که در مدخلهای نزدیک به جایی که نشسته بودند دوباره گردهم می آمدند از نو شنیده می شد. بر کف آن طبقه هیچ گونه نشانهی زندگی دیده نمی شد. ولی مطمئناً صدایش در آن جا به روشنی هر جای دیگری قابل درک بود. باری که در آن جا بود به خصوص از آن رو سنگین تر می شد که کم ترین صدای پایی تشخیص داده نمی شد.

كارل لى از جمع پرسيد:

ـ مىشنويد؟

از یکی دو جا پاسخ داده شد:

ـ بله.

فقط کسانی که در خوکدانی پناه گرفته بودند، از صدا دور بودند. کسی برای آوردنشان نرفت.

کارل لی به آنها رو کرده بود. آن روز زمین زیر پایش خالی شده بود با این همه نسبت به این گروه، احساس دین می کرد. نسبت به تمام جزیره. او باعث شده بود که آنها منتظر بمانند. وقتی انبارش را از همه طرف زیر پا گذاشته بود، دریافته بود که آنها تا چه حد از اوانتظار چیزی را دارند.

هیچ کاری از او ساخته نبود. آنها هنوز هم باید انتظار میکشیدند. آنها جواب داده بودند: بله، شنیده ایم. آنجا کاملاً در اعماق، در سکوتی کامل، کارل لی ادامه داد:

ـ بسیار خوب، بگذارید به شما بگویم که من هیچ چیز برایتان ندارم. میدانم که خواهان چیزی هستید، ولی هیچ ندارم.

آن وقت مردی از دور گفت:

ـ ولى خيلى عجيب است.

كارل لي جوابداد:

_نه.

مرد گفت:

ـ به نظر ما شکل عجیبی از ادای احترام به ما است.

كارل لى گفت:

به زحمت توان ادای این کلمهها را یافته بود. بهشدت از پا درآمده د.

افزود:

کاملاً به وحشی گری تان میدان داده اید.

مرد از همان گوشه که در اعماق اختیار کرده بود، اصرار ورزید:

بله، بله، با کسانی که بهشدت لعن و نفرین شدهاند نباید دعوا کرد، ما فکر میکنیم که شایسته تر بود که از ما بهنوعی دیگر استقبال می شد.

کارل لی گفت:

در این مورد حسابی ندارم که به شما پس بدهم!

ـنه، كاملاً متوجه اين امر هستيم.

سپس بار دیگر سکوت برقرار شد. دیگر کسی نبود که مداخله کند. دهانها بسته ماند. کارل لی که به ستون نزدیک به خود تکیه کرده بود، احساس کر د که باید چیزی اضافه کند:

درست است، امشب مدت درازی اینجا منتظرم ماندید. منتظر من هم ماندید. کاملاً متوجهم. ولی جز انتظار کشیدن کار دیگری نمی توان کرد. دیگر چیزی ندارم به شما بگویم.

سكوت.

از کاری نس نامی برده نشد. کاری نس، سخت و انعطافناپذیر بود. همه، بدون شک میدانستند که چه کسی آنها را به آنجاآورده. ولی باید تا پایان مقاومت میکردند. تا جایی که می توانستند باید سرسخت و لجوج می ماندند...

از گوشه و کنارهای تاریک، صدای دیگری برنخاست. کارل لی فکر کرد که بدون شک اشتباه کرده است. کسانی که او را به مبارزه می طلبیدند، سخنگویان گله نبودند. خیلی امکان داشت که آنها موردهای استثنایی باشند، شاید از کسانی بودند که می کوشیدند خود را از ماجرا سالم بهدر برند. صدای پای برخی کسان که می رفتند شنیده می شد. این جا دیگر هیچ کاری نمی توان کرد! آنها کسانی بودند که عقیده داشتند عملِ انجام گرفته، عین عدالت بوده است.

كارل لى كه كورمال كنان خود را عقب مىكشيد گفت:

ـخوب. دیگر چیزی ندارم که به شما بگویم، شنیدید!

از میدان دیدِ آنها خارج شده بود. در آن لحظه فقط پیرمردی لرزان بود نه بیش.

كسى با لحنى حاكى از نگراني فرياد زد:

_كارل، ما را به حال خود رها مىكنيد؟

جوابي نيامد.

کسانی که قد راست کرده بودند، دلسرد، دوباره از پا درآمدند. با خودشان فکر میکردند؛ بدون هیچ کمکی.

11

نیروی انجام هیچ کاری نداشتم...

کارل لی در تاریکی احساس کرد که بنای عظیم، با قدرتی مهیب بر او سنگینی میکند. این بنا به دست خودش ساخته شده بود، و اکنون تمام همسایگان را پناه می داد. این مردم که به سبب کاری که کرده بودند آزار دیده بودند، به آن جا پناه آورده بودند و می توان گفت که حق هم داشتند این کار را بکنند. آن ها حق داشتند خانه ی او را با دردشان پر کنند.

آنها میخواستند انتقام دخترم را بگیرند.

این میل که در راه باریک پیش رود و فریاد سردهد «متشکرم»، آزارش میداد. از این که به ماجرا کشیده شدید متشکرم! من، پدرِ او، از شما که به این ترتیب نشان دادید او را دوست میداشته اید، متشکرم. برایم مایه ی دلگرمی است که این طور فکر کنم.

از نظر دیگران پنهان ماند، چیزی راکه میخواست بگوید، پس زد. جرأت نکرد این کلمهها را به زبان بیاورد.

و با اتکا به خوانده های خود، فکرها و نقشه هایی که برای تحصیل داشت، این ضرورت را حس می کرد که در راه باریک پیش رود و رفتار آنان را محکوم کند! خشونت، وحشی گری و دیوهایی را که در وجود آنها خانه کرده بودند محکوم بشمارد. هیچ چیز نمی توانست توجیه کند که آن ها جانور زشتی را که در درونشان بود به این نحو آزاد کرده باشند. پیش برو و این را به آن ها بگو!

نتوانست تصمیم بگیرد که این کار را بکند.

۲۲۰ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

در این صورت به اعتقادهای خود خیانت میکنی، به کسانی که فکرها و رؤیاهایشان تو را به شوق آورده است خیانت میکنی.

آری، توانش را ندارم. شهامت لازم را ندارم که بیش از این کاری بکنم. اسمش را هر چه میخواهند بگذارند.

يعنى اين قدر ضعيفي؟

بلى، ضعيفم.

احساس کرد فردی بینوا است. رفتار خود را ترحمانگیز می یافت. مانند دیگران بود، تنها، در یای دیوار.

اکنون، شبِ کاملاً تاریک بود.

صدایی خشن و جدی، او را موردخطاب قرار میداد: چرا ناگهان ناتوان شدی؟

خودش علتش را میدانست.

به علت این که رولف بازگشته بود.

اگر کسی رولف را سرد و خشک بازآورده بود، آن وقت او قد برمی افراشت و همه چیز را به باد انتقاد می گرفت. با صدایی زنگدار. و باز می توانست رولف را محکوم کند: با نکوهش رفتار رولف، تمام کاری را که وظیفه ام بوده، انجام داده ام! حتی اگر کار بدش را با دادن زندگی اش جبران کرده باشد. این چیزی بود که در برابر پیکر بیجان رولف می توانست بگوید: می توانست بگوید: می توانست بگوید: مطابق آن چه درست تشخیص داده ام، عمل کرده ام.

ولی پاسخ، رولف مرده و خشک بود. این چه نوع پاسخی بود؟ آن وقت ماری لی می آمد و این را از او می پرسید. کارل، چه نوع پاسخی دریافت داشته ای؟ با همین خشونت.

آن وقت، او چه احساس می کرد؟ آن وقت باید به یقین تن می داد.

خدای من، چه نوع جوابی دریافت داشتهام! و آن وقت بیاختیار میگفت: به من، به من بینوای بیچاره، که چنین جوابهایی دریافت داشتهام، باید ترحم آورد.

آن وقت، چه باک که ظلمات دوباره به رویش بسته می شدند. تمام این ها را با چنان وضوحی می دید که گویی واقعاً روی داده اند.

ولی، رولف زنده و آنجابود. با پاهای خودش برگشته بود. او هم خود را در جایی از این خانه می یافت. این امر، همهچیز را تغییر می داد.

به این ترتیب، تو با خاموشی جستن، به وظیفهات خیانت کردهای. من از آنها تشکر نکردهام! به آنها گفتهام که نباید کم ترین انتظاری داشته باشند.

فکر میکنی همین کافی است؟

نه...

میل داشت به خوکدانی و نزد حقیر ترین کسانی که در آنجا دیده بود برود، نزد کسانی که در میان زباله و کثافت به خاک افتاده بودند و جـز جبران وحشیگری خود آرزویی نداشتند، برود.

به آنجا نرفت. این کار کم ترین فایده ای نداشت. او مثل آنها نبود، این سادگی روح را که به انسان اجازه می داد خود را برهاند، نداشت.

19

شبِ ماهِ اوت، کاملاً بر انبار لی گسترده بود. اطراف به قدری تاریک بود که هیچ چیز تشخیص داده نمی شد. قشری تیره از ابرها ظاهر شده بود، ستاره ها و روشنایی آسمانی را پنهان کرده بود. باد جنوبی که کسانی

۲۲۲ 🗆 هنگامه ی خشم و جنون

دربارهاش با کارل صحبت کرده بودند، خوابیده بود. ولی سر و صدایی از دریا به گوش میرسید از همان دریایی که کارش فقط این بود که به خاطر انسان بیاورد در فضای عظیم چهقدر تنها است.

از باغ میوه که دیگر دیده نمی شد، دَمی خوش بو برخاست. آنجا، در کوره ی روز، پیکر آزاردیده ی مرد گناهکار، دراز به دراز، روی زمین افتاده بود. درختها مانند گذشته رشد می کردند. شب و روز، بی آن که خستگی بپذیرند. طعم نمکی که از دریا برمی خاست، تاریکی را اشباع می کرد.

تنها چند شعاع نور، اینجا و آنجا محلِ انبارِ کارل لی را مشخص میکرد. ظلمات، آن را میبلعیدند، روی کنگرههای دیوارهایش، روی درهای ورودیاش، روی بقیهی چیزها، بسته میشدند.

شبِ سیاه. ولی مردم به خانه هایشان باز نمیگشتند. کسانی که آنجا بودند می خواستند بمانند. آنان از قضایای معمولی بسیرون افکنده شده بودند. وجدانشان ناگزیرشان کرده بود به انبار بروند. بسیاری انگیزههای آشفته ی دیگر، با این اقدام درمی آمیخت.

در كارل لى فقط نيذيرفتن بود.

این را نیز پیشاپیش به گونهای احساس کرده بودند. آنها، بی حرکت و پریشان حواس، خم می شدند. گردآمدن در زیر یک بام، پس از غرق شدن بزرگ همگانی، جریان عجیبی پدید می آورد. جریانی که وجودشان را در می نوردید. آنها را از آنچه در لحظه های دیگر بودند جدا می کرد.

گویی آنها اکنون انتظار داشتند کارینس بیاید و زمین انبار را زیر پا بگذارد و چیزی را که هرگز بهزبان نمی آورد بگوید تا شلاق وار بر آنها فرود بیاید و آنان را به زانو در آورد و چیزی را که آنها می خواستند خود

را از آن برهانند، بسوزاند.

کاری نس نیامد. آنها صدای خسته کنندهای را که برایشان آشنا بود نشنیدند. او را مشاهده کرده بودند، ولی او رفته بود. زیرا او هم چیزی برای گفتن نداشت. لبهایش بسته بود.

آنها به خود میگفتند: خوب، به خانهات برگرد، مثل احمقها اینجا، در این انبار، نمان.

نگاهشان به دنبال کسی میگشت که جلوتر از دیگران راه بیفتد. رشته را پاره کند. نه، به نظر نمی رسید کسی اراده ی انجام این کار را داشته باشد. پس تو، خودت، این کار را بکن. باید یکی از ما سرمشق قرار گیرد.

این را به خود میگفتند. ولی تکان نمیخوردند. فکر این که از تاریکی خارج شوند و پیش بیایند دچار اضطرابشان میکرد. از این که صدای پای خودشان را برکف انبار بشنوند دستخوش اضطراب می شدند. نمی توانستند از آنجا بروند. به این امیدِ بیهوده چنگ زده بودند که اگر صبر داشته باشند که منتظر بمانند، اتفاقی خواهد افتاد.

حتماً اندکی بعد، کف انبار زیر بار خردکننده ای که تحمل میکرد فرو می ریخت. از آن جا جریانی خاموش و به شدت فشکرده، سرچشمه میگرفت که در ظلمت پخش می شد و تمام کسانی را که در انبار بودند اشغال میکرد. هر کس در خود فضایی درونی داشت تا این جریان را ببیذیرد.

زماني كه اين فضا پر شود من هم غرق ميشوم.

آنها خود را تکان میدادند و به اطرافشان نگاه میکردند.

ما همه، انتظار میکشیم.

هیچ لزومی ندارد که انتظار بکشیم.

با این همه انتظار میکشیم.

در خلال شب، برای اشارههایی در پرده، برای حرفهایی از سر تفنن

۲۲۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

که به طور درِگوشی نقل شود، مجالی بود. اکنون دیگر همه چیز تمام شده بود. آنها دیگر قادر نبودند چنین افسانه هایی سرهم کنند و به آنها شاخ و برگ دهند و به گوشها برسانند. هیچ کاری نمی کردند، مگر ایس که انتظار بکشند.

اگر از روزنه ها نگاه می کردند، با منظره ی غریبی رو به رو می شدند. از آن انبار که دارای اتاقک های بسیار بود، نوری که در طبقه ی بالای خانه می درخشید، منظره ای شاد، شاید بسیار زیباتر از آن چه در عالم واقع می توانست باشد، جلوه می کرد. آن ها تا آن زمان هیچ گونه روشنایی شبیه به همان که از دو پنجره بیرون می زد، ندیده بودند. یک کشتی خوشبخت و روشن از درون که برآب ها شناور بود.

این کشتی را ببینید!

آن را نمی دیدند مگر این که اندکی سر بگردانند. این کشتی برای آنها نبود. ما اینجا هستیم. دست و پا بسته. بر آبها شناور نیستیم.

کسی تا نزدیکی کارل لی پیش آمد. در جایی قرار گرفته بـود کـه هرکس وارد میشد ابتدا رو در روی او قرار میگرفت. کسی که میآمد، همسرش بود.

زن، دستش را روی کت او گذاشت.

همراه با زن، بخش مهمی از دنیای کارل بود که آشکار می شد. زندگی پر تلاش و هزار چهره، و نیز لحظه های آرامش ژرف که کارل توانسته بود داشته باشد.

ماری لی به صدای آهسته گفت:

ـ رولف پيش تواست؟

ـ نه، دوباره رفت.

صدای زن، حق شناسی اش را از این که رواف زنده است آشکار می کرد.

_اطمینان دارم که جای خیلی دوری نرفته. از او چه میخواهی؟ _ چیز خاصی نمیخواهم.

همه گوش به اطراف سپرده بودند. سکوت به قدری عمیق بود که صدا در گوشهایشان می پیچید. ماری لی چه میخواست؟ او بهخوبی می دانست که که رولف دوباره فرار نکرده. چیز دیگری بود.

کارل لی گفت:

_خوب، ماري، پس آمدي؟

ـ بله، حالا آمدهام.

منظورش را چنان بیان میکرد که گویی مانعی برطرف شده است و میدان را برایش باز گذاشته.

کارل لی نگاه کرد که ببیند آیا روشنایی طبقهی بالای خانه خاموش شده است. نه، مثل قبل می درخشید. اتاق مثل قبل، موجها را می شکافت، فقط ماری لی آنجا را ترک کرده بود. آنجا متعلق به او نبود.

كارل لى فكر كرد متوجه منظور زنش مىشود، بااين همه پرسيد:

ـ ترجیح نمی دهی به بالا برگردی؟ این جا نباید انتظار چیزی را داشت.

ماري لي جواب نداد. كارل لي هم اميدوار نبود جوابي بگيرد.

حضور ماری لی سودمند بود. کارل لی می توانست از او تشکر کند که در آن بالا و آنطور در خود فرورفته نیست، می توانست از او تشکر کند که پیش او آمده است. او هم باید این جا می بود. کارل لی چهره ی زنش را بهروشنی تشخیص نمی داد. کم ترین خطوط آن را می شناخت ولی در آن لحظه دلش می خواست آن را ببیند.

زنش گفته بود: بالاخره آمدم.

نمیخواست به خانهاش برگردد.

هیچ کس به خانهاش باز نمیگشت. همه بلاتکلیف بودند، هر کس با دلیلهای خاص خودش، و هیچ کدام نیروی آن را که بگریزند یا مفری بیابند نداشتند. در جمعی مرکب از این همه افراد از پا درآمده و زخم خورده، هر فرد، خود را جذب شده می بافت. ماری لی نیز به نوبه ی خود جذب شده بود. به نظر می رسید پیمانی خاموش منعقد شده تا شب زنده داری ادامه یابد.

کارل، به آنها چه گفتی؟

كارل، بى دفاع و تلخ، جواب داد:

هیچ! توان لازم را نداشتم تا چیزی را که لازم بود، یا چیزی را که دلم میخواست، به آنها بگویم.

ماری لی از او فاصله گرفت. دور شد. به نحوی که هرکدام، خود را با فکر و خیالهایشان تنها یافتند. رولف در جای دیگری بود. تو، کسی که می توانم دریچه ی دلم را به رویت بگشایم تا تطهیرش کنم، کجایی؟ آنها چنان گوش می کردند که گویی کاری نس نخواهد آمد. کاری نس آن جا نبود. صدایش خاموش شده بود. شب تاریک بود. سکوت غلیظ تر می شد. از جایی صدای نفسهای حیوانهای خفته ـ حیوانهایی که با معصومیتی ژرف و بی پایان از نو به خواب رفته بودند ـ به گوش می رسید.

۲.

هر کس در گوشهی خود. تمام کسانی که به انبار پناه برده بودند. هرچند که بهشدت به هم پیوسته بودند. هر کس با مسألههای خاص خود که دیگران نیاز نداشتند ببینند ـ ولی دیر یا زود تحت تأثیر پشیمانی باید با آنها مواجه می شدند.

انتظارِ ابتدا همراه با شکیبایی، انتظارِ حادثهای که باید وضع را روشن میکرد. ساعتهای دراز، بدون نتیجه سپری شده بود. هیچ چیز، مگر شبی که خاموش، حرکت خود را دنبال میکرد. کسانی که در اعماق غرقاب به خاک افتاده بودند در آنجا میماندند. کسانی که خمیرهشان چنان بود که هیچ چیز تأثیری بر آنها نمینهاد، رفته بودند.

پس از آن چه گذشته بود، شب، قلبها را نرم میکرد ـ و به این ترتیب مخفیگاه های پنهانی، یکی پس از دیگری باز می شد. من، این چنین هستم، باید استغفار کنم.

مثل این بود که قصد دارند تمام بدی هایی را که مرتکب شده اند در آتشی تطهیر کننده، قربانی کنند! ولی باید بارِ خود را همچنان به دوش می کشیدند. شب به کندی در انبار پیش می آمد و آنان را اند کی بیشتر خم می کرد. من این چنین هستم. من این چنین ساخته شده ام. در من غرقابی است، ولی می خواهم خودم را از آن برهانم!

همه این را میدانستند: در خوکدانی کسانی بودند. دیگران در اعماق بینوایی خود آنهارا به گونهای که در لجن زانو زده بودند در نظر مجسم میکردند _ و این هم مخفیگاهی دیگر بود که گشوده می شد، ولی کسی نمی توانست آن را ببیند.

این چیزی است که از آن شناخت دارم و دیگر هیچ.

باری که بر کف طبقه ی بالا بود، فشار بیشتری می آورد. هیپ کس نمی دانست هوگ و دال در آن بالا چه می کنند. آن دو در همان بی نامی دیگران فرو رفته بودند، در صدد نبودند که به زیان دیگری خود را از مخمصه برهانند. دَمی که انبار را در می نوردید چنین احساسهایی را به دم جارو می سپرد. دیگر پای خودنمایی در میان نبود، بلکه این موضوع

مطرح بود که به عمیق ترین قسمت وجود خود بنگرند.

رولف کجا بود؟ السه کجا بود؟ گودرون، ایوار، ینس و دیگران کجا بودند؟ هیچ کس آنان را صدا نمیزد، می توانستند همان جا که هستند بمانند. در زنجیرهای خود. شب دراز بود، هر کس مجال داشت به جست و جوی خود بیردازد.

ولی شب سپری می شد. دقیقه هایی که از پی هم می آمدند، مانند ضربه های خفیفی بودند که به پرده ی دل وارد می شدند. آن ها تصور می کردند که خانه در حالت بی رحمی یی که در آن بودند می لرزد. اکنون گمان می کردند که همه چیز را می بینند، بدون قید و شرط، اعتراف می کردند.

فانوسهای آنهااندک اندک خاموش شده بود. برخی تا آخر سوخته بودند و به خودی خود، در حالی که دود میکردند، خاموش می شدند، برخی دیگر را در نهایت اختفا، با فوتی خاموش کرده بودند. کسانی که در اطراف بودند نیازی نداشتند بدانند آنها چه میکنند یا چه حالتی دارند.

به این ترتیب، انبار هم محو شده بود. فانوسها آنجا را به خانهای بدل کرده بودند، اکنون آنجا در سیاهی شب غرق شده بود، با اطرافِ ظلمت گرفتهاش درمی آمیخت. دیگر نوری نبود، مگر همان روشنایی بالای دیوارِ خانه. سفر کشتی ادامه می یافت. تنها، آزاد، شگرف.

صدای ضربههای سنگین پا بر کف انبار، رولف را از جا پراند. تشخیص این که چه ساعتی است، کاری غیرممکن بود. ناتوانیاش، او را کاملاً از نیرو تهی کرده بود، و یگانه واکنش او در برابر این ضربههای غیرمنتظره، هیجان شدید و ناگهانی آمیخته به ترس بود. آن وقت، چیزی چون روشنایی خاکستری رنگی دید که از روزنهها به درون راه می یافت. سپیده در شرفِ سر زدن بود. رولف به خود آمد و متوجه شد که چیزی

بزرگ نزدیک می شود و با سمهای خود به زمین لگد می زند. مادیان بود. حال می توانست آن را در روشنایی مه گرفته ی صبح کاذب ببیند. بلاکای ینس. یک لحظه بعد، بوی اسب را کاملاً در نزدیکی خود حس کرد. بلاکا او را بویید. پوزهای محکم، دوستانه، زنده که بوی علف سبز و آرد می داد، به او تلنگری زد. نفس گرم مستقیماً به صورتش خورد.

بلافاصله خود را به شدت و تقریباً بیش از حد، سرشار از نیرو یافت. چون دعوتی بود که زندگی آن را ادامه می داد و انسانها را در اطراف خود گرد می آورد. آن وقت، بلاکا براثر کنجکاوی جلوتر رفت و یک نفر دیگر را دوستانه بو کرد.

بدون شک، ینس بند از بلاکا برداشته بود تا بهنوعی، پایان ریاضت خود در اصطبل را مشخص کند. او که کمکی باارزش دریافت داشته بود، اکنون بلاکا را به میل خود آزاد گذاشته بود تا به سراغ دیگران هم برود.

ینس دیده نمی شد. ولی بلاکا آنجا بود و سم به زمین می کوبید و ساعتهای کار و زحمت را به یاد هر کس می آورد ـ صدای گاو آهن و آفتابی که بر ساز و برگ کهنه می تابید عجیب بود،: ولی بوی بلاکا قبل از هر چیز دیگر، آفتاب را به یادها می آورد. همچون تشویقی ملکوتی به پایداری. یک بار دیگر. راز زندگی ادامه می یافت. بلاکا را ببینید که آن جا دارد راه می رود.

بلاکا پیش از آن هرگز اجازه نیافته بود آن چنان آزادانه در محل جولان بدهد. به همین جهت، این کار را با لذت می کرد. در میان علوفه ها یور تمه می رفت، کف انبار را زیر پا می گرفت، با بوییدن هر گوشه تفریح می کرد ـو همه جا کسانی بودند که از خواب پریده بودند، از بی حسی خود به در می آمدند و بلاکا را دعا می کردند.

خروس مزرعه، آواز سر داد. آنان دریافتند که صبح بازگشته است. این امر کمک میکرد که دوباره اندکی شهامت ایجاد شود. آنها این توانایی را باز می یافتند که به گونهای دیگر فکر کنند. ساختمان بزرگ کارل لی برای آن احداث شده بود که محصول را در آن انبار کنند. دراین جا علوفهی رسیده و غلات انباشته شده بود، و در این میان، در بیرون، خورشید دست به اسراف زده بود تا همچنان در اندامهای دیگر زندگی بدمد. تولدهای جدید، شاید سعادت نو ولی این یک هنوز خیلی غیرقابل تصور می نمود.

مثل این بود که آنها صدای یکدیگر را میشنوند:

_از عالم سقوط بيرون بيا!

رولف هم این را می شنید. رولف از عالم سقوط بیرون بیا! همه چیز به پایان نرسیده.

رولف، تحلیل رفته بود، دستخوش شک بود.

بلاكا همچنان سم به زمين ميكوبيد.

این صدای نیروبخش، ناگهان گودرون را برانگیخت تا در آنجا که کسی کلمهای به زبان نیاورده بود، به تظاهر بپردازد. صدای پای بلاکا و سرهایی که براثر طنین آن بلند می شد، به او جرأت و میل این اقدام را داد. ناگهان او را دیدند که در روشنایی خاکستری رنگ نزدیک یک پنجره، پیش آمد، و شنیدند که آشکارا و بی پروا کاری که در میان این افراد که همه شان رامی شناخت آسان بود داعلام داشت:

ـ بهزودی صاحب فرزندی میشوم!

بیش از این چیزی نگفت. ولی همین چند کلمه، همآهنگ با آن چه در آن لحظه احساس میکرد، به ارتعاش در آمد. این امر به آن هاهم مربوط می شد. از این بابت احساس حق شناسی کردند. اکنون گودرون که از تاریکی بیرون می آید و در انتظار فرزندی است. ما نفرین شده نیستیم، لعنت شده نیستیم.

از بالا صداهایی شنیده شد. هوگ و دال بودند که زندگی از سر میگرفتند. جابه جا میشدند. بلاکا نفس نفس میزد، کنجکاو و اندکی شوخ و شنگ بود، وقت گذرانی میکرد. تمام چیزهایی که به گوش میرسید دل ها را گرم میکرد. فقط دری که به خوکدانی منتهی میشد بسته بود. هیچ صدایی از آن در نمی گذشت.

صبح میدمید. آنان توانستند کارل لی را ببینند که بلاکا را میگرفت و با خود میبرد. انبار هم از دل تاریکی بیرون می آمد، دوباره به وضوح آشکار میشد.

کارل لی، بلاکا را به اصطبل برد و ینس را آنجا یافت. ینس براثر شبزنده داری تحلیل رفته بود، ساکت و آرام بود. کم ترین ذره های پیکرش براثر این زمان تطهیر یافته بود.

ـ بلاكا را آوردمام.

ـ يله، بازش كرده بودم.

از هم جدا شدند. سپیده به صورت جریانی خاکستری از میان تیمام روزنه ها نفوذ می کرد کسانی که نیرویشان به پایان رسیده بود دیده می شدند که گاهی روی این پا و گاهی روی پای دیگر تکیه می کردند. برخی، کاه و آشغالی را که به سر و تنشان چسبیده بود می تکاندند. هنوز کسی میل نداشت با کسی با هر کس که بود حرف بزند. با این همه، چیزی مشترک در آن ها بود. آن ها با خود فکر کرده بودند و مختصر توشه ای اندوخته بودند تا بتوانند با خستگی های سفری نو مقابله کنند.

کارل لی از مقابل آنها گذشت و درِ خوکدانی را باز کرد. غرغر و جیغهایی به استقبالش آمد. چند موجود متوحش سر بلند کردند. خاکستری چون سپیده دم و چون خاکی که آنها در آن غوطه ور شده بودند. کاری نس این جا است! مشاهده ی او در حکم وارد آمدن ضربه ای بود. پیش از آن که به راستی بتوانند او را ببینند، ناپدید شده بود. دیگران

در حالی که پلکهایشان به هم میخورد آنجا مانده بودند. کارل لی به زحمت جرأت کرد به آنان رو کند و خطاب به آنها بگوید:

ـ دیگر صبح می شود.

در انتهای محوطه، خوک نر در پشت تختههای جایگاهش دیده می شد، دندانهایش از فکها می جست. پیشانی اش تیره و بی زاویه بود. کارل لی گفته بود: دیگر صبح می شود. واقعاً مثل این بود که گفته باشد: حالا وقت آن است که بیایید! و آنها کورکورانه به دنبالش رفتند. آنهایی که شب زنده داری کرده بودند و به تلخی تحلیل رفته بودند، از انبار گذشتند. بدون شک متوجه شدند که بهتر نفس می کشند. مثل این که براثر شرم از پا درآمده باشند از ساختمان بیرون رفتند. دیگران هم سر به زیر می افکندند.

اکنون روز به قدری روشن بود که آنان را به بیرون میکشید. دیگر انبار نمی توانست چیزی را که به آن نیاز داشتند دراختیار شان بگذارد. انبار در نظر شان خاموش، خالی شده از عصاره ی خود، جلوه می کرد یکی پس از دیگری از آن خارج شدند. ماری لی چند قدمی برداشت. همین که شوهرش را دید به سوی او رفت.

کمی دورتر، رولف را دیدند.

هیچکس دلِ حرف زدن نداشت. به لگدمال کردن علف اکتفا کردند. باران نمیبارید، ولی هوا خنک شده بود. دریا خاکستری بود. هـوگ و دال، از جایگاه خود به زیر آمدند و با توده ی مـردم در آمـیختند. بـاد صبحگاهی، تازیانه وار به آنها میخورد. آنان، ضـعیف چـون بـرگ، میلرزیدند. گلهای دلزده، ولی بهرغم همه چیز، سر پا پدید میآوردند.

صدای زنانهای خطاب به اطراف گفت:

-جزيره همانطور سبز است!

باز هم گودرون بود. همان که کودکی در بطن می پرود. احساس

می کرد بیاز دارد که تأکید بورزد که باید پایداری کرد.

آری، دیگران نیز این را میدانستند، و در همان حال که پدیدهای که در آنها ایجاد میشد کار خودش را میکرد، آنان از سرعت قدمهایشان میکاستند.

اکنون روشنایی بهقدری بود که انسان کاملاً می توانست ببیند. جزیره سبز بود، باغ کارل لی همچنان غنی و بارور بود. فقط آنها رو به زمین خم شده بودند.

به شدت خمیده بودند. ولی از کسانی بودند که دوباره قد راست میکنند. بدون شک، بذری در خاک آنها بود. و آنها قد برمی افراشتند. نگاه روشن بود، به همین جهت به خوبی دیده می شد که آن چه در جهان، زندگی و مرگ را تنظیم میکند، مسیر انعطاف ناپذیر خود را می پیماید. اندکی دیگر، خورشید از نو آشکار می شد و گیاه ها و برگ ها سبز بودند. چنین بود درودی که خداوند بر تمام مضطربان و آزردگان می فرستاد.

در برابر باد می لرزیدند و در می یافتند که چه باید بکنند. جای خود را بازیابند و فکری راکه داشته اند به خاطر بیاورند. جزیره به ما تعلق دارد و سبز است.

هر کدام با فکرهای خود رفتند. گودرون با راحتی بیشتری راه میرفت. هوگ و دال میکوشیدند که با دستهای درشت کارگریشان شجاعانه هوا را بشکافند. مردانِ آیش نو، در آنجا راه میرفتند. و مردانِ خوکدانی، سر به زیر میانداختند، گویی شرم همچنان آزارشان میداد. کارینس محو شده بود. ولی مسلماً بهزودی زود آشکار میشد. ینس آنجا در کنار چاه قدیمی که ماده خوکها در آن افتاده بودند ایستاده بود. برگیت با شیر گرمی که برای بچه خوکها می آورد از راه می رسید. رولف، برگیت با شیر گرمی که برای بچه خوکها می آورد از راه می رسید. رولف، بردودی بود.

۲۳۴ 🗆 هنگامهی خشم و جنون

آن وقت رولف بار دیگر به دریا رو کرد. نگاه کرد که ببیند آیا قایق می آید، قایقی که برای بردن او می آمد. به آن زودی نمی توانست آشکار شود. ولی چه گونه می توان مانع از آن شد که چشمها مراقب نباشند. آمدنش بی رحمانه بود، درست مثل آمدن خورشید. بسیار خوب، این طور باشد. او به بهترین نحو آماده بود.

بر دیوار خانه، از وقتی که روز سر زده بود، روشنایی جادویی قدرت خود را از دست داده بود. فقط دو پنجرهی برهنه مانده بود. هیچ چیز نبود که سفر را به خاطر بیاورد.

مادر به رولف گفت:

ـخوب، رولف، این جایی!

رولف دید که پدر و مادرش در کنارش ایستادهاند. مانند دیگران، با خست کلام. و در چشمان خسته شان، نشان حق شناسی خوانده می شد. آشکارا می گفتند: خوب است که تو زندهای. به قدر کافی مرده و جود داشت.

و او هم همین فکر را کرد. حتی اگر مسألهای را نمی توانست حل کند. پدرش از او پرسید:

_چشمهایت به دنبال قایق است؟

ـ بله.

ـ مطمئناً، ولى وقت دارى كه يك دقيقه پيش ما بيايي.

نشر گل آذین منتشر کرده است:

9

■ آزادی زنان (مسایل، تحلیلها و دیدگاهها)

نوشته: ايولين ريد

ترجمه: افشنگ مقصودي

چاپ دوم ۱۳۸۳ / رقعی / ۲۱۶ صفحه / ۲۰۰۰ تومان

■ آرایش، مُد و بهره کشی از زنان (مسابل، تحلیلها و دیدگاهها)

نوشته: جوزف هنسن، ايولين ريد، ماري آليس واترز

ترجمه: افشنگ مقصودی

چاپ اول ۱۳۸۱ / رقعی / ۲۴۰ صفحه / ۱۸۰۰ تومان

■ فمینیسم و مردم شناسی (زن در تحلیل ها و دیدگاه های انسان شناختی) نوشته: ایولین رید

ترجمه: افشنگ مقصودي

چاپ اول ۱۳۸۴ / رقعی / ۳۲۸ صفحه / ۳۰۰۰ تومان

■ زنان و تبعیض (تبعیض جنسی و افسانه ی فرصتهای برابر) نوشته: کیت فیگز

ترجمه: اسفنديار زندپور، بهدخت مال اميري

چاپ دوم ۱۳۸۵ / رقعی / ۳۱۲ صفحه / ۳۰۰۰ نومان

■ اوسنه های چندموضوعی و دِرنگی در اصطلاح «مکر زن»

نوشته: محسن ميهن دوست

چاب اول ۱۳۸۴ / رقعی / ۲۲۴ صفحه / ۲۰۰۰ تومان

■ زنان در انقلاب کوبا (گفتگو با تِته پوئبلا؛ بنیانگذار فدراسیون زنان کوبا) به کوشش: ماری _ آلیس واترز / ترجمه: ع. ۱. بهرامی چاب اول ۱۳۸۲ / رقعی / ۱۶۰۰ صفحه / ۱۶۰۰ تومان

■ ارتش سایه ها (رُمان ارتش مقاومت فرانسه)

نوشته: ژوزف کِسل / ترجمه: قاسم صنعوی

چاپ اول ۱۳۸۲ / رقعی / ۲۷۲ صفحه / ۱۹۵۰ تومان

LE GERME

Tarjei Vesaas

Traduites par:

Qassem Son'avi

Golâzin Publication Tehran, 2007

که به گفته ای منبع الهام مستقیم آن جنگ است، ماجرایی ساده دارد:
اندرهاس و ست، بیمار روانی که آرزومند رستن از بند گذشته است و
به دنبال آرامش می گردد، به جزیرهٔ کوچک و سرسبز و آرامی قدم
می گذارد و در عالم بی خبری دختری را به قتل می رساند. ساکتان
جزیره که دستخوش خشم شده اند، قاتل را به چنگ می آورند و در
هیجان همگانی که عقل را منسوخ می کند، او را از پای در می آورند.
پس از ارتکاب این عمل، روشن بینی و عقل سلیم باز می گردد.
(بذر برای آن که بتواند زندگی تاره ای به بار آورد باید در دل خاک

مسلم است که این موضوعی سمبولیک است و برای این کتاب تعبیرهای متعدد می توان یافت.

